

Godina 2 • Broj 5 • Prosinac • 2002.

BILTENO

B
A
N
K
A
H
R
V
A
S
T
A

5

HRVATSKA NARODNA BANKA

Hrvatska narodna banka
Bilten o bankama

IZDAVAC Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3
10002 Zagreb
Telefon centrale: 4564-555
Telefon: 4922-070, 4922-077
Telefaks: 4873-623

WEB ADRESA <http://www.hnb.hr>

GLAVNI UREDNIK Čedo Maletić

UREDNIŠTVO Marija Mijatović Jakšić
Snježana Levar
Ivana Martinjak

UREDNUICA mr. sc. Romana Sinković

GRAFIČKI UREDNIK Božidar Bengez

LEKTORICA Marija Grigić

SURADNICA Ines Merkl

TISAK Poslovna knjiga d.o.o., Zagreb

Molimo sve korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka obavezno navedu izvor.

Ova je publikacija izrađena na temelju podataka koje su banke dostavile u Hrvatsku narodnu banku. Za sve podatke sadržane u ovoj publikaciji odgovaraju banke koje su ih dostavile. Namjena je ove publikacije isključivo informativna i ona ne čini službenu politiku ili smjernicu nadzora Hrvatske narodne banke. Svi zaključci izvedeni iz danih informacija vlastiti su zaključci korisnika i ne mogu se pripisati Hrvatskoj narodnoj banci.

Tiskano u 500 primjeraka

ISSN 1333-1035

Hrvatska narodna banka

BILTEN O BANKAMA

Zagreb, 2002.

Sadržaj

1. Osvrt na novi Zakon o bankama / 7

- 1.1. Razlikovanje bankovnih usluga i ostalih finansijskih usluga / 7
- 1.2. Tko može pružati bankovne i ostale finansijske usluge na području Republike Hrvatske / 8
- 1.3. Kapital i dionice / 8
- 1.4. Uprava banke / 9
 - 1.4.1. Nove (dodane) odredbe / 10
 - 1.4.2. Izmijenjene odredbe / 11
- 1.5. Upravljanje rizicima / 11
 - 1.5.1. Adekvatnost kapitala / 12
 - 1.5.2. Limiti i izloženosti / 12
 - Izloženost koja ne podliježe ograničenju / 12
 - Izloženost koja podliježe ograničenju / 13
 - 1.5.3. Velika izloženost / 13
 - 1.5.4. Ograničenje ulaganja u materijalnu imovinu i vlasničke uloge / 14
- 1.6. Konsolidirani nadzor nad bankama / 15
- 1.7. Unutarnja kontrola i revizija / 15
- 1.8. Vanjska revizija / 16
- 1.9. Prijelazne i završne odredbe / 16

2. Pokazatelji poslovanja bankovnih institucija / 19

- 2.1. Banke / 19
 - 2.1.1. Struktura bankarskog sektora u Republici Hrvatskoj / 19
 - 2.1.2. Teritorijalna raširenost poslovne mreže banaka i koncentracija bankovnog sustava / 20
 - 2.1.3. Bilanca banaka / 22
 - 2.1.4. Kapital banaka / 25
 - 2.1.5. Račun dobiti i gubitka / 29
 - 2.1.6. Pokazatelji profitabilnosti / 32
 - 2.1.7. Kreditna aktivnost / 36
 - 2.1.8. Pokazatelji likvidnosti / 39
 - 2.1.9. Valutna usklađenost imovine i obveza / 41
- 2.2. Štedionice / 42
 - 2.2.1. Struktura bilance / 42
 - 2.2.2. Račun dobiti i gubitka / 44
 - 2.2.3. Kreditna aktivnost / 45

3. Popis banaka / 47

- Prilog / 59
- Kratice / 60

1. Osvrt na novi Zakon o bankama

Pripremio: Đuro Vrga

Nakon nepune četiri godine primjene prijašnjeg Zakona o bankama ("Narodne novine", br. 161/1998.) Hrvatski sabor je 3. srpnja 2002. donio novi Zakon o bankama, koji je objavljen 17. srpnja 2002. ("Narodne novine", br. 84/2002.), a stupio je na snagu 25. srpnja 2002.

U ovom se članku daje osvrt na neke novine što ih donosi nedavno doneseni Zakon o bankama.

1.1. Razlikovanje bankovnih usluga i ostalih financijskih usluga

Za razliku od Zakona o bankama iz 1998., koji nije razlikovao bankovne i ostale financijske usluge, Zakon o bankama iz 2002. odvojeno definira bankovne usluge i ostale financijske usluge.

Bankovnim se uslugama smatra primanje novčanih depozita i odobravanje kredita i drugih plasmana iz tih sredstava u svoje ime i za svoj račun, kao i izdavanje sredstava plaćanja u obliku elektronskog novca (članak 3. Zakona).

Ostale financijske usluge definirane su člankom 6. Zakona o bankama te obuhvaćaju:

1. izdavanje garancija ili drugih jamstava,
2. faktoring,
3. financijski najam (lizing),
4. kreditiranje, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i financiranje komercijalnih poslova (uključujući forfaiting),
5. trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime i za račun komitenta:
 - a) instrumentima tržišta novca i ostalim prenosivim vrijednosnim papirima,
 - b) stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
 - c) financijskim terminskim ugovorima i opcijama,
 - d) valutnim i kamatnim instrumentima,
6. obavljanje platnog prometa u zemlji i s inozemstvom u skladu s posebnim zakonima,
7. prikupljanje, izradu analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,
8. posredovanje i zastupanje u prodaji polica osiguranja, u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje, posredovanje i zastupanje u osiguranju,
9. izdavanje instrumenata plaćanja i upravljanje njima,
10. iznajmljivanje sefova,
11. posredovanje pri sklapanju financijskih poslova,
12. usluge vezane uz vrijednosne papire, u skladu sa zakonom koji uređuje izdavanje vrijednosnih papira i trgovanje tim papirima,
13. upravljanje mirovinskim ili investicijskim fondovima, u skladu sa zako-

- nom koji uređuje mirovinske, odnosno investicijske fondove,
14. savjetovanje u pogledu strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja, kao i pružanje usluga koje se odnose na stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima i druga značajna ulaganja,
 15. druge slične usluge koje su navedene u odobrenju za rad banke.

1.2. Tko može pružati bankovne i ostale financijske usluge na području Republike Hrvatske

Uz prethodno pribavljeni odobrenje Hrvatske narodne banke, bankovne usluge na području Republike Hrvatske može pružati:

- banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- podružnica strane banke.

U smislu Zakona o bankama iz 2002., pod bankom se podrazumijeva financijska institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad (što je predviđeno za upis banke u sudske registre) i koja je osnovana kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Pod podružnicom strane banke podrazumijeva se organizacijski dio strane banke koji nema svojstvo pravne osobe te koji u pravnom prometu s trećim osobama može obavljati poslove u skladu s ovlaštenjima banke osnivača, koja odgovara za sve obveze koje nastanu u Republici Hrvatskoj u vezi s radom njezine podružnice.

Ako banka ili podružnica strane banke, osim bankovnih usluga, želi obavljati i ostale financijske usluge definirane Zakonom o bankama iz 2002., za obavljanje tih poslova također mora pribaviti odobrenje Hrvatske narodne banke. Odluku o odobrenju za pružanje ostalih financijskih usluga Hrvatska narodna banka donosi istodobno kad i odluku o odobrenju za pružanje bankovnih usluga, osim ako je zahtjev za davanje odobrenja za pružanje ostalih financijskih usluga podnesen nakon što je banka dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga.

Dakle, iz odredaba Zakona iz 2002. proizlazi da bankovne usluge mogu pružati isključivo banke i podružnice stranih banaka, dok ostale financijske usluge (osim banaka i podružnica stranih banaka) mogu pružati i ostala trgovačka društva koja nisu banke. Trgovačko društvo koje nije banka koje želi pružati ostale financijske usluge, ne mora imati odobrenje Hrvatske narodne banke za pružanje tih usluga. Ono se registrira za pružanje ostalih financijskih usluga kao trgovačko društvo prema Zakonu o trgovackim društvima i drugim važećim propisima, što znači da se u tome pogledu na njega ne odnosi Zakon o bankama.

1.3. Kapital i dionice

U pogledu minimalnog iznosa temeljnoga kapitala potrebnog za osnivanje banke, Zakon o bankama iz 1998. dijelio je banke u tri skupine. Ovisno o vrstama usluga koje je namjeravala pružati (bilo da se one na osnovi Zakona iz 2002. smatraju bankovnim ili ostalim financijskim uslugama), banka je prili-

kom osnivanja, odnosno prije upisa u sudske registre, morala imati uplaćen temeljni (dionički) kapital najmanje u iznosu od 20, odnosno 40, odnosno od 60 milijuna kuna.

Zakonom o bankama iz 2002. utvrđen je jedinstveni minimalni iznos temeljnoga kapitala koji je potreban za osnivanje banke i on iznosi 40 milijuna kuna. Uz to, novi Zakon propisuje da tijekom poslovanja banke jamstveni kapital banke (osnovni + dopunski kapital) ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnoga kapitala potrebnog za osnivanje banke. To znači da tijekom poslovanja banke jamstveni kapital ne smije nikada biti manji od 40 milijuna kuna. Zakon iz 1998. nije sadržavao ovaku ili sličnu odredbu, pa se u praksi javljala dilema bi li jamstveni kapital banke tijekom njezina poslovanja mogao biti i manji od minimalnog iznosa temeljnoga kapitala potrebnog za osnivanje banke, dakako pod uvjetom da taj iznos jamstvenoga kapitala (manji od početnog iznosa temeljnoga kapitala) osigurava minimalnu stopu (10 posto) adekvatnosti kapitala.

Dionice banke moraju glasiti na ime i moraju biti uplaćene u novcu prije upisa osnivanja banke ili upisa povećanja temeljnoga kapitala banke u sudske registre, pri čemu banka ne smije izravno ili neizravno kreditirati samu sebe ili izdavati jamstva u svrhu stjecanja dionica koje je emitirala. Takve ili slične odredbe sadržavao je i Zakon iz 1998., s tim da su u novome dodane i odredbe prema kojima:

- dionice banke moraju biti izdane u nematerijaliziranom obliku,
- u temeljnog kapitalu banke ne smije biti povlaštenih dionica više od jedne četvrtine (25 posto) svih izdanih dionica.

Što se tiče stjecanja dionica banke od strane iste osobe, dosad je za stjecanje dionica (koje daju pravo glasa u glavnoj skupštini banke) čiji je ukupni nominalni iznos činio svakih deset posto temeljnoga kapitala banke bila potrebna prethodna suglasnost Hrvatske narodne banke.

Zakonom o bankama iz 2002. propisano da je za izravno i neizravno stjecanje (od strane iste osobe) dionica banke koje daju udjel u kapitalu ili glasačkim pravima potrebna prethodna suglasnost Hrvatske narodne banke ako se time stječe 10 ili više posto (kvalificirani udjel), 20 ili više posto, 33 ili više posto, 50 ili više posto ili 75 ili više posto dionica.

U pogledu uzajamnih udjela u kapitalu banaka novim je Zakonom propisano određeno ograničenje, koje Zakonom iz 1998. nije bilo propisano. Tako banka ili druga finansijska institucija u kojoj neka banka ima udio veći od 10 posto u kapitalu ili glasačkim pravima, ne može steći dionice dotične banke na temelju kojih bi imala više od 10 posto udjela u njezinu kapitalu ili glasačkim pravima.

1.4. Uprava banke

Zakonske odredbe koje se odnose na uvjete imenovanja, te prava i dužnosti članova uprave banke zamjetno su upotpunjene u usporedbi sa Zakonom iz 1998. godine. Novim se Zakonom propisuje da uprava banke mora imati najmanje dva člana, što je vrijedilo i dosad, ali je u pogledu prava i dužnosti članova uprave banke, kao i uvjeta za njihovo imenovanje, dodano niz novih odredaba s ciljem da se naglasi da je za sigurno i stabilno poslovanje banke najodgovornija uprava banke.

1.4.1. Nove (dodane) odredbe

Novim odredbama koje se odnose na upravu banke (kojih u takvom ili sličnom obliku nije bilo u Zakonu iz 1998.) propisano je sljedeće:

- članovi uprave vode poslove i zastupaju banku zajedno,
- uprava banke ne smije ovlastiti prokurista (jednoga ili više njih) za samostalno zastupanje banke u obavljanju svih usluga koje su upisane u sudski registar,
- uvjete koje treba ispunjavati osoba kojoj se daje prokura, vrstu i način davanja prokure te opseg ovlasti iz prokure banka je dužna urediti svojim statutom,
- najmanje jedan član uprave mora imati prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- članovi uprave moraju biti u radnom odnosu s bankom na neodređeno i puno radno vrijeme,
- za člana uprave može biti imenovana osoba nad čijom imovinom nije otvoren stečajni postupak, koja nije bila na rukovodećem položaju u baci odnosno trgovackom društvu nad kojim je otvoren stečajni postupak, koja nije član nadzornog odbora iste ili druge banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja nije član uprave ili prokurist drugoga trgovackog društva,
- sva posebna prava članova uprave (i ostalih zaposlenika banke) koja ne proizlaze iz kolektivnog ugovora i zakona kojim se uređuju radni odnosi u Republici Hrvatskoj, prestaju u slučaju imenovanja posebne uprave u banci (danom dostave rješenja o imenovanju posebne uprave).

Nadalje, nove su i odredbe prema kojima su (osim dužnosti koje proizlaze iz Zakona o trgovackim društvima) članovi uprave banke dužni osigurati:

- da banka posluje u skladu s pravilima o upravljanju rizicima kao što je propisano ovim zakonom i ostalim zakonima koji uređuju bankovno poslovanje, odnosno pružanje ostalih financijskih usluga, i propisima donesenim na temelju ovoga i drugih zakona,
- praćenje rizika kojima je banka izložena u svom poslovanju i utvrđivanje odgovarajućih procedura putem kojih banka upravlja rizicima,
- sustavno praćenje, procjenu i strategiju dosezanja, odnosno održavanja adekvatne razine kapitala s obzirom na rizike kojima je banka izložena u svom poslovanju,
- funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola za sva područja poslovanja banke,
- nesmetano obavljanje unutarnje revizije,
- da banka vodi poslovne i druge knjige i poslovnu dokumentaciju, sastavlja knjigovodstvene dokumente, realno procjenjuje imovinu i obveze, sastavlja financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim propisima i standardima i ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga zakona,
- da banka izvješćuje i obavještava Hrvatsku narodnu banku u skladu s ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga zakona,
- provođenje mjera naloženih od Hrvatske narodne banke.

Također, nove su i odredbe prema kojima uprava banke mora pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor banke o sljedećim događajima odmah nakon njihova nastanka:

- ako je ugrožena likvidnost ili solventnost banke,
- ako nastupe okolnosti za prestanak ili oduzimanje odobrenja za pružanje bankovnih usluga ili zabranu obavljanja pojedinačnih bankovnih poslova ili ostalih financijskih usluga,
- ako se financijsko stanje banke promijeni tako da jamstveni kapital banke padne ispod minimalno propisanog iznosa kapitala ili ako stopa adekvat-

- nosti kapitala padne ispod minimalno propisane,
- ako banka prekorači veliku izloženost prema jednoj osobi zbog smanjenja jamstvenoga kapitala.

Osim prava i dužnosti uprave banke, kao kolektivnog tijela, Zakon iz 2002. obvezuje člana uprave kao pojedinca da mora odmah pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor banke o:

- izboru člana uprave banke u nadzorno tijelo druge pravne osobe, kao i njegovu opozivu
- pravnim poslovima na temelju kojih je član uprave banke ili član njegove uže obitelji izravno ili neizravno pribavio dionice ili poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju kojih je član uprave banke zajedno s članovima njegove uže obitelji stekao kvalificirani udio u toj pravnoj osobi ili na temelju kojih su njihovi udjeli pali ispod granice kvalificiranog udjela.

Jedan dio odredaba koje se odnose na uvjete imenovanja uprave banke pojavljuju se u izmijenjenom obliku u odnosu na prethodni Zakon o bankama. To su uglavnom u nastavku navedene odredbe.

Prema Zakonu iz 1998. propisani su uvjeti za imenovanje članova uprave banke bili:

- visoka stručna spremna ekonomskog ili pravnog smjera,
- trogodišnje iskustvo na vodećim poslovima u banci, odnosno šestogodišnje iskustvo na odgovarajućim financijskim poslovima,
- položen stručni bankarski ispit (na temelju Zakona to je bilo propisano Pravilnikom o stručnom bankarskom ispitu),
- poznavanje hrvatskog jezika.

U Zakonu koji je sada na snazi prijašnji uvjeti za imenovanje članova uprave banke su preformulirani, tako da se sada traži:

- visoka stručna spremna,
- trogodišnje iskustvo na rukovodećem položaju u banci, odnosno šest godina iskustva u vođenju poslova koji se mogu usporediti s djelatnostima banke ili drugim usporedivim poslovima,
- poznavanje hrvatskog jezika (najmanje za jednog člana uprave).

Položen stručni bankarski ispit nije više uvjet koji moraju ispunjavati kandidati za članove uprave banke. Njihove stručne kvalifikacije i sposobnosti procjenjuje HNB na temelju priložene dokumentacije uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za imenovanje članova uprave koji nadzorni odbor banke podnosi HNB-u.

1.4.2. Izmijenjene odredbe

1.5. Upravljanje rizicima

Odredbe o upravljanju rizicima zauzimaju vrlo značajno mjesto u Zakonu o bankama iz 2002. Tim se odredbama propisuje:

- adekvatnost kapitala banke, kao temeljna poluga upravljanja rizicima kojima je banka izložena,

- ostale mjere upravljanja rizicima, kojima se (između ostalog) banku obvezuje da:
 - propiše svojim internim aktom detaljne procedure mjerena i procjene svih vrsta rizika te upravljanja tim rizicima,
 - mjeri i procjenjuje kreditni i druge vrste rizika,
 - rezervira sredstva za pokriće identificiranih i neidentificiranih gubitaka proizašlih iz kreditnog rizika,
 - formira rezerve za opće bankovne rizike (u skladu s propisom koji može donijeti Hrvatska narodna banka ako utvrdi da pojedina banka izrazito rizično posluje),
 - održava kreditnu i druge oblike izloženosti u okviru (zakonom i podzakonskim aktima) propisanih limita,
 - prilagođuje opseg ulaganja u materijalnu imovinu i vlasničke uloge propisanim limitima.

1.5.1. Adekvatnost kapitala

Banka mora osigurati razinu jamstvenoga kapitala adekvatnu opsegu i vrstama usluga koje pruža i rizicima kojima je izložena u svome poslovanju.

Jamstveni kapital banke sastoji se od osnovnoga i dopunskog kapitala, a Hrvatska narodna banka ovlaštena je propisati njegove sastavne elemente i način njihova izračunavanja. S tim u vezi zanimljivo je zapaziti da se u članku 15. Zakona, kao uvjet za osnivanje banke, koristi izraz *temeljni kapital*, dok u članku 62. Zakona, u svrhu definicije jamstvenoga kapitala, umjesto izraza temeljni kapital koristi izraz *osnovni kapital*. Tako se prema članku 62. Zakona jamstveni kapital banke sastoji od osnovnoga i dopunskog kapitala, kao i drugih oblika kapitala koje propisuje Hrvatska narodna banka. Ta terminološka razlika nije slučajna jer se pod temeljnim kapitalom podrazumijeva dionički kapital, a pod osnovnim kapitalom dionički kapital (osim kumulativnih povlaštenih dionica) i ostali vlastiti izvori sredstava (rezerve, zadržana dobit i to me slično).

Zakonom je propisana minimalna stopa adekvatnosti kapitala. Ta je stopa definirana kao omjer između jamstvenoga kapitala banke i rizikom ponderirane aktive uvećane za druge rizikom ponderirane stavke, a mora iznositi najmanje 10 posto.

Odredbe o minimalnoj stopi adekvatnosti kapitala preuzete su iz Zakona o bankama iz 1998., ali je dodana jedna značajna nova odredba. Prema toj odredbi Hrvatska narodna banka može odrediti i veću minimalnu stopu adekvatnosti kapitala od 10 posto za pojedinu banku za koju utvrdi za izrazito rizično posluje.

1.5.2. Limiti i izloženosti

Izloženost banke prema jednoj osobi definira se Zakonom kao iznos svih tražbina po kreditima i drugim osnovama, ulaganja u vrijednosne papire i vlasničke uloge i preuzetih obveza banke prema jednoj osobi. Pritom je važno naglasiti da se pod jednom osobom podrazumijeva jedna pravna, odnosno fizička osoba, ili grupa povezanih osoba koje su povezane na način definiran Zakonom o bankama i Zakonom o trgovачkim društvima. Ovako definirana ukupna izloženost prema jednoj osobi dijeli se na onu koja podliježe i onu koja ne podliježe ograničenju.

Propisani limiti izloženosti banke ne odnose se na izloženost prema:

- Republici Hrvatskoj,
- Hrvatskoj narodnoj banci,
- osobama koje čine grupu banaka u Republici Hrvatskoj i koje Hrvatska narodna banka nadzire na konsolidiranoj osnovi.

Osim navedenoga, u propisane limite izloženosti ne uračunavaju se ni tražbine koje su osigurane:

- novčanim depozitom, do iznosa takvog osiguranja,
- vrijednosnim papirima Republike Hrvatske ili Hrvatske narodne banke,
- neopozivim jamstvom Republike Hrvatske ili nadležne državne institucije,
- drugim instrumentom osiguranja koje utvrđi Hrvatska narodna banka svojom odlukom.

Radi disperzije rizika svi oblici izloženosti banke koji se ne mogu klasificirati u izloženost iz prethodne točke, podliježu određenim ograničenjima. Dopoluštena razina izloženosti banke prema jednoj osobi, pod kojom se podrazumijeva i grupa povezanih osoba, izražena je u relativnim pokazateljima (postotku) u odnosu na jamstveni kapital banke.

Zakonom o bankama iz 2002. propisano je da izloženost banke prema jednoj osobi ne smije prelaziti 25 posto jamstvenoga kapitala banke, što je identično ograničenje kao u Zakonu iz 1998. To je opće ograničenje izloženosti banke prema jednoj osobi. Međutim, osim toga općeg ograničenja, propisane su i neke iznimke, koje se djelomično razlikuju od iznimaka koje su prije vrijedile.

Zakonom iz 1998. bilo je propisano:

- izloženost banke prema pojedinom dioničaru banke koji je raspolagao s više od 3 posto dionica banke, i s njime povezanim osobama, nije smjela prelaziti 5 posto jamstvenoga kapitala banke,
- ukupna izloženost banke prema (svim) dioničarima banke koji su imali dionice čiji je ukupni nominalni iznos činio više od 5 posto temeljnoga kapitala banke, i s njima povezanim osobama, nije smjela prelaziti 25 posto jamstvenoga kapitala banke.

Kao iznimke u odnosu na opću stopu limita izloženosti banke prema jednoj osobi, sadašnji Zakon o bankama (članak 75. u vezi s člankom 78.) propisuje:

- izloženost banke prema jednoj osobi, koja prema definiciji iz članka 78. Zakona ima status osobe u posebnom odnosu s bankom, ne smije prelaziti 10 posto jamstvenoga kapitala banke,
- ukupna izloženost banke prema (svim) osobama koje kontrolira banka ili ista osoba koja kontrolira banku (to je jedan dio osoba u posebnom odnosu s bankom), ne smije zajedno prelaziti 20 posto jamstvenoga kapitala banke.

Izloženost koja ne podliježe ograničenju

Izloženost koja podliježe ograničenju

Velika izloženost vrlo je slično definirana u novom kao što je bila i u starom Zakonu o bankama, a razlikuje se samo u jednoj nijansi.

1.5.3. Velika izloženost

Prema Zakonu koji je sada na snazi velika izloženost jest izloženost banke prema jednoj osobi koja je jednaka ili veća od 10 posto jamstvenoga kapitala

banke, a prema prijašnjem Zakonu velikom se izloženošću smatrala izloženost veća od 10 posto jamstvenoga kapitala banke.

U odredbama o suglasnosti nadzornog odbora banke za nastanak velike izloženosti postoji razlika između staroga i novog Zakona o bankama.

Prema Zakonu iz 1998. bila je potrebna jednoglasna odluka nadzornog odbora banke za pravni posao na temelju kojeg bi moglo doći do izloženosti veće od 10 posto jamstvenoga kapitala banke (jedna odluka pokrivala je izloženost prema jednoj osobi u rasponu od 10 do 25 posto jamstvenoga kapitala banke).

Prema Zakonu iz 2002. potrebna je suglasnost nadzornog odbora banke za zaključivanje svakoga pojedinačnoga pravnog posla na temelju kojeg bi ukupna izloženost banke prema jednoj osobi mogla postati većom od:

- 10 posto jamstvenoga kapitala banke,
- 15 posto jamstvenoga kapitala banke,
- 20 posto jamstvenoga kapitala banke.

Zbroj svih velikih izloženosti (prema Zakonu o bankama iz 2002.) ne smije prelaziti 600 posto jamstvenog kapitala, a prema Zakonu o bankama iz 1998. taj zbroj nije smio prelaziti 400 posto jamstvenog kapitala.

1.5.4. Ograničenje ulaganja u materijalnu imovinu i vlasničke uloge

Zakon o bankama iz 1998. nije imao odredaba o ograničenjima ulaganja u materijalnu imovinu i vlasničke uloge, ali je Hrvatska narodna banka mogla ograničenja te vrste propisati svojim podzakonskim aktom.

U skladu s tim, tijekom primjene prijašnjeg Zakona o bankama Hrvatska narodna banka propisala je određena ograničenja, tako da ukupna ulaganja u materijalnu imovinu i vlasničke uloge nisu smjela premašiti 70 posto jamstvenoga kapitala banke, a u okviru toga ulaganja u materijalnu imovinu nisu mogla biti veća od 30 posto jamstvenoga kapitala banke.

Iznimno od navedenoga, materijalna imovina i vlasnički udjeli stečeni u zamjenu za potraživanja banke u stečajnom i ovršnom postupku nisu se uračunavali u prvoj godini nakon stjecanja u ulaganja koja su podlijegala ograničenju.

Prema dosadašnjem podzakonskom propisu, ako su ulaganja u materijalnu imovinu iznosila 30 posto jamstvenoga kapitala (koliko je maksimalno bilo dopušteno), ulaganja u vlasničke uloge (izuzimajući ulaganja u kapital druge banke) mogla su iznositi najviše 40 posto jamstvenoga kapitala. Međutim, ako su ulaganja u materijalnu imovinu iznosila manje od 30 posto jamstvenoga kapitala, tada su ulaganja u vlasničke uloge mogla iznositi i više od 40 posto jamstvenoga kapitala, ali zajedno nisu smjela prelaziti 70 posto jamstvenoga kapitala.

Sada su ova ograničenja uređena Zakonom, ali na nešto drukčiji način nego što su dosad bila uređena odlukom Hrvatske narodne banke.

Ulaganja banke u zemljište, zgrade i opremu i uređenje poslovnog prostora ne smiju prelaziti 40 posto jamstvenoga kapitala banke, dok ukupna ulaganja banke u kapital nefinancijskih institucija ne smiju prelaziti 30 posto jamstvenoga kapitala banke, a u kapital jedne nefinancijske institucije 15 posto jamstvenoga kapitala banke.

Ako je banka tu imovinu stekla u zamjenu za svoje tražbine u postupku finansijskog restrukturiranja te u stečajnom i ovršnom postupku, kao i primjenom instrumenata osiguranja tražbina u skladu s Ovršnim zakonom, ta se imovina u prve dvije godine nakon stjecanja ne uračunava u ulaganja koja podlježu propisanim ograničenjima (dosad se to nije uračunavalо u prvoj godini nakon stjecanja).

1.6. Konsolidirani nadzor nad bankama

U vezi s nadzorom nad bankama na temelju konsolidiranih finansijskih izvješća banaka koje čine grupu, Zakon o bankama iz 1998. nije sadržavao никакve odredbe. Novi je Zakon upotpunjeno poglavljem koje je posvećeno tome pitanju. Odredbama toga poglavља definira se:

- pojам *grupe banaka*,
- dužnosti nadređene banke u grupi banaka (u pogledu provođenja odredaba Zakona koje se odnose na konsolidirani nadzor),
- obveza grupe banaka da mora utvrđivati konsolidirano stanje:
 - jamstvenoga kapitala,
 - adekvatnosti kapitala,
 - izloženosti,
 - otvorenih stavki,
 - ulaganja u kapital nefinansijskih institucija,
- obveza nadređene banke da obavještava Hrvatsku narodnu banku o svim činjenicama i okolnostima koje se odnose na sastav grupe banaka (podređena i nadređena društva),
- obveza podređenih društava u pogledu dostavljanja nadređenom društvu podataka koji su potrebni za konsolidaciju finansijskih izvješća.

1.7. Unutarnja kontrola i revizija

Zakonom o bankama iz 1998. bila je propisana obveza banke da organizira unutarnju kontrolu kao posebnu organizacijsku jedinicu, koja je funkcionalno i organizacijski morala biti odvojena od drugih organizacijskih dijelova banke i koja je izravno bila podređena upravi banke.

Jednako tako, banka je morala imati najmanje jednoga unutarnjeg revizora, kojeg je imenovao nadzorni odbor i kojem je bio odgovoran za svoj rad.

U novom Zakonu o bankama nema takvih ili sličnih odredaba o unutarnjoj kontroli, a pogotovo ne u smislu propisivanja organizacijske forme unutarnje kontrole. Međutim, to nikako ne treba shvatiti tako da banka ne mora provoditi unutarnju kontrolu, već tako da Zakon ne propisuje obveznu organizacijsku formu unutarnje kontrole, odnosno da to treba na optimalan način urediti sama banka, stavljajući na prvo mjesto kao cilj djelotvornost unutarnje kontrole.

Iz konteksta odredaba o dužnostima i odgovornostima članova uprave banke i sadržaju izvješća o radu unutarnje revizije proizlazi da se unutarnja kontrola ne tretira u smislu posebne organizacijske jedinice, nego kao sustav unutarnjih kontrola za sva područja poslovanja banke (koji je sastavni dio radnih procesa) za čije je funkciranje (uz ostalo) odgovorna uprava banke, a unutarnja je revizija dužna u svome izvješću o radu (uz ostalo) dati ocjenu primjerenosti i efikasnosti djelovanja sustava unutarnjih kontrola.

U pogledu zakonskog uređenja unutarnje revizije treba naglasiti da novi Zakon ističe neovisnost unutarnje revizije, i prema upravi, i prema nadzornom odboru banke.

Osnova djelovanja unutarnje revizije je njezin godišnji program rada, koji na prijedlog unutarnje revizije donosi nadzorni odbor banke, uz prethodno prijavljeno mišljenje uprave banke. Na temelju tako donesenoga godišnjeg programa, unutarnja revizija donosi svoje operativne planove rada za polugodišnja ili kraća vremenska razdoblja, a izvješća o svome radu s nalazima i preporukama za unapređenje poslovanja banke unutarnja revizija dostavlja upravi i nadzornom odboru banke.

1.8. Vanjska revizija

Prijašnjim Zakonom o bankama bilo je propisano da ista revizorska tvrtka može u istoj banci uzastopno obaviti najviše četiri revizije finansijskih izvješća.

Ova je odredba preuzeta i u novi Zakon, ali su toj odredbi dodane još dvije, koje predstavljaju dodatna ograničenja u pogledu povjeravanja revizije finansijskih izvješća istoj revizorskoj tvrtki.

Prema tim dodatnim odredbama:

- ista revizorska tvrtka ne može preuzeti, niti joj banka može povjeriti obavljanje revizije finansijskih izvješća banke ako je dotična revizorska tvrtka u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvarila na temelju obavljene revizije finansijskih izvješća dotične banke,
- ista revizorska tvrtka ne može istodobno, odnosno u istoj godini, obavljati reviziju finansijskih izvješća banke i pružati konzultantske usluge istoj banci.

1.9. Prijelazne i završne odredbe

Važnije prijelazne i završne odredbe odnose se na rokove u kojima su banke dužne uskladiti svoje poslovanje s odredbama novog Zakona o bankama. S tim u vezi je, između ostalog, propisano:

Banke moraju uskladiti svoje poslovanje u roku od godine dana od dana stupaњa na snagu Zakona (do 25. srpnja 2003.), i to:

- povećati temeljni kapital (minimalno na 40 milijuna kuna),
- uskladiti dionice (dionice moraju glasiti na ime i moraju biti izdane u nematerijaliziranom obliku, s tim da povlaštenih dionica ne smije biti više od jedne četvrtine svih izdanih dionica, te svesti međusobne udjele u kapitalu banaka na propisanu razinu),
- primijeniti nove odredbe Zakona na članove uprave i prokuriste te članove nadzornog odbora,
- permanentno održavati jamstveni kapital na iznosu koji nije manji od 40 milijuna kuna,
- uskladiti ulaganja u kapital nefinansijskih institucija (ukupna ulaganja u

kapital nefinancijskih institucija smiju iznositi najviše 30 posto, a ulaganja u kapital jedne nefinancijske institucije najviše 15 posto jamstvenoga kapitala banke).

Iznimno, bivše štedionice koje su do 31. prosinca 2001. povećale svoj temeljni kapital najmanje na 20 milijuna kuna (u skladu s prijašnjim Zakonom o bankama) i koje su dobile odobrenje za rad kao banke, a čiji je temeljni kapital manji od 40 milijuna kuna (novi minimum temeljnoga kapitala) dužne su povećati svoj temeljni kapital tako da on ne bude manji od:

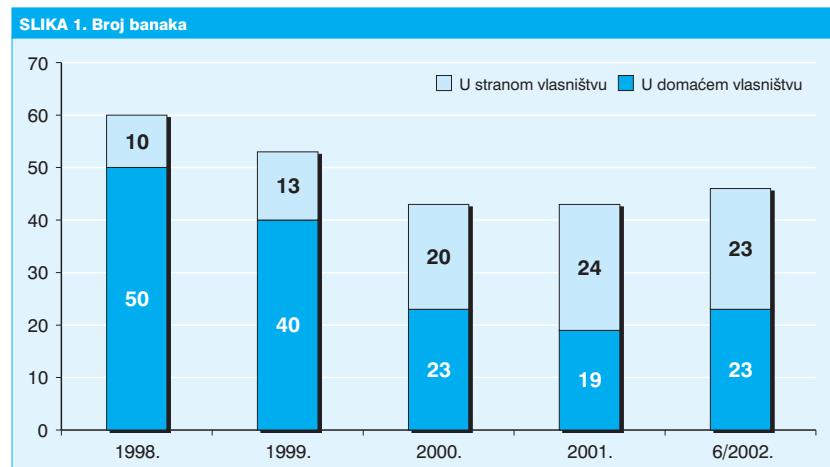
- 25 milijuna kuna do 31. prosinca 2003.,
- 30 milijuna kuna do 31. prosinca 2004.,
- 35 milijuna kuna do 31. prosinca 2005.,
- 40 milijuna kuna do 31. prosinca 2006.

Osim toga, nakon što dosegnu navedenu razinu temeljnoga kapitala, te banke su nakon toga (u skladu s člankom 65. Zakona) dužne permanentno održavati jamstveni kapital najmanje na dosegnutom iznosu temeljnoga kapitala.

2. Pokazatelji poslovanja bankovnih institucija

2.1. Banke

U Republici Hrvatskoj poslovalo je sredinom 2002. godine 47 poslovnih banaka – četiri više nego na kraju 2001. godine. To povećanje broja banaka rezultat je ulaska u bankovni sustav sedam novih banaka koje su prije poslovale kao štedionice, da bi tijekom 2002. godine bile registrirane za rad kao banke¹, te izlaska iz sustava triju banaka, od kojih je jedna tijekom 2002. godine prenijela svoje poslovanje na drugu banku², a dvije su banke pripojene trećoj, koja od tada posluje pod novim imenom³. Međutim, budući da se Prva obrtnička banka d.d. početkom srpnja 2002. pripojila Hypobanci d.d. i da je njezino izvješće o poslovanju za drugo tromjesečje dostavljeno zajedno sa izvješćem o poslovanju Hypobanke u tom razdoblju, daljnja će analiza obuhvatiti podatke za 46 banaka.

U prvoj polovini 2002. godine broj banaka u većinskom stranom vlasništvu smanjen je sa 24 na 23 i time se njihov broj izjednačio s brojem banaka u domaćem vlasništvu.

Iako je došlo do smanjenja broja banaka u većinskom stranom vlasništvu, udio aktive tih banaka u ukupnoj aktivi sustava povećan je sa 89,3 posto krajem 2001. godine na 90,1 posto sredinom 2002. godine. Time je nastavljen rast udjela aktive stranih banaka u ukupnoj aktivi svih banaka (6,7 posto krajem 1998. godine, 39,9 posto krajem 1999. godine i 84,1 posto krajem 2000. godine).

U nastavku, kako bi ih bilo lakše uspoređivati, banke su podijeljene u četiri grupe. Za kriterij je odabrana visina aktive. Tako I. grupu čine banke s aktivom većom od 5 milijardi kuna, II. grupu banke s aktivom između 1 milijarde i 5 milijardi kuna, III. grupu banke s aktivom između 500 milijuna i 1 milijarde kuna i IV. grupu banke s aktivom manjom od 500 milijuna kuna.

2.1.1. Struktura bankarskog sektora u Republici Hrvatskoj

¹ Banka Brod d.d., Banka Kovanica d.d., Banka Sonic d.d., Krizevačka banka d.d., Prva obrtnička banka d.d., Splitsko-dalmatinska banka d.d. i Zagorska banka d.d.

² Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, Glavna podružnica Zagreb prenijela je svoje poslovanje na HVB Bank Croatia d.d.

³ Istarska banka d.d. i Šisačka banka d.d. pripojene su Dalmatinskoj banci d.d., koja posluje pod imenom Nova banka d.d.

→ S obzirom na strukturu vlasništva banke u Republici Hrvatskoj podijeljene su na domaće i strane. Banke se uvrštava među domaće ako je u većinskom vlasništvu domaćih fizičkih i pravnih osoba. Jednako pravilo vrijedi pri uvrštavanju neke banke među banke u pretežno stranom vlasništvu. Ukupan broj banaka dobije se kao zbroj broja banaka u domaćem i broja banaka u stranom vlasništvu.

Izvor podataka o broju banaka je statistika HNB-a.

⇒ U skladu s odabranim kriterijem – veličinom aktive – u tablici su prikazani parametri za razvrstavanje banaka u pojedine grupe.
Izvori podataka o veličini (iznosu) aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

TABLICA 1. Grupe banaka usporedivih značajki, na kraju razdoblja, u tisućama kuna

Grupa	Kriterij za uvrštanje	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.	VI. 2002.
I.	Aktiva (A)>5.000.000	4	5	6	8
II.	1.000.000<A<5.000.000	15	13	14	11
III.	500.000<A<1.000.000	5	8	7	6
IV.	A<500.000	29	17	16	21

U prvoj polovini 2002. godine broj banaka u I. grupi povećan je za dvije banke, u II. grupi se smanjio za tri banke, u III. grupi se smanjio za jednu banku, a u IV. grupi povećao se za pet banaka. Ulazak dviju banaka u I. grupu posljedica je visokog rasta aktive jedne banke iz II. grupe te pripajanja dviju banaka (jedne iz II. grupe i jedne iz III. grupe) banci iz II. grupe, koja je tako ušla u I. grupu banaka. Povećanje broja banaka u IV. grupi rezultat je nastajanja novih banaka koje su u prethodnom izvještajnom razdoblju poslovale kao štedionice (6 novih banaka⁴) te prenošenja poslovanja jedne banke iz IV. grupe na drugu banku iz II. grupe.

⁴ Hypobanci d.d., Zagreb se u srpnju 2002. pripojila Prva obrtnička banka d.d., Zagreb, pa je njezino izvješće o poslovanju na dan 30. lipnja 2002. dostavljeno zajedno s izvješćima Hypobanke d.d., Zagreb.

2.1.2. Teritorijalna raširenost poslovne mreže banaka i koncentracija bankovnog sustava

⁵ Podružnicom ovdje smatramo organizacijski dio banke koji nije pravna osoba (definirano člankom 7. Zakona o trgovачkim društvima).

Poslovna mreža banaka u ovoj se publikaciji analizira na razini županija, i to na osnovi promjene broja poslovnica i podružnica te broja bankomata.⁵

Sredinom 2002. godine u bankovnom sustavu postoje 923 poslovne jedinice te je, u usporedbi s krajem 2001. godine kada ih je bilo 879, riječ o povećanju broja poslovnica i podružnica za 44 poslovne jedinice, odnosno za 5,0 posto. U navedenom razdoblju otvorilo se 78 novih poslovnih jedinica uz istodobno zatvaranje njih 34. Navedenom povećanju broja novih poslovnih jedinica s više od dvije trećine pridonijele su banke koje su u promatranom razdoblju ušle u sustav.

U prvoj polovini 2002. godine najveće povećanje broja poslovnih jedinica (12) zabilježeno je u Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu. Slijede Splitsko-dalmatinska županija, s povećanjem broja poslovnih jedinica za osam, te Sisačko-moslavačka i Varaždinska županija, sa po šest novootvorenih poslovnih

⇒ Ukupan broj poslovnica i podružnica svih banaka u Republici Hrvatskoj razvrstan je po županijama. Podaci za Grad Zagreb uvršteni su među podatke za Zagrebačku županiju.
Izvori podataka su banke.

TABLICA 2. Teritorijalna raširenost podružnica i poslovnica banaka, na kraju razdoblja

Županija	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.	VI. 2002.
Zagrebačka i Grad Zagreb	157	140	162	174
Krapinsko-zagorska	18	18	19	20
Sisačko-moslavačka	27	24	18	24
Karlovačka	20	18	19	20
Varaždinska	26	23	23	29
Koprivničko-križevačka	24	23	25	27
Bjelovarsko-bilogorska	22	20	23	27
Primorsko-goranska	55	57	103	106
Ličko-senjska	8	8	10	11
Virovitičko-podravska	18	14	16	15
Požeško-slavonska	15	16	16	19
Brodsko-posavska	12	13	17	18
Zadarska	39	32	41	39
Osječko-baranjska	59	47	50	51
Šibensko-kninska	28	28	30	29
Vukovarsko-srijemska	22	15	16	14
Splitsko-dalmatinska	106	100	111	119
Istarska	86	85	99	102
Dubrovačko-neretvanska	55	49	56	54
Medimurska	2	26	25	25
Ukupno	822	756	879	923

jedinica. Istodobno je smanjen broj poslovnih jedinica u Vukovarsko-srijemskoj, Zadarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (za po dvije) te u Šibensko-kninskoj i Virovitičko-podravskoj županiji.

Šest banaka posluje u više od deset županija, devet banaka u šest do deset županija, a devetnaest u dvije do pet županija. Devet banaka posluje samo u jednoj županiji, a tri banke nemaju ni poslovnicu ni podružnicu.

Mreža bankomata i nadalje se širi. Tako je u prvoj polovini 2002. godine broj instaliranih bankomata iznosio 1106 te je naspram 999 bankomata, koliko ih je bilo krajem 2001. godine, došlo do povećanja za 107 jedinica ili za 10,7 posto. Broj instaliranih bankomata povećan je u 17 županija, pri čemu je najveći porast ostvaren u Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu (povećanje za 30 jedinica), Splitsko-dalmatinskoj županiji (za 17 jedinica) te Međimurskoj županiji i Istarskoj županiji (za 8, odnosno za 7 jedinica). Povećanje broja bankomata nije zabilježeno samo u tri županije (u jednoj je ostao na istoj razini, a u dvije je smanjen za po jedan bankomat). Nešto manje od polovine (41,1 posto) navedenog povećanja broja bankomata odnosi se na tri banke, koje imaju stope rasta broja bankomata od 5,4 posto pa sve do 30,4 posto. Od tri navedene banke dvije su instalirale, uz svoje postojeće bankomate, još po 14, a jedna 16 novih bankomata. Ukupno je petnaest banaka povećalo broj bankomata.

TABLICA 3. Teritorijalna raširenost bankomata, na kraju razdoblja

Županija	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.	VI. 2002.
Zagrebačka i Grad Zagreb	181	237	307	337
Krapinsko-zagorska	6	14	19	18
Sisačko-moslavačka	6	14	20	23
Karlovačka	12	21	21	22
Varaždinska	16	23	31	36
Koprivničko-križevačka	12	14	16	18
Bjelovarsko-bilogorska	9	18	19	22
Primorsko-goranska	68	95	120	128
Ličko-senjska	6	7	9	13
Virovitičko-podravska	7	8	11	10
Požeško-slavonska	4	6	8	8
Brodsko-posavska	4	10	14	16
Zadarska	17	26	40	43
Osječko-baranjska	19	27	48	52
Šibensko-kninska	8	13	18	24
Vukovarsko-srijemska	4	5	11	16
Splitsko-dalmatinska	31	63	108	125
Istarska	80	84	102	109
Dubrovačko-neretvanska	15	32	47	48
Međimurska	18	19	30	38
Ukupno	523	736	999	1106

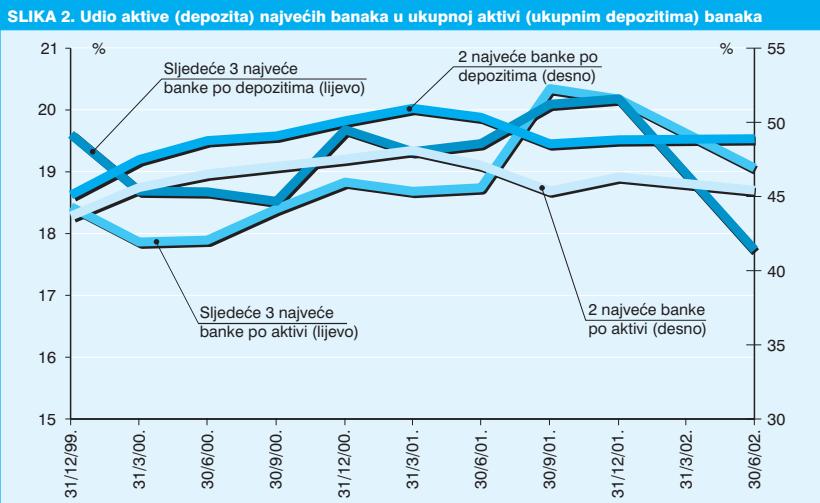
↗ Upulan broj instaliranih bankomata svih banaka u Republici Hrvatskoj razvrstan je po županijama. Podaci za Grad Zagreb uvršteni su među podatke za Zagrebačku županiju.
Izvori podataka su banke.

Sredinom 2002. godine došlo je do daljnog smanjenja udjela aktive dviju najvećih banaka u ukupnoj aktivi sustava (sa 46,3 posto na 45,4 posto). To je rezultat sporijeg rasta aktive tih banaka od rasta aktive sustava (1,5 posto u odnosu prema 3,5 posto). Udio depozita dviju najvećih banaka u ukupnim depozitima sustava je, nasuprot tome, neznatno porastao, sa 48,8 na 48,9 posto, zahvaljujući rastu njihovih depozita od 4,9 posto (rast depozita sustava iznosi je 4,7 posto).

Što se tiče sljedećih triju najvećih banaka⁶, uočava se pad udjela njihove aktive u ukupnoj aktivi bankovnog sustava, kao i udjela njihovih depozita u ukupnim depozitim sustava. Udio aktive tih triju banaka u ukupnoj aktivi smanjen je sa 20,2 posto krajem prošle godine na 19,1 posto krajem prvog polugodišta ove godine, a udio njihovih depozita sa 20,2 posto na 17,7 posto. Navedene banke zabilježile su u istom vremenskom razdoblju i pad razine aktive i

⁶ Treća, četvrta i peta banka prema veličini aktive

⇒ Kriteriji odabira dviju najvećih banaka, odnosno sljedećih triju banaka u sustavu jest veličina njihove aktive. Udio aktive dviju najvećih banaka (sljedećih triju banaka) u ukupnoj aktivi računa se kao omjer zbroja aktiva dviju najvećih banaka (sljedećih triju banaka) i ukupne aktive svih banaka, a izražava se u postocima. Na jednak je način napravljen izračun udjela depozita tih banaka u ukupnim depozitima bankovnog sustava. Izvori podataka o iznosu aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001), dok su izvor podataka za ukupne depozite izvješća banaka na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

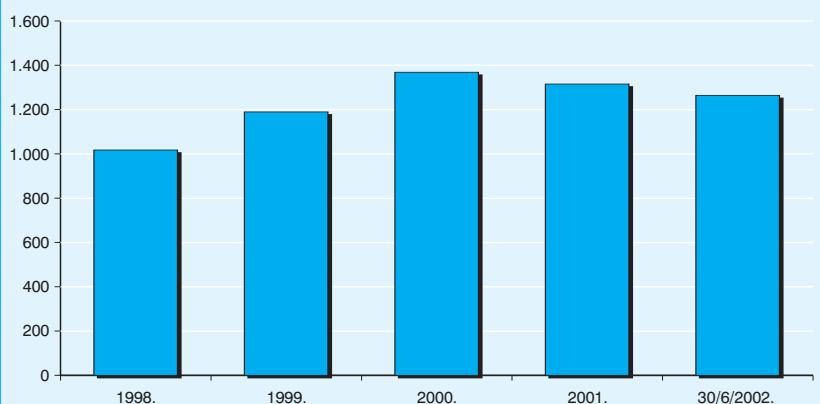
pad razine depozita (za 2,2 posto, odnosno 7,9 posto), za razliku od istih pokazatelja na razini sustava koji su porasli za 3,5 posto, odnosno 4,7 posto.

⇒ Taj se indeks za svaku banku računa prema sljedećoj formuli:

$$\left(\frac{\text{aktiva banke}}{\text{ukupna aktiva svih banaka}} \cdot 100 \right)^2$$

Izvori podataka o iznosu aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

SLIKA 3: Herfindahlov indeks (sve banke)

Vrijednost Herfindahlova indeksa za sustav u cjelini i nadalje je padu, što svjedoči o dalnjem smanjenju koncentracije bankovnog sustava. Taj indeks za bankovni sustav u cjelini iznosio je na kraju prvog polugodišta 2002. godine 1265 jedinica, što je smanjenje za 50 jedinica u usporedbi s vrijednošću indeksa na kraju 2001. godine.

2.1.3. Bilanca banaka

⁷ Vidi pod 4.

Svi podaci za banke za prvo polugodište 2002. godine temelje se na nerevidiranim privremenim financijskim izvješćima koja su banke dostavile u Hrvatsku narodnu banku.⁷

Na dan 30. lipnja 2002. ukupna aktiva banaka iznosila je 153,7 milijardi kuna, što je povećanje za 5,3 milijarde kuna. Za razliku od visokog rasta ukupne aktive banaka tijekom 2001., njezin se rast u prvom polugodištu 2002. stabilizirao na 3,5 posto u odnosu prema kraju 2001. godine.

Od stavaka aktive banaka najveći porast tijekom prvog polugodišta 2002. ostvarili su depoziti kod HNB-a (22,7 posto), a slijede krediti ostalim komiteti-

TABLICA 4. Struktura aktive banaka, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1999.		XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2001.		
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a	9.733,5	10,4	11.489,3	10,3	18,0	22.196,3	15,0	93,2	19.690,8	12,8	-11,3
1.1. Gotovina	1.245,9	1,3	1.506,3	1,3	20,9	7.822,5	5,3	419,3	2.059,9	1,3	-73,7
1.2. Depoziti	8.487,6	9,1	9.983,1	8,9	17,6	14.373,9	9,7	44,0	17.630,9	11,5	22,7
2. Depoziti kod bankovnih institucija	10.312,5	11,0	17.695,3	15,8	71,6	23.900,1	16,1	35,1	18.958,5	12,3	-20,7
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	3.139,5	3,4	6.059,0	5,4	93,0	9.687,2	6,5	59,9	10.326,2	6,7	6,6
4. Trgovački portfelj vrijednosnih papira	1.067,8	1,1	2.462,4	2,2	130,6	4.795,6	3,2	94,8	5.420,6	3,5	13,0
5. Krediti financijskim institucijama	1.246,2	1,3	1.085,6	1,0	-12,9	1.479,6	1,0	36,3	1.650,6	1,1	11,6
6. Krediti ostalim komitentima	45.391,5	48,5	50.130,7	44,8	10,4	64.402,5	43,4	28,5	75.664,1	49,2	17,5
7. Investicijski portfelj vrijednosnih papira	15.477,1	16,5	14.167,5	12,7	-8,5	12.741,3	8,6	-10,1	12.355,8	8,0	-3,0
8. Ulaganja u podružnice i povezana trgovачka društva	1.768,6	1,9	2.411,0	2,2	36,3	2.199,8	1,5	-8,8	2.412,2	1,6	9,7
9. Preuzeta imovina	447,2	0,5	614,5	0,5	37,4	446,8	0,3	-27,3	368,8	0,2	-17,5
10. Materijalna imovina i softver (minus amortizacija)	3.164,6	3,4	3.252,5	2,9	2,8	3.501,2	2,4	7,6	3.640,7	2,4	4,0
11. Kamate, naknade i ostala imovina	2.518,1	2,7	3.169,2	2,8	25,9	4.273,5	2,9	34,8	4.505,2	2,9	5,4
12. Manje: posebne rezerve za neidentificirane gubitke	743,6	0,8	699,4	0,6	-6,0	1.195,7	0,8	71,0	1.314,4	0,9	9,9
Ukupno	93.522,9	100,0	111.837,7	100,0	19,6	148.428,3	100,0	32,7	153.679,1	100,0	3,5

ma (17,5 posto), trgovачki portfelj vrijednosnih papira (13,0 posto) te krediti financijskim institucijama (11,6 posto) i ulaganja u podružnice i povezana trgovacha društva (9,7 posto). Stoga se u promatranom razdoblju znatnije povećao udio kredita ostalim komitentima (5,8 postotnih bodova) te depozita kod HNB-a (1,8 postotnih bodova). Povećanje kreditne aktivnosti utjecalo je i na smanjenje likvidnih stavki aktive, pa su tako najveći pad tijekom promatranog razdoblja ostvarili gotovina kod HNB-a (73,7 posto) i depoziti kod bankovnih institucija (20,7 posto), ali i stavka preuzete imovine (17,5 posto). U skladu sa smanjenjem likvidnih stavki smanjio se i njihov udio u ukupnoj aktivi, pa je tako udio gotovine kod HNB-a u ukupnoj aktivi na kraju prvog polugodišta 2002. bio za 3,9 postotnih bodova manji nego krajem 2001. godine, dok je udio depozita kod bankovnih institucija bio manji za 3,8 postotnih bodova.

U prvoj polovini 2002. godine povećani su udjeli aktive I. i IV. grupe banaka u ukupnoj aktivi, dok su udjeli aktive II. i III. grupe u ukupnoj aktivi banaka smanjeni.

Prva grupa banaka bilježi kontinuiran porast udjela svoje aktive u ukupnoj aktivi banaka jer se broj banaka čija aktiva iznosi više od 5 milijardi kuna od 1999. godine naovamo kontinuirano povećavao, da bi tijekom prvog polugodišta taj prag za ulazak u I. grupu banaka prešle čak dvije banke: jedna je banka prag prešla zbog velikog rasta aktive, a druga pripajanjem dviju banaka. Tako je udio aktive I. grupe u ukupnoj aktivi banaka na kraju prvog polugodišta 2002. povećan za čak 5,4 postotna boda u odnosu prema kraju 2001.

Za razliku od I. grupe banaka, udio čije aktive u ukupnoj aktivi banka kontinuirano raste, u II. grupi banaka taj udio kontinuirano pada. U prvoj polovini 2002. godine smanjio se, naime, broj banaka koji se uključuju u II. grupu, i to za dvije banke koje su prešle u I. grupu te za jednu banku koja se pripojila drugoj banci, pa je stoga tijekom toga razdoblja došlo i do značajnog smanjenja njihova udjela u ukupnoj aktivi banaka od čak 5,6 posto.

U III. se grupu banaka na kraju prvog polugodišta 2002. ubraja jedna banka manje nego na kraju prošle godine, koja se u prvom polugodištu pripojila drugoj banci (iz I. grupe), pa je stoga udio aktive te grupe banaka u ukupnoj aktivi smanjen za neznatnih 0,36 posto.

[†] Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001 – obrazac BS) te izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini bankovnog sustava krajem promatranog razdoblja izračunat je udio svake pojedine bilančne stavke aktive u ukupnoj aktivi sustava. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi sa stanjem krajem prethodnog razdoblja.

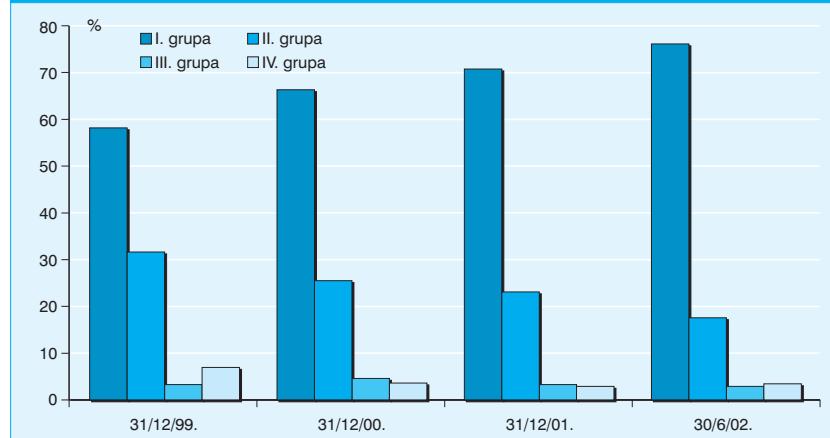
8 Vidi pod 4.

Broj članica IV. grupe povećao se tijekom navedenog razdoblja za šest banaka⁸ koje su nastale usklađivanjem štedionica s odredbama čl. 119. Zakona o bankama iz 1998. godine. Kako je riječ o institucijama iznimno male aktive i kako je u istom razdoblju jedna banka izšla iz IV. grupe, tako je i rast udjela IV. grupe banaka u ukupnoj aktivi banaka mali i iznosi tek 0,55 posto.

⇒ Udio aktive svake navedene grupe banaka u aktivi cijelog sustava računa se tako da se zbroji ukupna aktiva svih banaka u grupi i podijeli s ukupnom aktivom cijelog sustava. Udjeli su izraženi u postocima.

Izvori podataka o iznosu aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

SLIKA 4. Udjeli aktive pojedinih grupa banaka u ukupnoj aktivi

⇒ Primjenjeno je isto načelo kao i kod Tablice 4., tj. na temelju podataka iz izvješća na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001) te izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini bankovnog sustava krajem promatranog razdoblja izračunat je udio svake bilančne stavke pasive u ukupnoj pasivi sustava. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi sa stanjem krajem prethodnog razdoblja. Stavka Dobit ili gubitak tekuće godine izdvojena je iz stavke Kapital i prikazana zasebno.

Krajem prve polovine 2002. godine u strukturi pasive banaka najveći udio imaju depoziti, i to 71,4 posto, a od depozita najveću stopu rasta bilježe depoziti na žiroračunima i tekućim računima (22,0 posto), koji su u promatranom razdoblju povećali i svoj udio u ukupnoj pasivi za 2,0 postotna boda. Ipak, najveći dio ukupnih depozita i nadalje otpada na oročene depozite (42,1 posto), koji bilježe kontinuirani rast tijekom promatralnih razdoblja. Slijede po veličini udjela u pasivi ostali krediti (npr. krediti od stranih finansijskih institucija) s udjelom od 9,8 posto, koji se, unatoč padu razine ostalih kredita za 5,6 posto, u promatranom razdoblju smanjio za samo 0,9 postotnih bodova. Zahvaljujući porastu dobiti tekuće godine od 160,8 posto, u usporedbi s krajem 2001. godine, njezin se udio u pasivi banaka povećao u istom razdoblju sa 0,4 posto na

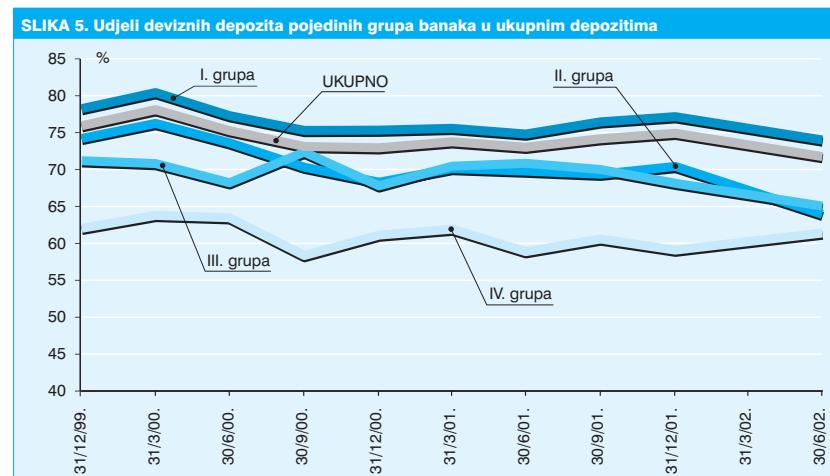
TABLICA 5. Struktura pasive banaka, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1999.		XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2002.		
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena
1. Krediti od finansijskih institucija	5.282,3	5,6	3.510,9	3,1	-33,5	3.629,1	2,4	3,4	3.485,9	2,3	-3,9
1.1. Kratkoročni krediti	2.088,7	2,2	1.130,8	1,0	-45,9	595,7	0,4	-47,3	603,7	0,4	1,3
1.2. Dugoročni krediti	3.193,7	3,4	2.380,1	2,1	-25,5	3.033,3	2,0	27,4	2.882,2	1,9	-5,0
2. Depoziti	56.997,0	60,9	72.683,4	65,0	27,5	104.697,2	70,5	44,0	109.656,2	71,4	4,7
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	9.216,9	9,9	12.619,0	11,3	36,9	16.548,6	11,1	31,1	20.195,5	13,1	22,0
2.2. Štedni depoziti	13.678,0	14,6	17.689,3	15,8	29,3	26.373,9	17,8	49,1	24.833,0	16,2	-5,8
2.3. Oročeni depoziti	34.102,1	36,5	42.375,1	37,9	24,3	61.774,6	41,6	45,8	64.627,6	42,1	4,6
3. Ostali krediti	15.007,5	16,0	16.329,0	14,6	8,8	15.947,7	10,7	-2,3	15.062,1	9,8	-5,6
3.1. Kratkoročni krediti	1.652,8	1,8	503,3	0,4	-69,6	594,0	0,4	18,0	794,0	0,5	33,7
3.2. Dugoročni krediti	13.354,7	14,3	15.825,7	14,2	18,5	15.353,7	10,3	-3,0	14.268,1	9,3	-7,1
4. Izdani dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	-	19,4	0,0	-	19,3	0,0	-0,67
4.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0
4.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	-	19,4	0,0	-	19,3	0,0	-0,67
5. Dopunski kapital	343,1	0,4	520,3	0,5	51,7	2.655,8	1,8	410,4	2.720,0	1,8	2,4
5.1. Izdani podređeni instrumenti	105,5	0,1	282,9	0,3	168,08	339,4	0,2	20,0	484,6	0,3	42,8
5.2. Izdani hibridni instrumenti	237,5	0,3	237,4	0,2	0,0	2.316,4	1,6	875,7	2.235,3	1,5	-3,5
6. Kamate, naknade i ostale obvezne	4.849,2	5,2	5.475,5	4,9	12,9	7.783,0	5,2	42,1	7.377,2	4,8	-5,2
7. Dobit/gubitak tekuće godine	466,4	0,5	1.123,2	1,0	140,8	570,0	0,4	-49,3	1.486,4	1,0	160,8
8. Kapital (bez dobiti ili gubitka tekuće godine)	10.577,3	11,3	12.195,5	10,9	15,3	13.126,3	8,8	7,6	13.872,2	9,0	5,7
Ukupno	93.522,9	100,0	111.837,7	100,0	19,6	148.428,3	100,0	32,7	153.679,1	100,0	3,5

1,0 posto, a toliki udio dobiti tekuće godine u pasivi banke su zabilježile i krajem 2000. godine.

U usporedbi s krajem 2001. godine, najveću stopu rasta na kraju prvog polugodišta 2002. godine, osim navedene dobiti tekuće godine, zabilježili su izdani podređeni instrumenti (42,8 posto), zatim kratkoročni krediti (33,7 posto) te već navedeni depoziti na žiroračunima i tekućim računima (22,0 posto).

Udio deviznih depozita u ukupnim depozitima svih banaka iznosio je krajem prve polovine 2002. godine 71,8 posto, što je smanjenje za 3,2 postotna boda u odnosu prema kraju prošle godine. Najveći udio deviznih depozita u ukupnim depozitima pojedinih grupa banaka ostvarila je I. grupa banaka (74,0 posto), zatim III. grupa (65,1 posto), II. grupa (64,0 posto) i na kraju IV. grupa banaka (61,4 posto). Udio deviznih depozita u ukupnim depozitima smanjio se kod svih grupa banaka, osim kod IV. grupe banaka, kod koje je taj udio porastao za 2,3 postotna boda. Najveće smanjenje udjela deviznih depozita u ukupnim depozitima u promatranom je razdoblju ostvarila II. grupa banaka (6,5 postotnih bodova), aiza nje slijede, s jednakim smanjenjem udjela (za po 3,1 postotni bod), I. i III. grupa banaka.

Udjeli deviznih depozita svake grupe banaka u ukupnim depozitima sustava računa se tako da se najprije zbroje devizni depoziti u određenom tromjesečju svih banaka koje se ubrajam u određenu grupu, a nakon toga se zbroje ukupni depoziti. Tako dobivene sume međusobno se podjele i pomnože sa 100.

Izvori podataka o deviznim depozitima i ukupnim depozitima jesu izvješća banaka na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

Kapital banaka na dan 30. lipnja 2002. iznosio je 15,4 milijarde kuna, što je povećanje od 12,1 posto u usporedbi s krajem prošle godine. Najveći udio u ukupnom kapitalu imao je dionički kapital (61,5 posto), a slijedile su statutarne i ostale kapitalne rezerve (22,0 posto), dobit tekuće godine (9,7 posto), zakonske rezerve (5,8 posto) te zadržana dobit (1,1 posto).

Pokazatelji rasta pojedinih stavki kapitala na kraju prvog polugodišta ove godine podjednaki su pokazateljima na kraju 2000. godine. Naime, i tada je kapital (u odnosu prema 1999. godini) bio veći čak za 20,6 posto zahvaljujući visokoj

2.1.4. Kapital banaka

Kapital, kao jedna od stavki na strani pasive agregirane bilance svih banaka prikazane u Tablici 5., detaljnije je razrađen te je izračunat udio svake od navedenih stavki u ukupnom kapitalu svih banaka stavljanjem u odnos svake stavke s ukupnim kapitalom banaka. Navedeni iznosi pomnoženi su sa 100. Promjena stanja postotna je promjena u usporedbi sa stanjem krajem prethodnog razdoblja.

TABLICA 6. Struktura kapitala banaka, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1999.			XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2002.		
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	
1. Dionički kapital	8.219,7	74,4	8.549,9	64,2	4,0	8.966,5	65,5	4,9	9.441,8	61,5	5,3	
2. Dobit/gubitak tekuće godine	466,4	4,2	1.123,2	8,4	140,8	570,0	4,2	-49,3	1.486,4	9,7	160,8	
3. Zadržana dobit/gubitak	73,7	0,7	326,2	2,4	342,7	77,8	0,6	-76,2	164,6	1,1	111,6	
4. Zakonske rezerve	1.540,2	13,9	2.098,8	15,8	36,3	853,3	6,2	-59,3	888,6	5,8	4,1	
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	743,8	6,7	1.220,5	9,2	64,1	3.228,7	23,6	164,5	3.377,2	22,0	4,6	
Ukupno	11.043,7	100,0	13.318,6	100,0	20,6	13.696,2	100,0	2,8	15.358,6	100,0	12,1	

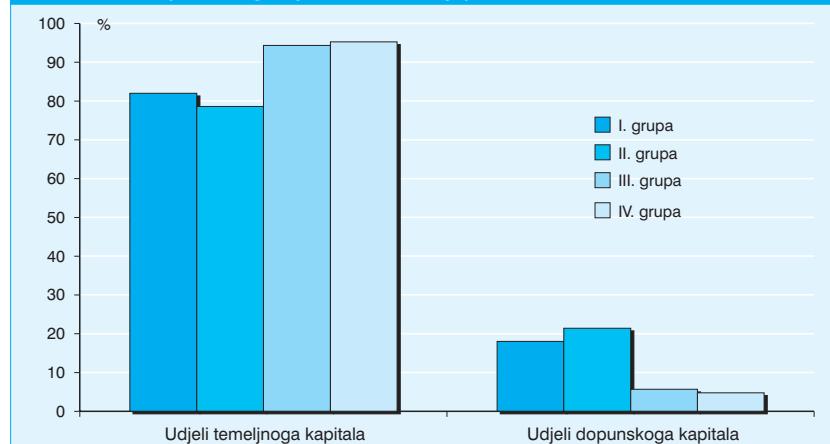
kom rastu dobiti tekuće godine (140,8 posto) i rastu zadržane dobiti (342,7 posto). Slično tome, rastu kapitala od 12,1 posto na kraju prvog polugodišta 2002. godine (u odnosu prema kraju 2001. godine) najviše je pridonio rast istih stavki: dobiti tekuće godine (160,8 posto) i zadržane dobiti (111,6 posto). U istom se razdoblju podigla i razina ostalih stavki koje čine kapital (dionički kapital za 5,3 posto, zakonske rezerve za 4,1 posto, statutarne i ostale kapitalne rezerve za 4,6 posto). Međutim, s obzirom na smanjenje njihovih udjela u kapitalu banaka u usporedbi sa 2001. godinom (udio dioničkoga kapitala smanjio se za čak 4,0 postotna boda), vidi se da su najveći utjecaj na promjenu stanja i strukturu ukupnoga kapitala imala povećanja dobiti tekuće godine i zadržana dobit, jer su se njihovi udjeli u ukupnom kapitalu povećali za 5,5 postotnih bodova, odnosno za 0,5 postotnih bodova.

Na kraju prvog polugodišta 2002. godine zabilježen je u odnosu prema kraju 2001. godine porast jamstvenoga kapitala od 9,7 posto, čime je nastavljen trend njegova rasta iz prijašnjih razdoblja. Jednako kao i prije nastavlja se mijenjati i njegova struktura u korist povećanja udjela dopunskoga kapitala u bruto jamstvenom kapitalu. Tako je na dan 30. lipnja 2002. udio temeljnoga kapitala u bruto jamstvenom kapitalu iznosio 82,8 posto, dok je krajem 2001. on iznosio 84,2 posto. Istodobno, udio dopunskoga kapitala u bruto jamstvenom kapitalu iznosio je 17,2 posto, dok je na kraju prošle godine iznosio 15,8 posto.

Krajem prvog polugodišta 2002. godine najveći udio temeljnoga kapitala u bruto jamstvenom kapitalu imale su IV. grupa (95,3 posto) i III. grupa banaka (94,3 posto), dok su udjeli I. grupe (82,0 posto) i II. grupe banaka (78,6 posto) bili nešto manji. S druge strane, I. i II. grupa banaka prednjačile su po udjelu dopunskoga kapitala u bruto jamstvenom kapitalu (18,0 posto i 21,4 posto), dok je kod III. grupe (5,7 posto) i IV. grupe banaka (4,7 posto) udio dopunskoga kapitala u bruto jamstvenom kapitalu bio znatno manji.

⇒ Zbroj iznosa temeljnoga kapitala svih banaka koje pripadaju pojedinoj grupi banaka, stavljen je u odnos sa zbrojem iznosa bruto jamstvenoga kapitala istih banaka te je dobivena veličina pomnožena sa 100. Na jednak su način izračunati udjeli dopunskoga kapitala pojedinih grupa banaka u njihovu bruto jamstvenom kapitalu. Podaci o temelnjom, dopunskom i bruto jamstvenom kapitalu dobiveni su iz izvješća banaka, a obrazac za dostavljanje izvješća (obrazac JAK, odnosno JK1) sastavni je dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000).

SLIKA 6. Struktura jamstvenoga kapitala, na dan 30. lipnja 2002.

Usporede li se udjeli jamstvenoga kapitala pojedinih grupa banaka u ukupnom jamstvenom kapitalu na kraju prvog polugodišta 2002. godine, uvjerljivo najveći udio ima I. grupa banaka (65,0 posto), koja bilježi i kontinuirani nominalni rast jamstvenoga kapitala, te je zahvaljujući njemu povećala svoj udio u ukupnom jamstvenom kapitalu u odnosu prema kraju 2001. godine za čak 6,9 postotnih bodova. Slijedi po veličini udjela jamstvenoga kapitala u ukupnom jamstvenom kapitalu II. grupa banaka (22,2 posto), koja je zbog pada razine jamstvenoga kapitala tijekom prve polovine 2002. godine smanjila svoj udio u ukupnom jamstvenom kapitalu za cijelih 6,7 postotnih bodova. U IV. je grupi (udio jamstvenoga kapitala 7,8 posto) značajnije povećana razina jamstvenoga

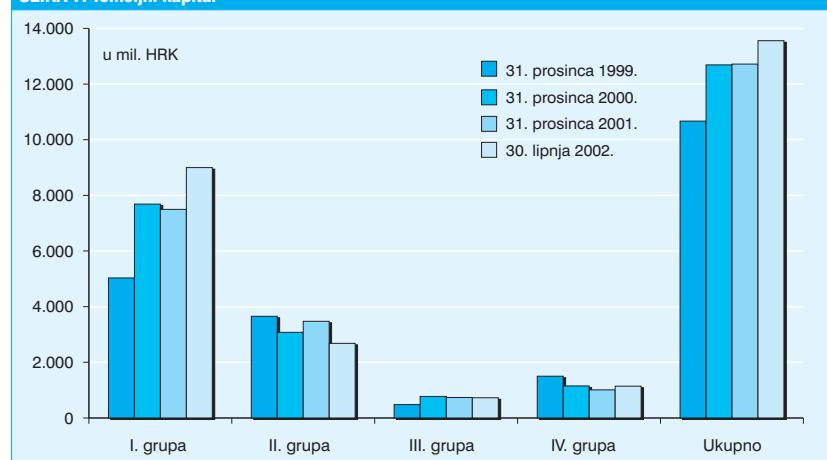
kapitala u promatranom razdoblju (14,3 posto), pa je tako neznatno povećan i njezin udio u ukupnom jamstvenom kapitalu (za 0,3 postotna boda). Na kraju je po veličini udjela u ukupnom jamstvenom kapitalu III. grupa banaka (4,9 posto), kod koje se u odnosu prema kraju 2001. godine smanjila i razina jamstvenoga kapitala (za 1,4 posto) i njezin udio u ukupnom jamstvenom kapitalu svih banaka na kraju prvog polugodišta 2002. godine (za 0,6 postotnih bodova).

TABLICA 7. Kretanje jamstvenoga kapitala, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1999.			XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2002.		
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	
I. grupa	5.089,8	45,7	7.631,2	59,1	49,9	8.116,5	58,1	6,4	9.966,4	65,0	22,8	
II. grupa	3.834,5	34,5	3.144,6	24,4	-18,0	4.046,2	28,9	28,7	3.409,5	22,2	-15,7	
III. grupa	492,6	4,4	924,5	7,2	87,7	768,0	5,5	-16,9	757,0	4,9	-1,4	
IV. grupa	1.711,9	15,4	1.211,5	9,4	-29,2	1.049,2	7,5	-13,4	1.198,9	7,8	14,3	
Ukupno	11.128,8	100,0	12.911,9	100,0	16,0	13.979,7	100,0	8,3	15.331,8	100,0	9,7	

Na dan 30. lipnja 2002. temeljni kapital svih banaka iznosio je 13,6 milijardi kuna, što je u usporedbi s krajem 2001. godine povećanje za 6,6 posto. Razlog tako velikom porastu jest taj što je većina banaka tijekom prve polovine 2002. godine povećala razinu svoga temeljnoga kapitala. Temeljni se kapital u I. grupi povećao (za 20,0 posto) zbog ulaska dviju novih banaka u grupu, ali i stoga što je šest banaka od njih ukupno osam izvršilo u promatranom razdoblju povećanje temeljnoga kapitala. Suprotno tome, u II. je grupi – zbog izlaska triju banaka iz grupe te zbog smanjenja razine temeljnoga kapitala kod dviju banaka članica te grupe – došlo do pada razine temeljnoga kapitala (za 22,8 posto). S druge strane, iako su sve članice III. grupe banaka povećale razine svoga temeljnoga kapitala, pod utjecajem izlaska jedne banke iz grupe neznatno se smanjila razina temeljnoga kapitala te grupe (0,5 posto). Iz sličnog razloga, zbog ulaska šest novih banaka u grupu te povećanja temeljnoga kapitala kod pet banaka, IV. grupa banaka povećala je tijekom prvih šest mjeseci 2002. godine razinu temeljnoga kapitala (za 12,9 posto), iako je kod šest banaka u istom razdoblju smanjen temeljni kapital, a četiri su zadržale istu razinu temeljnoga kapitala kao na kraju 2001. godine.

¹⁾ Izračun jamstvenoga kapitala definiran je Odlukom o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) te odgovarajućom uputom za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000). Podaci o jamstvenom kapitalu dobiveni su iz izvješća banaka, a obrazac za dostavljanje izvješća sastavni je dio navedene regulative (obrazac JAK, odnosno JK1).

SLIKA 7. Temeljni kapital

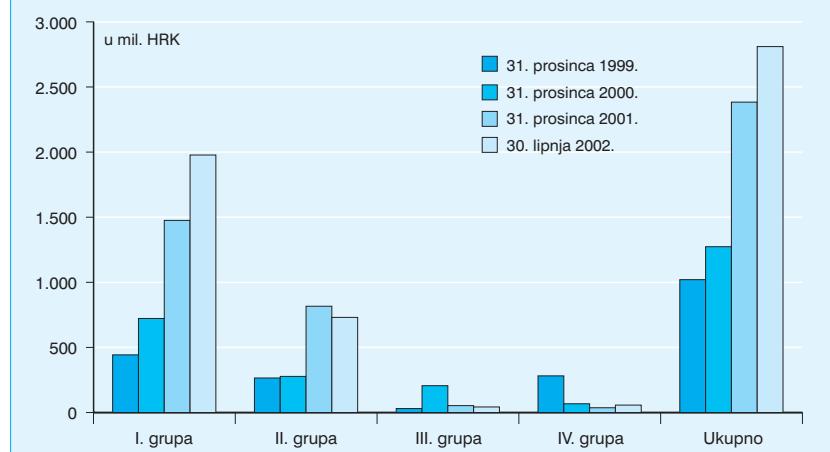
²⁾ Izračun temeljnoga kapitala definiran je Odlukom o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) te odgovarajućom uputom za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000). U navedenom prikazu kretanja temeljnoga kapitala u promatranom razdoblju temeljni kapital pojedine grupe banaka dobiven je tako da su zbrojeni iznosi temeljnoga kapitala svih banaka koje se ubrajuju u tu grupu, a podaci su dobiveni iz izvješća banaka. Obrazac za dostavljanje izvješća sastavni je dio navedene regulative (obrazac JAK, odnosno JK1).

Dopunski kapital na razini sustava iznosio je na kraju prve polovine 2002. godine 2,8 milijardi kuna, što je 17,9 posto više nego na kraju 2001. godine. Razlog snažnijeg rasta dopunskega kapitala od rasta temeljnoga kapitala u promatranom razdoblju može se obrazložiti time što je većina banaka odlučila razinu jamstvenoga kapitala povećati dopunskim kapitalom. U tome je prednjaciila IV. grupa banaka, kod koje se u navedenom razdoblju dopunski kapital

povećao za 50,5 posto. Slijedi po veličini rasta dopunskoga kapitala I. grupe banaka (34,0 posto), kod koje su sve banke, osim jedne, ostvarile tijekom prve polovine 2002. godine rast dopunskoga kapitala. Kod II. i III. grupe banaka došlo je do smanjenja razina dopunskoga kapitala (10,5 posto, odnosno 17,2 posto), iako su sve banke u III. grupi povećale iznose svoga dopunskoga kapitala, a u II. grupi većina. Stoga se smanjenje dopunskoga kapitala kod III. grupe može obrazložiti izlaskom jedne banke iz grupe, a kod II. grupe većim utjecajem manjeg broja banaka koje su u promatranom razdoblju smanjile razine svoga dopunskoga kapitala.

⇒ Izračun dopunskoga kapitala definiran je Odlokom o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) te odgovarajućom uputom za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odлуke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000). U navedenom prikazu kretanja dopunskoga kapitala u promatranom razdoblju dopunski kapital pojedine grupe banaka dobiven je tako da su zbrojeni iznosi dopunskoga kapitala svih banaka koje se ubrajaju u tu grupu, a podaci su dobiveni iz izvješća banaka. Obrazac za dostavljanje izvješća sastavni je dio navedene regulative (obrazac JAK, odnosno JK1).

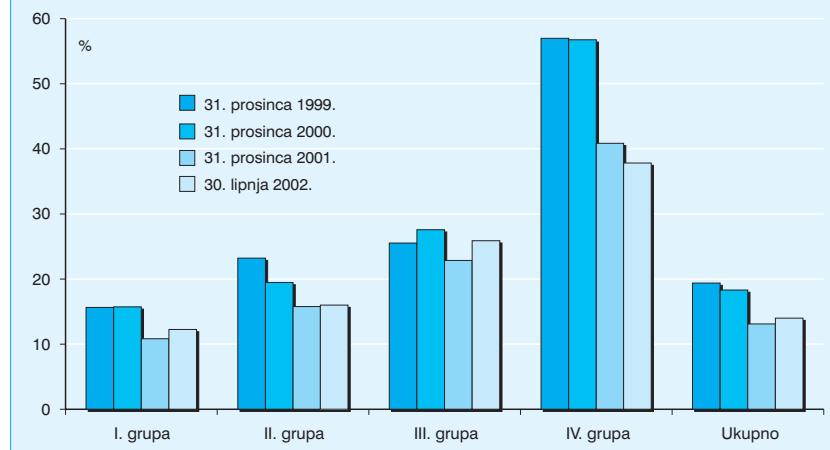
SLIKA 8. Dopunski kapital

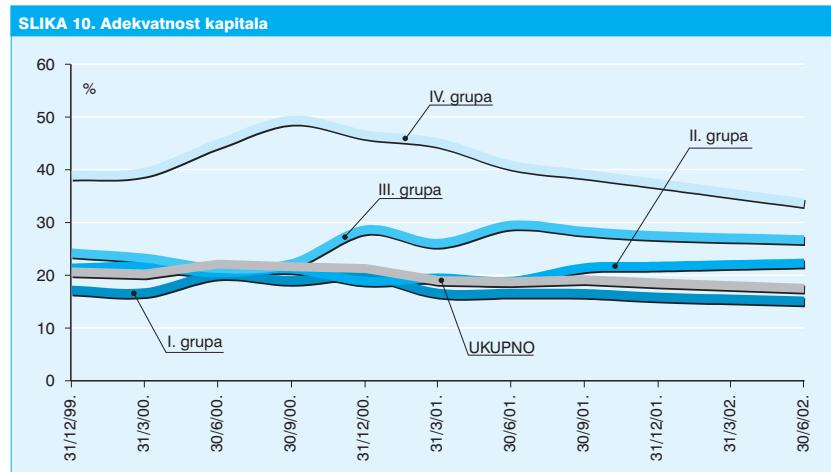
Podaci o omjeru kapitala i depozita potvrđuju činjenicu da se i nadalje veće banke za razliku od manjih banaka u financiranju plasmana više koriste depozitnom osnovicom nego kapitalom. Na kraju prvog polugodišta 2002. godine omjer kapitala i depozita na razini sustava iznosio je 14,0 posto i povećao se u usporedbi s krajem 2001. godine za 0,9 postotnih bodova, jer je u istom razdoblju ukupni kapital rastao brže (12,1 posto) od rasta ukupnih depozita (4,7 posto). I dok se u 2001. godini omjer kapitala i depozita kod svih grupa smanjio, tijekom prvih šest mjeseci 2002. godine taj je omjer povećan kod svih grupa banaka, osim kod IV. grupe banaka. Kod I. grupe banaka ostvaren je u promatranom razdoblju veći rast kapitala od rasta depozita, dok je kod IV. grupe bilo obratno. S druge strane, kod II. i III. grupe banaka došlo je i do smanjenja razine kapitala i do smanjenja razine depozita u odnosu prema kraju 2001. godine, ali je pritom kod objiju grupa pad depozita bio veći od pada kapitala.

⇒ Omjer kapitala i depozita za svaku grupu računa se tako da se najprije zbroji ukupni kapital svih banaka koje su uključene u određenu grupu, a nakon toga se zbrajaju svi depoziti banaka iz te grupe. Tako dobivena suma kapitala podjeli se sa sumom depozita i pomnoži sa 100. Izvor podataka o iznosu kapitala jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001). U kontekstu ovog izračuna depozite čine depoziti na žiroračunima i tekućim računima, štedni depoziti i oričeni depoziti, a izvor podataka su izvješća banaka na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

SLIKA 9. Kapital/depoziti

Tijekom prvih šest mjeseci 2002. godine došlo je do smanjenja stope adekvatnosti kapitala cijelog bankovnog sustava, i to sa 18,51 posto na kraju 2001. godine na 17,51 posto na kraju prvog polugodišta 2002. godine. Iako je i visina jamstvenoga kapitala i visina ponderirane rizične aktive porasla u promatranom razdoblju, veći rast ponderirane rizične aktive (15,9 posto) od rasta jamstvenoga kapitala (9,7 posto) utjecao je na smanjenje stope adekvatnosti kapitala.

Najveću stopu adekvatnosti kapitala na dan 30. lipnja 2002. imala je IV. grupa banaka (33,7 posto), slijede III. grupa (26,7 posto) i II. grupa (22,3 posto), a na kraju je I. grupa banaka (15,1 posto). Kod svake pojedine grupe banaka, osim kod II. grupe, došlo je u promatranom razdoblju do smanjenja stope adekvatnosti kapitala. Pritom se trend jednak onome na razini sustava zapaža i kod I. i IV. grupe banaka: zbog bržeg rasta iznosa ponderirane rizične aktive obju grupe banaka (28,5 posto kod I. grupe, a 26,7 posto kod IV. grupe) od rasta iznosa njihovih jamstvenih kapitala (22,8 posto kod I. grupe, a 14,3 posto kod IV. grupe) došlo je do smanjenja njihovih stopa adekvatnosti kapitala (za 0,7 postotnih bodova kod I. grupe, a za 3,7 postotnih bodova kod IV. grupe). Kod III. grupe banaka smanjenje navedene stope uzrokovao je porast ponderirane rizične aktive (1,4 posto) te istodobno smanjenje jamstvenoga kapitala (1,4 posto). Stopa adekvatnosti kapitala u prvom je polugodištu povećana samo kod II. grupe banaka (0,6 postotnih bodova), i to stoga što je pad iznosa ponderirane rizične aktive grupe (18,0 posto) u promatranom razdoblju bio veći od pada iznosa jamstvenoga kapitala (15,7 posto).

Na razini sustava banke su prvom polugodištu 2002. godine ostvarile 1,48 milijardi kuna dobiti poslije oporezivanja, što je u usporedbi s prvim polugodištem 2001. godine povećanje od 0,4 milijarde kuna, odnosno za 36,5 posto. Ovakav iznos polugodišnje dobiti premašuje čak i dobit poslije oporezivanja koje su banke iskazale u revidiranim izvješćima na kraju 2001., koja je iznosiла 894,2 milijuna kuna.⁹ Navedeni rezultat uzrokovan je najvećim dijelom značajnjem smanjenjem troškova rezervacija za čak 108,3 posto (odnosno prihodom od ukinutih rezervacija za identificirane gubitke te prihoda od ispravka vrijednosti ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju) kao i značajnjim povećanjem neto nekamatnog prihoda za 30,2 posto.

Porast ukupno ostvarenog neto prihoda iz poslovanja svih banaka (koji se utvrđuje kao zbroj neto kamatnoga i nekamatnog prihoda, umanjenog za opće

Za izračun stopa adekvatnosti kapitala uzima se omjer između jamstvenoga kapitala i ponderirane aktive. U ovom je prikazu stopa adekvatnosti kapitala za svaku grupu izračunata tako da su posebno zbrojeni iznosi jamstvenoga kapitala svih banaka pojedine grupe te iznosi ukupno ponderirane aktive svih banaka te grupe. Tako dobivena suma jamstvenoga kapitala podijeljena je sa sumom ukupno ponderirane aktive i pomnožena sa 100.

Jamstveni se kapital računa prema Odluci o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) i odgovarajućoj uputi za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Izvori podataka o jamstvenom kapitalu jesu izvješća banaka na obrascu JAK, odnosno JK1, koji je sastavni dio navedene Upute.

Ukupno ponderirana aktiva računa se u skladu s Odlukom o načinu izračunavanja adekvatnosti kapitala i ponderirane aktive banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) i s Uputom za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja adekvatnosti kapitala i ponderirane aktive banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Izvori podataka o ponderiranoj aktivi jesu izvješća banaka na obrascu PA, odnosno PA1, koji je sastavni dio navedene Upute.

2.1.5. Račun dobiti i gubitka

9 Biltan o bankama, br. 4, str. 22.

TABLICA 8. Račun dobiti i gubitka, u milijunima kuna

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	I-VI. 2001.	I-VI. 2002.								
1. Neto kamatni prihod	1.411,9	1.754,1	644,5	437,8	96,2	88,2	100,5	142,2	2.253,2	2.422,3
1.1. Kamatni prihodi	2.727,9	3.481,1	1.242,5	831,4	169,0	152,0	173,7	239,1	4.313,1	4.703,7
1.2. Kamatni troškovi	1.315,9	1.727,1	598,0	393,7	72,8	63,8	73,2	96,9	2.059,9	2.281,4
2. Neto nekamatni prihod	715,6	981,4	104,1	139,8	47,7	35,8	56,8	46,5	924,2	1.203,4
2.1. Nekamatni prihodi	893,1	1.377,9	297,4	397,6	62,8	56,2	71,9	82,4	1.325,2	1.914,1
2.2. Nekamatni troškovi	177,4	396,5	193,4	257,8	15,1	20,4	15,1	36,0	401,0	710,7
3. Opći administrativni troškovi i amortizacija	1.153,4	1.524,0	511,7	396,7	94,1	81,2	112,1	139,4	1.871,4	2.141,3
4. Neto prihod iz poslovanja prije rezervacija za gubitke	974,1	1.211,5	236,9	180,9	49,8	42,8	45,2	49,2	1.306,1	1.484,4
5. Troškovi rezervacija za gubitke	121,8	-23,0	34,4	7,3	25,2	1,7	13,2	-2,1	194,6	-16,1
6. Dobit/gubitak prije oporezivanja	852,4	1.234,5	202,5	173,5	24,7	41,1	32,0	51,3	1.111,5	1.500,5
7. Porez na dobit	10,5	0,0	12,7	15,9	3,5	2,4	0,1	1,6	26,7	19,8
8. Dobit/gubitak poslije oporezivanja	841,9	1.234,5	189,8	157,7	21,2	38,8	31,9	49,8	1.084,8	1.480,7

↑ Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001 – obrazac RDG) kumulativno je, za promatrana razdoblja, iskazana svaka stavka iz izvješća na razini svih banaka, kao i po pojedinih grupama banaka. Ukupan iznos za svaku stavku izračunat je tako da su zbrojeni iznosi istovrsnih stavki iz izvješća, i to na razini svih banaka i na razini pojedine grupe banaka.

administrativne troškove i amortizaciju) u usporedbi s krajem prvog polugodišta 2001. godine je manji i iznosi samo 13,7 posto.

Isti trend smanjenja troškova rezervacija (zbog smanjenja odnosno ukidanja pojedinih troškova rezervacija) u odnosu prema kraju prvog polugodišta 2001. godine uočen je i na razini pojedinih grupa banaka. Banke iz I. i IV. grupe, uz značajniji porast dobiti poslije oporezivanja, bilježe nešto niži porast ostvarenih neto prihoda iz poslovanja (24,4 i 8,9 posto). Što se tiče II. i III. grupe, zbog smanjenja ukupnog neto prihoda iz poslovanja (23,7 i 14,1 posto) II. grupa bilježi smanjenje dobiti poslije oporezivanja, a III. grupa banaka bilježi najviši porast dobiti poslije oporezivanja (čak za 83,3 posto). Smanjenje broja banaka u III. grupi nije utjecalo na spomenutu promjenu rezultata poslovanja te grupe banaka, već je glavni uzrok promjene to što se veliki gubitak jedne banke

⇒ Udio pojedine stavke prihoda u ukupnim prihodima za pojedinu grupu banaka izračunat je tako da je zbroj iznosa istovrsnih stavki iz izvješća banaka koje pripadaju istoj grupi (Statističko izvješće za banke – obrazac RDG, NN, br. 57/1999. i 3/2001) stavljen u odnos s ukupno ostvarenim prihodima te grupe, a dobiveni iznos pomnožen sa 100. Isto je načelo primijenjeno i pri izračunu na razini svih banaka gdje su zbrojeni iznosi istovrsnih stavki iz izvješća svih banaka, zbroj stavljen u odnos s ukupnim prihodima ostvarenim u promatranom razdoblju na razini svih banaka te je dobiveni iznos pomnožen sa 100.

TABLICA 9. Struktura prihoda, u postocima

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	I-VI. 2001.	I-VI. 2002.								
1. Kamatni prihodi	75,3	71,6	80,7	67,7	72,9	73,0	70,7	74,4	76,5	71,1
1.1. Kamatni prihodi od odobrenih kredita	49,8	53,1	64,8	56,1	56,1	57,5	58,6	66,3	54,5	54,5
1.2. Kamatni prihodi od depozita	11,4	7,1	8,0	6,0	9,2	6,0	7,0	3,1	10,2	6,7
1.3. Kamatni prihodi od dužničkih vrijednosnih papira	12,7	10,6	5,9	4,7	7,1	9,3	5,3	3,4	10,3	9,1
1.4. Prihodi od dionica i ostalih vlasničkih ulaganja	0,6	0,4	0,1	0,1	0,4	0,0	0,0	0,1	0,5	0,3
1.5. Neto tečajne razlike po osnovi kamatnih prihoda	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-1,5	0,7	-0,2	-0,1
1.6. Kamatni prihodi iz prijašnjih godina	0,5	0,3	0,4	0,2	0,1	0,2	0,0	0,2	0,4	0,3
1.7. Ostali kamatni prihodi	0,5	0,3	1,7	0,7	0,0	0,0	1,3	0,7	0,8	0,4
2. Nekamatni prihodi	24,7	28,4	19,3	32,3	27,1	27,0	29,3	25,6	23,5	28,9
2.1. Nekamatni prihodi od provizija ili naknada	14,6	17,0	13,8	25,0	13,3	15,1	14,0	14,1	14,3	18,3
2.2. Neto tečajne razlike po osnovi nekamatnih prihoda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Dobit/gubitak od obračunatih tečajnih razlika	-4,0	-2,0	-5,5	-0,7	0,8	-1,4	2,8	1,3	-3,9	-1,6
2.4. Dobit/gubitak od kupoprodaje deviza	7,0	7,1	6,1	5,8	8,6	9,8	9,5	7,8	6,9	7,0
2.5. Dobit/gubitak od kupoprodaje vrijednosnih papira	3,6	3,3	0,3	0,5	0,6	0,7	0,3	0,8	2,4	2,6
2.6. Ostali prihodi	3,3	2,8	1,7	1,7	2,9	2,6	2,6	1,5	2,8	2,5
2.7. Izvanredni prihodi	0,1	0,1	2,9	0,1	0,8	0,2	0,1	0,2	0,9	0,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

ostvaren na kraju polugodištu 2001. nije ponovio na kraju prvog polugodišta 2002. godine.

Ukupno je pet banaka iskazalo gubitak na kraju prvog polugodišta 2002. godine. Od toga je jedna banka u I. grupi, a ostale četiri u IV. grupi.

Sredinom 2002. godine, kao i sredinom 2001. godine, najznačajniji udio u strukturi ostvarenih prihoda na razini bankovnog sustava imaju kamatni prihodi (71,1 posto), točnije kamatni prihodi od kredita (54,5 posto). Ipak trend kretanja udjela ukupnih kamatnih prihoda u ukupnim prihodima pokazuje smanjenje od 5,4 postotna boda, i to u korist rasta udjela nekamatnih prihoda. Udio svih pojedinih kamatnih prihoda u ukupnim prihodima ima negativan trend kretanja, posebice udio kamatnih prihoda od depozita (3,5 postotnih bodova). Pozitivan trend odnosi se najvećim dijelom na porast udjela nekamatnih prihoda od provizija i naknada za 4 postotna boda, te na smanjenje udjela neto negativnih tečajnih razlika za 2,3 postotna boda, nastalih na temelju svedenja deviznih pozicija bilance i pozicija bilance s valutnom klauzulom na srednji (ugovoren) tečaj.

Spomenuto smanjenje udjela kamatnih prihoda u korist povećanja udjela nekamatnih prihoda u ukupnim prihodima bankovnog sustava rezultat je istog trenda kretanja kod I. i II. grupe banaka, dok trend kretanja udjela navedenih prihoda kod III. i IV. grupe banaka ima suprotan smjer. U strukturi prihoda na razini svake pojedine grupe kamatni prihodi od kredita sudjeluju s udjelom većim od 50 posto, pri čemu je kod II. grupe zabilježen pad njihova udjela za 8,7 postotnih bodova.

TABLICA 10. Struktura rashoda, u postocima

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	I-VI. 2001.	I-VI. 2002.								
1. Kamatni troškovi	47,5	47,6	44,7	37,3	35,1	38,2	34,3	35,9	45,5	44,6
1.1. Kamatni troškovi za primljene kredite	11,5	10,7	16,4	8,3	5,8	6,9	6,7	3,4	12,5	9,7
1.2. Kamatni troškovi za depozite	32,5	32,6	25,7	24,6	27,6	29,1	22,7	29,0	29,8	30,6
1.3. Kamatni troškovi za dužničke vrijednosne papire	0,0	1,0	0,1	1,4	0,0	0,0	0,3	0,5	0,1	1,1
1.4. Premije za osiguranje štednih uloga	3,1	3,8	2,3	2,7	1,9	2,3	1,2	1,9	2,7	3,4
1.5. Neto tečajne razlike po osnovi kamatnih troškova	-0,1	-0,9	-0,4	-0,1	-0,2	-0,1	1,6	1,0	-0,1	-0,6
1.6. Kamatni troškovi iz prijašnjih godina	0,5	0,3	0,5	0,1	0,1	0,0	1,6	0,0	0,5	0,3
1.7. Ostali kamatni troškovi	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
2. Nekamatni troškovi	6,4	10,9	14,5	24,4	7,3	12,2	7,1	13,3	8,9	13,9
2.1. Nekamatni troškovi provizija ili naknada	3,1	5,7	7,5	19,8	3,7	7,2	3,4	4,0	4,4	8,6
2.2. Neto tečajne razlike po osnovi nekamatnih troškova	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Ostali troškovi	3,3	5,1	6,4	4,6	3,0	5,0	3,6	9,2	4,2	5,2
2.4. Izvanredni troškovi	0,0	0,1	0,6	0,0	0,5	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1
3. Opći administrativni troškovi i amortizacija	41,7	42,0	38,3	37,6	45,4	48,6	52,5	51,6	41,3	41,8
3.1. Troškovi za zaposlenike	25,1	24,6	19,0	18,0	23,0	24,1	28,9	27,1	23,3	23,4
3.2. Amortizacija	5,0	4,8	5,6	4,8	5,6	7,0	7,3	6,4	5,3	5,0
3.3. Ostali troškovi	11,6	12,6	13,7	14,8	16,8	17,6	16,2	18,1	12,7	13,5
4. Troškovi rezervacija za gubitke	4,4	-0,6	2,6	0,7	12,2	1,0	6,2	-0,8	4,3	-0,3
4.1. Troškovi rezervacija za identificirane gubitke	3,3	-0,5	0,1	-2,4	8,5	-0,8	3,8	-2,3	2,6	-1,0
4.2. Ispravak vrijednosti ulaganja u podružnice i povezana trg. društva	0,2	0,1	0,0	1,2	0,7	0,5	0,0	0,0	0,2	0,3
4.3. Ispravak vrijednosti ulaganja u dionice i posl. udjele u invest. portfelju	-1,1	-3,7	0,6	0,1	2,0	0,5	0,3	0,0	-0,4	-2,6
4.4. Troškovi rezervacija za neidentificirane gubitke	2,0	3,4	1,8	1,8	0,9	0,7	2,1	1,5	1,9	2,9
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

⇒ Primijenjeno je isto načelo kao i kod Tablice 9., tj. udio pojedinih stavki rashoda (troškova) iz izvješća Računa dobiti i gubitka pojedinih grupa banaka u ukupnim rashodima (troškovima) na razini grupe izračunat je tako da je zbroj konkretnih stavki iz izvješća svake banke iz pripadajuće grupe banaka stavljen u odnos s ukupnim rashodima (troškovima) ostvarenima na razini grupe te je dobiveni iznos pomnožen sa 100. Isto načelo vrijedi za izračun na razini bankarskog sustava gdje se zbrajam konkretni iznosi svake pojedine stavke rashoda (troškova) iz izvješća svih banaka te se dobiveni zbroj stavila u odnos s ukupnim rashodima (troškovima) ostvarenim u promatranoj razdoblju na razini bankovnog sustava te se dobiveni iznos također množi sa 100.

Izvor podataka o rashodima su izvješća banaka na obrascu RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

Na razini sustava na kraju prve polovine 2002. godine ukupni kamatni troškovi imaju najveći udio u strukturi rashoda (44,6 posto), koji je u odnosu prema stanju na kraju istog razdoblja 2001. godine nešto smanjen (za 0,9 postotnih bodova). Slijede opći administrativni troškovi i amortizacija sa 41,8 posto udjela u strukturi rashoda i nekamatni troškovi sa 13,9 posto udjela, a ti su se udjeli na kraju prvog polugodišta 2002. godine u usporedbi s istim razdobljem prošle godine povećali (za 0,5 postotnih bodova, odnosno za 5,03 postotna boda). Na razini sustava ostvareni su na kraju prvog polugodišta 2002. godine prihodi od ukinutih troškova rezervacija izdvojenih u prijašnjim godinama. Kamatni troškovi za primljene depozite još imaju najveći pojedinačni udio u ukupnim rashodima (30,6 posto), ali kretanje njihova udjela ima obratni trend od kretanja udjela ukupnih kamatnih troškova. Posljedično, spomenuti pad udjela ukupnih kamatnih troškova rezultat je smanjenja udjela kamatnih troškova za primljene kredite (za 2,8 postotnih bodova) zbog smanjenog zaduživanja banaka uzimanjem kredita. Značajniji udio troškova za zaposlenike (23,4 posto) na približno je istoj razini kao i sredinom 2001. godine.

Osim I. grupe banaka, koja je najviše utjecala na prikazani poredak udjela pojedinih vrsta troškova u ukupnim rashodima sustava, kod ostale tri grupe najveći udio imaju opći administrativni troškovi i amortizacija, a slijede udjeli kamatnih i nekamatnih troškova. Sve grupe banaka ostvarile su prihode od ukinutih troškova rezervacija za identificirane gubitke, a značajniji udio u strukturi rashoda kod I. grupe banaka imaju prihodi ostvareni ispravcima vrijednosti ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju. Za razliku od ostalih grupa, jedino je kod I. grupe zabilježen porast udjela izdvojenih troškova rezervacija za neidentificirane gubitke.

2.1.6. Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost prosječne bruto aktive svih banaka na kraju prvog polugodišta 2002. godine iznosila je 1,9 posto, što je u usporedbi s istim pokazateljem na kraju 2001. godine povećanje za 1 postotni bod, dok je u odnosu prema kraju prvog polugodišta 2001. godine na istoj razini.

Povećanje profitabilnosti prosječne bruto aktive tijekom prvog polugodišta 2002. godine uzrokovano je značajnim rastom dobiti prije oporezivanja u odnosu prema kraju 2001. godine (144,2 posto, izraženo na godišnjoj razini), tako da istodobni rast prosječne bruto aktive za 18,1 postotni bod nije značajnije utjecao na navedeno povećanje.

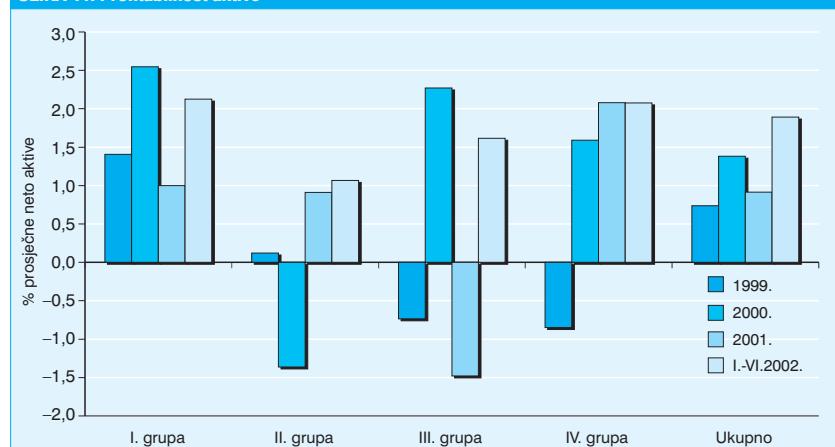
Usprkos smanjenju primljenih štednih depozita (5,8 posto) banke su, na razi-

⇒ Omjer dobiti prije oporezivanja i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroji dobit prije oporezivanja, ostvarena u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u određenu grupu, a nakon toga se zbroje iznosi prosječne aktive. Tako dobivena suma dobiti prije oporezivanja podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100.

Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa.

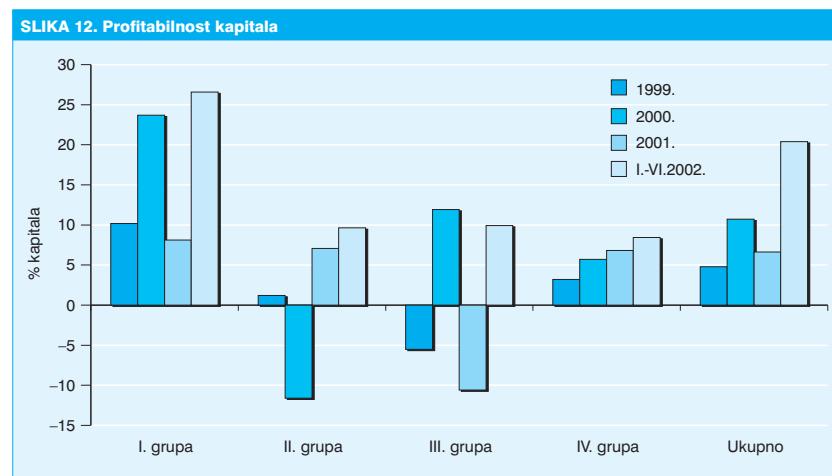
Izvor podataka o dobiti prije oporezivanja jest obrazac RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001), a podataka o aktivi obrazac BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

SLIKA 11. Profitabilnost aktive

ni sustava, tijekom 2002. godine uspjele značajnjim povećanjem depozita na žiroračunima i tekućim računima (22,0 posto) te povećanjem oročenih depozita (4,6 posto) održati, pa čak i povisiti razinu ukupnih prikupljenih depozita (4,7 posto) smanjujući zaduživanje uzimanjem svih vrsta kredita (5,3 posto). Zahvaljujući spomenutoj visokoj razini depozita prikupljenih u značajnom iznosu krajem 2001. godine, a koji su tada bili plasirani u likvidnije plasmane, banke su mogle tijekom 2002. godine podići razinu prihodnosnijih plasmana (ukupni krediti su porasli za 17,4 posto).

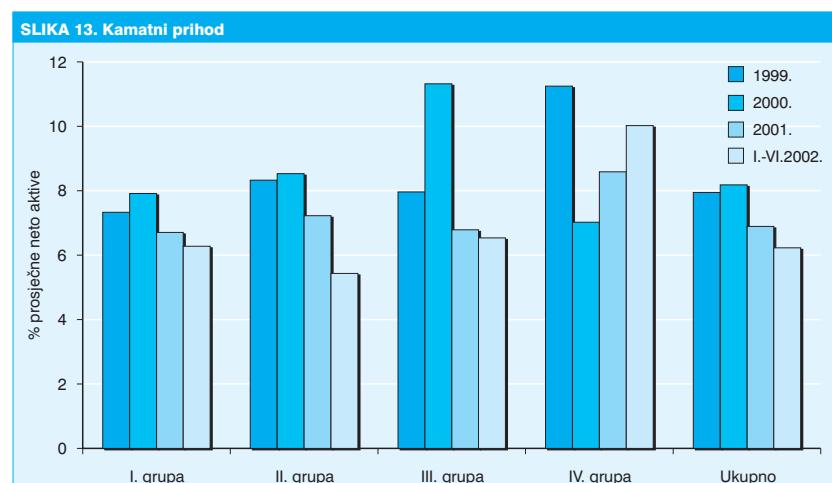
Ostvarena stopa profitabilnosti prosječnoga kapitala na kraju prvog polugodišta 2002. godine (20,4 posto) najviša je u posljednjih pet godina. U odnosu prema kraju prošle godine povećana je za 13,7 postotnih bodova, dok je u usporedbi s istim razdobljem prošle godine povećana za 4,5 postotnih bodova. Navedeni pokazatelj rezultat je već spomenutoga značajnijeg povećanja dobiti poslije oporezivanja tijekom prve polovine 2002. godine, pa istodobno povećanje prosječnoga kapitala za 7,6 posto nije jače utjecalo na povećanje profitabilnosti kapitala.

Omjer dobiti poslike oporezivanja i prosječno-ga temeljnog kapitala za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroji dobit poslike oporezivanja, ostvarena u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u određenu grupu, a nakon toga se zbrajamu prosječni iznosi temeljnoga kapitala. Tako dobivena suma dobiti poslike oporezivanja podijeli se sa sumom prosječno-ga temeljnog kapitala i pomnoži sa 100. Prosječni temeljni kapital računa se kao aritmetička sredina stanja temeljnoga kapitala na početku i na kraju razdoblja za koje se prospekt računa.

Izvor podataka o iznosu dobiti poslike oporezivanja jest obrazac RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001), a podataka o temeljnem kapitalu obrazac BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

U usporedbi s krajem 2001. godine sve grupe banaka bilježe na kraju prvog polugodišta 2002. i povećanje profitabilnosti prosječne bruto aktive i povećanje profitabilnosti kapitala (samo je kod IV. grupe profitabilnost prosječne bruto aktive ostala na istoj razini). Najvišu profitabilnost prosječne bruto aktive ima I. grupa (2,1 posto), a najnižu II. grupa (1,1 posto). U usporedbi s istim razdobljem 2001. godine profitabilnost prosječne bruto aktive na kraju prvog

Omjer kamatnih prihoda i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kamatni prihodi, ostvareni u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi prosječne aktive također svake grupe banaka. Tako dobivena suma kamatnih prihoda podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100. Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prospekt računa.

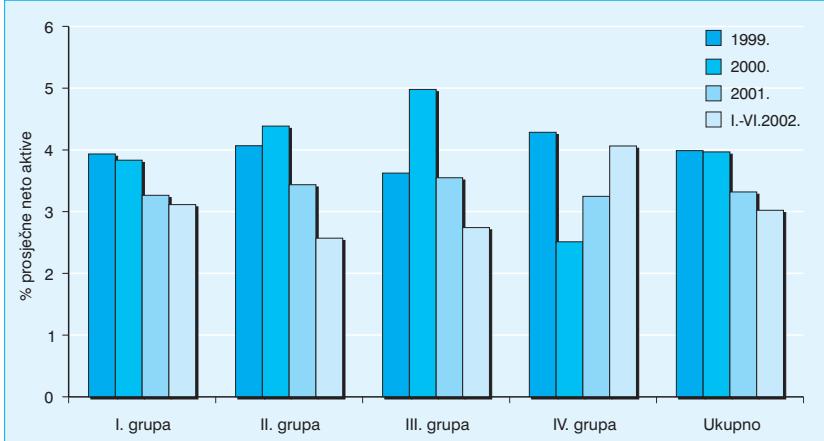
Izvor podataka o iznosu kamatnih prihoda jest obrazac RDG, a podataka o iznosu aktive obrazac BS (oba su obrasci sastavni dio Statističkog izvješća za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

polugodišta 2002. smanjila se kod I. i II. grupe banaka (za 0,1 postotni bod, odnosno za 0,3 postotna boda). U prvom slučaju razlog je izuzetan porast prosječne bruto aktive, a u drugom smanjenje broja banaka u grupi, što je uzrokovalo smanjenje brojnika i nazivnika u formuli za izračun navedenog pokazatelja. Najvišu razinu profitabilnosti prosječnoga kapitala ima I. grupa (26,6 posto), a najnižu IV. grupa (8,4 posto). Iz istog razloga kao i kod profitabilnosti prosječne bruto aktive, samo je II. grupa u usporedbi s prvim polugodištem prošle godine iskazala smanjenje profitabilnosti kapitala za 1,3 postotna boda.

U prvoj polovini 2002. nastavljen je opadajući trend omjera kamatnih prihoda kao postotka prosječne neto aktive i omjera kamatnih rashoda kao postotka prosječne neto aktive. Smanjenje navedenih omjera upola je manje nego krajem 2001. godine, tako da se omjer kamatnih prihoda smanjio za dalnjih 0,7 postotnih bodova, a kamatnih rashoda za 0,3 postotna boda.

⇒ Omjer kamatnih troškova i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kamatni troškovi u određenom razdoblju svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi prosječne aktive svake pojedine grupe banaka. Tako dobivena suma kamatnih troškova podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100. Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosječak računa. Izvor podataka o iznosu kamatnih troškova jest obrazac RDG, a podataka o iznosu aktive obrazac BS (oba su obrasca sastavni dio Statističkog izvješća za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

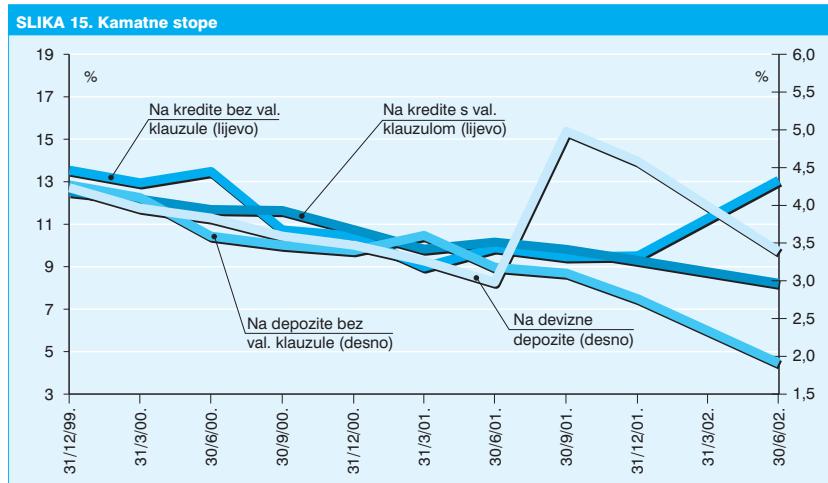
SLIKA 14. Kamatni rashod

Kod prve tri grupe banaka, kao i na razini sustava, zapaža se na kraju prvog polugodišta 2002. godine, u usporedbi s krajem prošle godine, smanjenje oba omjera: kamatnog prihoda, odnosno kamatnog rashoda, kao postotka prosječne neto aktive. Najveći pad oba omjera zabilježen je kod II. grupe, koja ima i najnižu razinu navedenih omjera od svih grupa banaka. To je posljedica znatno većeg pada kamatnih prihoda, odnosno kamatnih troškova, od pada prosječne neto aktive kod navedene grupe, koja k tome bilježi i veći pad omjera kamatnog prihoda od pada omjera kamatnog rashoda kao postotka prosječne neto aktive.

Iako je sličan trend, istog uzroka, zabilježen kod III. grupe, on je blaži, a omjer kamatnih prihoda sporije je padao od omjera kamatnih rashoda kao postotka prosječne neto aktive.

Rast prosječne neto aktive zabilježen je kod I. i IV. grupe. Smanjenje oba omjera kod I. grupe uzrokovano je i manjim rastom kamatnih prihoda i manjim rastom kamatnih troškova od rasta prosječne neto aktive. Međutim, kod iste je grupe smanjenje omjera kamatnih prihoda brže od smanjenja omjera kamatnih rashoda kao postotka prosječne neto aktive. Samo IV. grupa ima rastući trend oba omjera, izazvan većim porastom kamatnih prihoda i kamatnih troškova od rasta prosječne neto aktive. Iako je, uz omjer kamatnih prihoda, i omjer kamatnih rashoda kao postotka prosječne aktive kod IV. grupe viši od toga omjera kod ostalih grupa, kod te je grupe banaka evidentiran veći porast omjera kamatnih prihoda od omjera kamatnih rashoda kao postotka prosječne neto aktive.

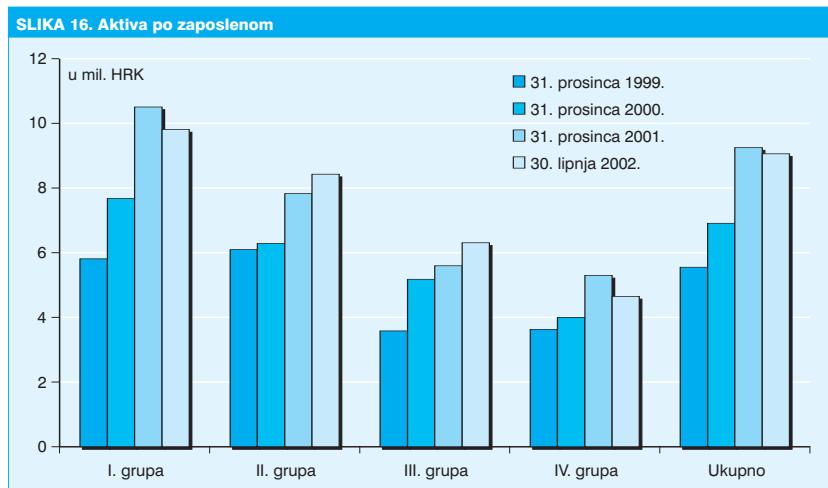
Na razini sustava u prvoj polovini 2002. godine ostvarena je prosječna kamatna stopa na kredite bez valutne klauzule od 13,1 posto, na kredite s valutnom klauzulom od 8,2 posto, na depozite bez valutne klauzule od 1,9 posto te na devizne depozite od 3,4 posto.

Usporedivši navedeno s podacima na kraju 2001. godine, evidentiran je značajan rast prosječnih kamatnih stopa na kredite bez valutne klauzule od visokih 3,6 postotnih bodova, dok su kamatne stope na kredite s valutnom klauzulom i depozite bez valutne klauzule nastavile padati. Prosječne kamatne stope na devizne depozite dosegnule su u 2001. svoju gornju granicu u posljednje tri godine te su tijekom 2002. počele opadati u odnosu prema kraju 2001. godine (za 1,2 postotna boda).

Sredinom 2002. godine u bankama je evidentirano 16.968 zaposlenih. U usporedbi s krajem 2001. godine to je povećanje za 917 zaposlenih (5,7 posto), od kojih su 283 novozaposlena u bankovnom sustavu zaposlenici bivših štedionica koje su u promatranom razdoblju ušle u sustav, a nisu bile uključene u prijašnje analize broja zaposlenih. Broj zaposlenih u bankovnom sustavu na kraju prvog polugodišta ove godine na najvišoj je razini u posljednje tri godine, od kada se prati ovaj trend, okončavši blaži dvogodišnji pad.

Efikasnost mjerena iznosom aktive po zaposlenom smanjena je unatoč povećanju aktive te je na kraju prvog polugodišta iznosila 9,1 milijun kuna. Pri-

⇒ Osnovica za izračunavanje ponderiranih projekta jesu iznosi kredita koji su uz određenu kamatnu stopu odobreni u izvještajnom mjesecu, uz iznimku kamatnih stopa na okvirne kredite po žiroračunima i tekućim računima, za koje su ponderirani prosjeci izračunavani na temelju stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca. Kurski depoziti bez valutne klauzule (depoziti po viđenju, štedni i oročeni depoziti) kao i devizni depoziti iskazuju se kao vagani prosjeci mjesecišnih kamatnih stopa. Osnovica za izračunavanje vaganih prosječaka je stanja depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Iznimka su kurski štedni i oročeni depoziti za koje se vagani prosjeci (od srpnja 1995.) izračunavaju na temelju iznosa depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite sve su komponente ponderirane na temelju stanja konkretnih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.
Izvor podataka je statistika HNB-a.

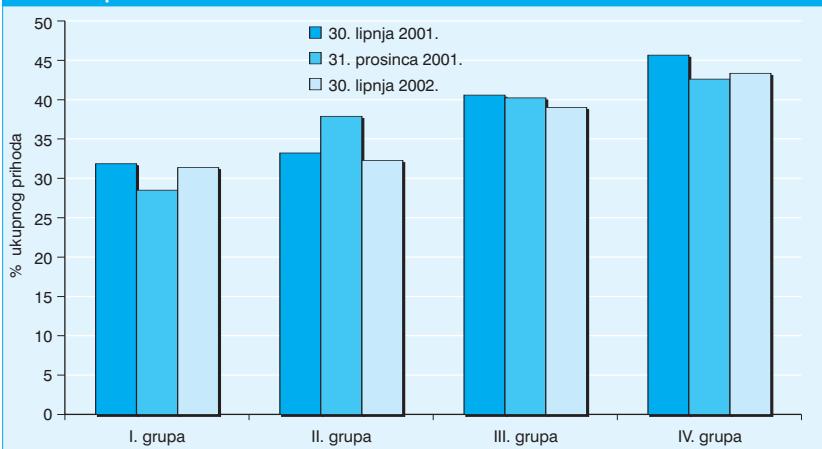

⇒ Za svaku grupu banaka zbroje se iznosi aktive svih banaka iz pojedine grupe banaka te se navedeni iznos stavi u odnos s ukupnim brojem zaposlenih u bankama koje ulaze u pojedinu grupu. Jednaki se postupak primjenjuje pri izračunu toga pokazatelja za sve banke.

Izvor podataka o iznosu aktive jest obrazac BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001), a podataka o broju zaposlenih su banke.

⇒ Omjer operativnih troškova i ukupnih prihoda za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje troškovi iz redovnog poslovanja svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka ostvareni u određenom razdoblju, te se nakon toga zbroje iznosi ukupnih prihoda svake grupe banaka. Tako dobivena suma operativnih troškova podijeli se sa sumom ukupnih prihoda i pomnoži sa 100. Jednaki se postupak primjenjuje pri izračunu toga pokazatelja za sve banke.
Izvor podataka o iznosu operativnih troškova (opći administrativni troškovi i amortizacija) i ukupnih prihoda jest obrazac RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

SLIKA 17. Operativni troškovi

tom je kod I. i IV. grupe efikasnost mjerena iznosom aktive po zaposlenom smanjena, što je posljedica porasta broja zaposlenih u prvih šest mjeseci 2002. Kod ostale dvije grupe nastavljen je trend smanjenja broja zaposlenika, što je rezultiralo dalnjim povećanjem efikasnosti mjerene navedenim pokazateljem.

Omjer operativnih troškova i ukupnih prihoda iznosio je sredinom 2002. godine na razini sustava 32,4 posto. Unatoč povećanju za 0,6 postotnih bodova, u odnosu prema kraju 2001. godine, spomenuti omjer manji je od ostvarenog u istom razdoblju prošle godine.

Povećanje navedenog omjera u prvih šest mjeseci 2002. godine evidentirano je kod I. i IV. grupe banaka, dok su II. i III. grupa, usprkos manjim prihodima nego na kraju 2001. godine, smanjenjem svojih operativnih troškova uspjele poboljšati spomenuti omjer.

Efikasnost mjerena iznosom aktive po zaposlenom te omjerom operativnih troškova i ukupnih prihoda još je najviša kod I. grupe banaka (9,8 milijuna kuna aktive po zaposlenom te omjer operativnih troškova i ukupnih prihoda od 31,4 posto), a najniža kod IV. grupe banaka (4,7 milijuna kuna aktive po zaposlenom i omjer operativnih troškova i ukupnih prihoda od 43,4 posto).

2.1.7. Kreditna aktivnost

Na kraju prvog polugodišta 2002. godine ukupni plasmani na razini bankovnog sustava iznosili su 162,4 milijarde kuna, što je u usporedbi s krajem 2001. godine povećanje od 7,1 posto.

U *Biltenu o bankama* br. 4 navedeno je da se analiza kreditnog rizika od kraja 2001. godine promijenila pod utjecajem primjene MRS-a 39, pa to valja nglasiti i kod analize kreditnog rizika za prvu polovinu 2002. godine.¹⁰ Navedenim MRS-om plasmani su razvrstani u tri skupine: potpuno nadoknadivi, djełomično nadoknadivi i nenadoknadivi plasmani, za razliku od dosadašnje podjele u rizične skupine A, B, C, D i E, tj. od podjele plasmana na one koji donose prihod (A i B) i one koji ne donose prihod (C, D i E). Umjesto izraza "rezerviranja za identificirane gubitke" MRS-om 39 uvodi se izraz "gubitak od umanjenja vrijednosti". Tako se gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine prema MRS-u 39 utvrđuje kao razlika između knjigovodstvenog iznosa plasmana i nadoknadivog iznosa, koji predstavlja sadašnju vrijednost očekiva-

¹⁰ Vidi članak "MRS 39: Financijski instrumenti – priznavanje i mjerjenje" u *Biltenu o bankama*, br. 4.

nih budućih naplata dobivenu primjenom metode diskontiranja efektivnom kamatnom stopom. Za razliku od toga, do 2001. godine rezerviranja za identificirane gubitke računala su se primjenom odgovarajućih postotaka na glavnici, ovisno o rizičnoj skupini plasmana.

Prema novoj klasifikaciji plasmana od 2001. godine, najveći udio u ukupnim plasmanima na dan 30. lipnja 2002. imali su potpuno nadoknadivi plasmani (93,5 posto), slijedili su djelomično nadoknadivi plasmani (4,0 posto) te na kraju nenadoknadivi plasmani (2,5 posto). Tijekom prve polovine 2002. godine nastavio se trend koji traje od kraja 2000. godine, a to je kontinuirani rast udjela potpuno nadoknadivih plasmana u ukupnim plasmanima (0,8 postotnih bodova u 2000. godini, 2,2 postotna boda u 2001. godini te 0,7 postotnih bodova u prvoj polovini 2002. godine) što je posljedica njihova kontinuiranoga nominalnog rasta (16,2 posto tijekom 2000. godine, 25,3 posto tijekom 2001. godine te 8,0 posto tijekom prve polovine 2002. godine). Kontinuirano isti trend (ali sa suprotnim predznakom) imali su i djelomično nadoknadivi plasmani – od kraja 2000. godine bilježimo kontinuirani pad njihova udjela u ukupnim plasmanima, što je rezultat njihova kontinuiranog nominalnog pada, pa se tako u prvih šest mjeseci 2002. godine njihova razina u odnosu prema kraju 2001. godine smanjila za 3,8 posto, a njihov udio u ukupnim plasmanima za 0,4 postotna boda. Razina nenadoknadivih plasmana smanjila se u istom razdoblju za čak 4,1 posto, što se odrazilo i na smanjenje njihova udjela u ukupnim plasmanima za 0,3 postotna boda. Međutim, udio i razina nenadoknadivih plasmana počinju se smanjivati tek tijekom 2001. godine, dok je krajem 2000. godine u odnosu prema kraju 1999. godine zabilježen njihov rast od 23,1 posto, kada se i povećao njihov udio u ukupnim plasmanima za 0,2 postotna boda.

TABLICA 11. Klasifikacija plasmana po rizičnim skupinama, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Plasmani	XII. 1999.		XII. 2000.		XII. 2001.		VI. 2002.	
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio
1. Potpuno nadoknadivi plasmani	96.568,5	89,73	112.198,3	90,54	140.586,6	92,74	151.773,6	93,48
1.1. Skupina A	92.061,5	85,55	108.489,8	87,55	137.195,6	90,50	147.881,9	91,09
1.2. Skupina B	4.507,0	4,19	3.708,5	2,99	3.391,0	2,24	3.891,8	2,40
2. Djelomično nadoknadivi plasmani	7.143,6	6,64	6.923,1	5,59	6.719,5	4,43	6.466,9	3,98
2.1. Skupina C	3.749,9	3,48	3.090,3	2,49	3.193,3	2,11	3.279,5	2,02
2.2. Skupina D	3.393,6	3,15	3.832,8	3,09	3.526,2	2,33	3.187,4	1,96
3. Nenadoknadivi plasmani	3.903,3	3,63	4.803,1	3,88	4.287,3	2,83	4.113,2	2,53
3.1. Skupina E	3.903,3	3,63	4.803,1	3,88	4.287,3	2,83	4.113,2	2,53
Ukupno	107.615,4	110,27	123.924,5	100,00	151.593,3	100,00	162.353,7	100,00

Poboljšanje kvalitete plasmana banaka u smislu kontinuiranog povećanja udjela prihodnosnih plasmana utjecalo je i na kontinuirano smanjenje relativnog omjera ukupnih rezervacija za gubitke i ukupnih plasmana, kao i na smanjenje razine ukupnih rezervacija. Na kraju prvog polugodišta 2002. godine navedeni omjer iznosio je 5,6 posto i smanjen je za 0,6 postotnih bodova u odnosu prema kraju 2001. godine, dok se istodobno razina ukupnih rezervacija smanjila za 2,9 posto, iako su ukupni plasmani povećani za 7,1 posto. Valja spomenuti da je relativni omjer ukupnih rezervacija i ukupnih plasmana od 5,6 posto na kraju prve polovine 2002. godine najmanji iznos navedenog omjera od kraja 1999. godine i u usporedbi s njegovim tadašnjim iznosom smanjen je za 3,2 postotna boda.

Udio umanjenja vrijednosti plasmana u ukupnim rezervacijama iznosio je na kraju prve polovine 2002. godine 82,7 posto i smanjen je u usporedbi s krajem prošle godine za 2,2 postotna boda, u skladu sa smanjenjem udjela djelomično

U Tablici 11. navedeni su iznosi plasmana raspoređenih po rizičnim skupinama, kao i njihov udio u ukupnim plasmanima koji se raspoređuju.

Izvori podataka su izvješća banaka na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatska narodna banka i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001) kod izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

⇒ Omjer ukupnih rezervacija i ukupnih plasmana koji se raspoređuju u rizične skupine, računa se tako da se zbroje posebne rezerve za identificirane gubitke, odnosno umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak) i rezervacije za neidentificirane gubitke te se dobivena suma podijeli s iznosom ukupnih plasmana i pomnoži sa 100. Izvori podataka o iznosima posebnih rezervi za identificirane gubitke, odnosno umanjenja vrijednosti plasmana (gubitaka) i rezervacija za neidentificirane gubitke jesu izvešća banaka na obrascu PR, odnosno PR1, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000), a koja je donesena na temelju Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 32/1999).

Izvori podataka o ukupnim plasmanima su izvešća banaka na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatske narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001) kod izvešća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

⇒ Za svaku grupu banaka, kao i za sve banke, prikazana je kreditna izloženost prema pojedinom institucionalnom sektoru.

Izvori podataka su izvešća banaka na obrascu BS/KRED (Statističko izvešće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

TABLICA 12. Omjer ukupnih rezervacija i ukupnih plasmana, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.	VI. 2002.
1. Ukupne rezervacije za gubitke	9.486,2	10.176,6	9.326,7	9.051,7
1.1. Umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak)	8.694,7	9.355,4	7.912,1	7.481,7
1.2. Rezervacije za neidentificirane gubitke	791,5	821,2	1.414,6	1.570,0
2. Ukupni plasmani	107.615,4	123.924,5	151.593,3	162.353,7
3. Relativni omjer uk. rezervacija i uk. plasmana	8,8%	8,2%	6,2%	5,58%

i potpuno nadoknadih plasmana, na koji se navedena umanjenja odnose. S druge strane, primjereno povećanju udjela potpuno nadoknadih plasmana u ukupnim plasmanima, povećan je i udio rezervacija za neidentificirane gubitke sa 15,2 posto krajem 2001. godine na 17,3 posto na kraju prvog polugodišta 2002. godine.

Ukupno plasirani krediti svih banaka iznosili su na kraju prvog polugodišta 2002. godine 77,3 milijarde kuna, što je povećanje u usporedbi s krajem 2001. godine za čak 17,4 posto. Svim institucionalnim sektorima plasirani su veći ukupni iznosi kredita, s tim da su najveće povećanje razine u promatranom razdoblju ostvarili krediti nerezidentima (42,1 posto), zatim krediti javnim trgovackim društvima (26,2 posto), krediti stanovništvu (22,3 posto), krediti neprofitnim institucijama (16,4 posto), pa tek onda krediti ostalim trgovackim društvima (13,0 posto), krediti finansijskim institucijama (11,6 posto) i na kraju, s najmanjim povećanjem, krediti državnim jedinicama (8,7 posto). Osim kredita plasiranih državnim jedinicama, kredita ostalim trgovackim društvima i kredita finansijskim institucijama, koji su svoje udjele smanjili, ostale navedene kategorije kredita povećale su u promatranom razdoblju svoje udjele u ukupno plasiranim kreditima, dok je udio kredita neprofitnim institucijama ostao isti. Većina plasiranih kredita svih banaka (stanje na dan 30. lipnja 2002.) plasirana je stanovništvu (44,3 posto) i ostalim trgovackim društvima (41,9 posto), koji tako zajedno čine 86,1 posto ukupno plasiranih kredita.

Struktura ukupno plasiranih kredita po pojedinim grupama banaka nalik je strukturi plasiranih kredita na razini bankovnog sustava, što znači da se najveći dio plasiranih kredita odnosi na kredite ostalim trgovackim društvima i kredite stanovništvu. Pritom su se u prvih šest mjeseci 2002. godine u I. grupi banaka udjeli obiju navedenih kategorija kredita povećali, a kod II. grupe banaka su se smanjili. U istom je razdoblju III. grupa povećala udio kredita ostalim trgovackim društvima, a smanjila kredite stanovništvu, dok je kod IV. grupe banaka bilo obratno.

TABLICA 13. Struktura kredita po institucionalnim sektorima, na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	XII. 2001.	VI. 2002.								
1. Državne jedinice	3.257,7	3.329,7	1.035,7	1.359,7	45,8	28,8	2,8	1,7	4.342,0	4.719,9
2. Finansijske institucije	788,1	1.102,7	599,5	494,3	17,7	19,5	74,3	34,0	1.479,6	1.650,6
3. Javna trgovacka društva	2.507,0	3.180,8	346,3	456,1	33,2	40,9	34,2	8,0	2.920,8	3.685,7
4. Ostala trgovacka društva	17.902,9	23.272,0	7.998,5	6.052,8	1.242,6	1.372,3	1.500,5	1.664,7	28.644,5	32.361,8
5. Neprofitne institucije	108,3	151,7	43,4	23,9	13,2	16,5	2,3	2,4	167,1	194,5
6. Stanovništvo	19.679,0	26.419,0	6.702,2	5.487,5	800,6	850,2	805,7	1.461,5	27.987,5	34.218,3
7. Nerezidenti	257,8	327,3	63,1	100,1	1,3	26,0	18,3	30,6	340,6	483,9
Ukupno	44.500,8	57.783,2	16.788,9	13.974,4	2.154,4	2.354,2	2.438,0	3.202,9	65.882,1	77.314,7

Tijekom prvog polugodišta 2002. godine banke su povećale ukupni iznos upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države u odnosu prema kraju 2001. sa 9,5 milijardi kuna na 9,9 milijardi kuna, što je povećanje od 4,2 posto. U istom se razdoblju udio upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države u ukupnoj aktivi svih banaka povećao za 0,2 postotna boda. Promatra li se struktura upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države, najveći udio pripada kunskim blagajničkim zapisima HNB-a (43,7 posto) i trezorskim zapisima Ministarstva financija (41,8 posto), slijede devizni blagajnički zapisi HNB-a (14,5 posto), dok se ostali instrumenti tržišta novca uopće nisu koristili. I u strukturi upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države prvih dviju grupa banaka na prvom su mjestu upisani kunski blagajnički zapisi HNB-a, a na drugom trezorski zapisi MF-a, dok su kod III. i IV. grupe banaka na prvom mjestu trezorski zapisi MF-a, a na drugom devizni blagajnički zapisi HNB-a.

TABLICA 14. Upisani vrijednosni papiri HNB-a i središnje države, u milijunima kuna i postocima, na dan 30. lipnja 2001.

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio
1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	3.074,5	45,9	1.192,6	46,4	9,9	2,5	63,5	23,3	4.340,5	43,7
2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	791,6	11,8	370,8	14,4	190,1	47,4	91,8	33,7	1.444,3	14,5
3. Trezorski zapisi Ministarstva financija	2.831,2	42,3	1.006,2	39,2	201,2	50,2	117,2	43,0	4.155,7	41,8
4. Ostali instrumenti tržišta novca središnje države	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	6.697,2	100,0	2.569,6	100,0	401,1	100,0	272,5	100,0	9.940,5	100,0

Od ukupnih plasmana u sve navedene vrijednosne papire najveći relativni plasman,¹¹ kad se usporede pojedine grupe banaka, u kunске blagajničke zapisse HNB-a ostvaren je u II. grupi (46,4 posto), dok je III. grupa ostvarila najveći relativni plasman u devizne blagajničke zapise HNB-a (47,5 posto) i u trezorske zapise MF-a (50,2 posto).

U prvoj polovini 2002. godine ukupne posudbe svih banaka od HNB-a (godišnji prosjek) smanjene su za 39,3 posto i iznosile su 71,4 milijuna kuna. Tome je u promatranom razdoblju najviše pridonio pad korištenih lombardnih kredita (81,2%) te pad repo blagajničkih zapis (100,0 posto). U prvih šest mjeseci 2002. godine nije zabilježena potražnja za repo blagajničkim zapisima, ali se, s druge strane, pojavila potreba za kreditom za likvidnost, koji se u cijelosti odnosi na I. grupu banaka, dok ga u drugim grupama nema. Nadalje i iznos od 12,3 milijuna kuna korištenih lombardnih kredita tijekom prve polovine 2002. odnosi se najvećim svojim dijelom (95,9 posto) na I. grupu banaka. Pritom, III. grupa banaka u istom razdoblju uopće nije imala potrebu za kreditima od HNB-a, dok su II. i III. banka koristile vrlo male iznose lombardnih kredita (svaka po 0,2 milijuna kuna).

Od kraja 2001. do kraja prvog tromjesečja 2002. omjer slobodnih pričuva i obvezne pričuve rastao je i kod svih grupa banaka i na razini cijelog sustava (21,5 postotnih bodova), da bi otada pa sve do kraja drugog tromjesečja 2002. padaо i

2.1.8. Pokazatelji likvidnosti

Prema statističkim izvorima Hrvatske narodne banke prikazano je stanje na određeni datum upisanih blagajničkih zapis središnje banke u domaćoj i stranoj valuti, kao i stanje vrijednosnih papira središnje države koji se nalaze u vlasništvu banaka.

Vrijednosni papiri središnje banke upisuju se na temelju Odluke o izдавanju blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (NN, br. 48/1998.) i Odluke o izдавanju blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (NN, br. 48/1998., 7/1999.).

¹¹ Pod najvećim relativnim plasmanom ovdje se podrazumijeva udio ulaganja pojedine grupe banaka u određenu vrstu vrijednosnih papira, i to one grupe kod koje je, promatranu u usporedbi s ostalim grupama banaka, taj udio najveći.

Za svaku grupu banaka, kao i za sve banke, prikazan je tromjesečni, odnosno godišnji prosjek korištenja sekundarnih izvora likvidnosti od središnje banke, i to lombardnih kredita, kredita za likvidnost, interventnih kredita te posudivanje sredstava na repo aukcijama središnje banke. Navedeni sekundarni izvori likvidnosti rabe se u skladu sa sljedećom regulativom Hrvatske narodne banke: 1) Odlukom o uvjetima za odobrjenje kratkoročnog kredita na osnovi zaloga vrijednosnih papira (lombardni kredit) (NN, br. 160/1998., 28/1999., 32/1999., 38/1999., 131/2000. i 53/2001), 2) Odlukom o kratkoročnom kreditu za likvidnost (NN, br. 132/1999. i 53/2001) i 3) Odlukom o uvjetima i načinu odobravanja kratkoročnih interventnih kredita (NN, br. 32/1999.).

TABLICA 15. Krediti od Hrvatske narodne banke, u milijunima kuna, godišnji, odnosno polugodišnji prosjek

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	2001.	VI. 2002.	2001.	VI. 2002.	2001.	VI. 2002.	2001.	VI. 2002.	2001.	VI. 2002.
1. Lombardni kredit	60,5	11,8	4,2	0,2	0,4	0,0	0,3	0,2	65,4	12,3
2. Kredit za likvidnost	0,0	59,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	59,2
3. Repo blagajnički zapisi	42,7	0,0	5,1	0,0	1,6	0,0	0,2	0,0	49,7	0,0
Ukupno	103,3	71,0	9,3	0,2	2,1	0,0	3,1	0,2	117,7	71,4

⇒ Omjer slobodnih pričuve i obvezne pričuve za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje slobodne pričuve u određenom tromjesečju svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi obveznih pričuve svake pojedine grupe banaka. Tako dobivena suma slobodnih pričuve podijeli se sa sumom obveznih pričuve i pomnoži sa 100. Slobodne pričuve računaju se prema sljedećoj formuli:

slobodne pričuve = (stvarne kunske pričuve + stvarne devizne pričuve + dopunske pričuve) – (obvezne pričuve + devizne obvezne pričuve) – uzajmljene pričuve

stvarne kunske pričuve = stanje na žiroračunu + stanje u blagajni + izdvojena pričuga

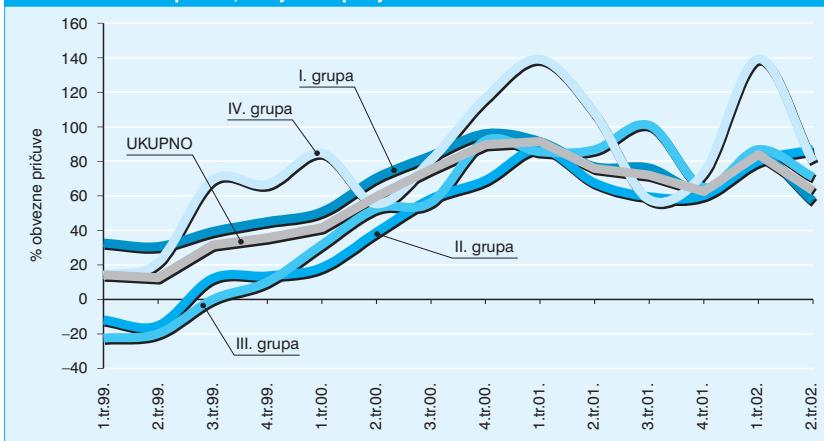
stvarne devizne pričuve = likvidna devizna potraživanja (uključujući blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti) + izdvojena pričuga

dopunske pričuve = blagajnički zapisi HNB-a u domaćoj valuti + trezorski zapisi MF-a RH + mjenice MF-a RH + kratkoročni plasmani na tržištu novaca

uzajmljene pričuve = lombardni kredit + repo blagajnički zapisi + interventni kredit + izvanredni kredit + predsanacijski kredit + prekočnoći kredit + ostali krediti s rokom dospijeća do 7 dana.

Izvor podataka je statistika HNB-a.

SLIKA 18. Slobodne pričuve, tromjesečni prosjek

na razini sustava i u svim grupama banaka (21,0 postotni bod), osim u II. grupi banka gdje je porastao za 6,9 postotnih bodova. Razlog tomu valja tražiti u značajnjem povećanju slobodnih pričuve u prvom razdoblju 2002. godine od povećanja obvezne pričuge u istom razdoblju, i to kod svih grupa banaka i na razini cijelog bankovnog sustava. Suprotno tome, u drugom tromjesečju 2002. godine došlo je do obratnog trenda, pa su se znatno smanjile slobodne pričuge svih grupa banaka i na razini sustava (24,0 posto), dok je kod obvezne pričuge došlo do manjeg rasta kod svih grupa banaka te na razini svih banaka (1,4 posto), osim kod II. grupe, kod koje se obvezna pričuga smanjila za 23,9 posto.

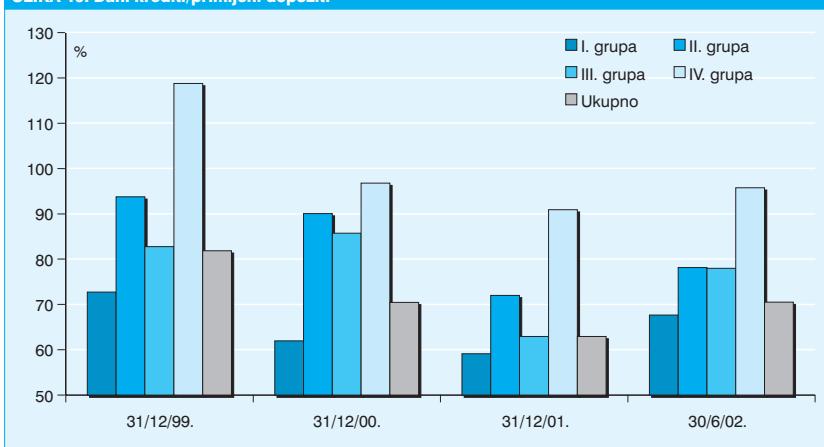
Omjer danih kredita i primljenih depozita na razini bankovnog sustava povećao se za 7,6 postotnih bodova, što je rezultat mnogo bržeg rasta danih kredita (17,4 posto) tijekom prvog polugodišta 2002. godine od rasta primljenih depozita (4,7 posto) u istom razdoblju. Visok rast razine danih kredita može se tumačiti posljedicom vremenskog odmaka u plasiranju depozita prikupljenih krajem 2001. godine kada je porast depozita (do kojeg je najvećim dijelom došlo prije uvođenja eura 1. siječnja 2002.) bio glavni uzrok pada omjera danih kredita i primljenih depozita. I na razini grupa banaka došlo je do povećanja navedenog omjera u prvoj polovini 2002. godine, s tim da je to rezultat bržeg rasta kredita od rasta depozita kod I. i IV. grupe banaka. Kod II. grupe banaka do povećanja omjera danih kredita i primljenih depozita došlo je zbog toga što se u promatranom razdoblju razina primljenih depozita smanjila više nego što se smanjila razina danih kredita, dok je kod III. grupe banaka uz rast danih kredita došlo do pada primljenih depozita.

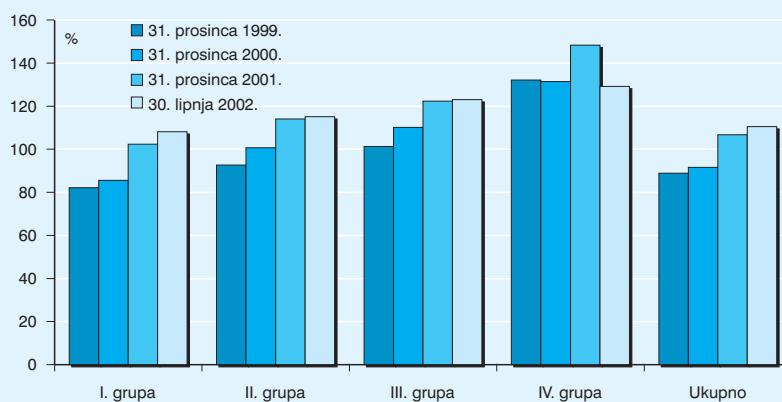
⇒ Omjer ukupnih danih kredita i primljenih depozita za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje ukupni dani krediti na određeni datum svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi ukupnih primljenih depozita svake grupe banaka. Tako dobivena suma danih kredita podijeli se sa sumom primljenih depozita i pomnoži sa 100. Jednaki se postupak primjenjuje pri izračunu toga pokazatelja za sve banke.

Pod kreditima podrazumijevamo kunske i devizne kredite u neto iznosu, tj. nakon umanjenja kredita za iznos formiranih posebnih rezerva za identificirane gubitke. U depozite je uključena i blokirana devizna štednja stanovništva, dok se depoziti primljeni od HNB-a smatraju obvezama po kreditima pa se zato i ne uključuju.

Izvori su podataka o kreditima izvješća banaka na obrascu BS/KRED (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001), a podataka o depozitima izvješća na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke).

SLIKA 19. Dani krediti/primljeni depoziti

SLIKA 20. Kratkoročna aktiva/kratkoročna pasiva

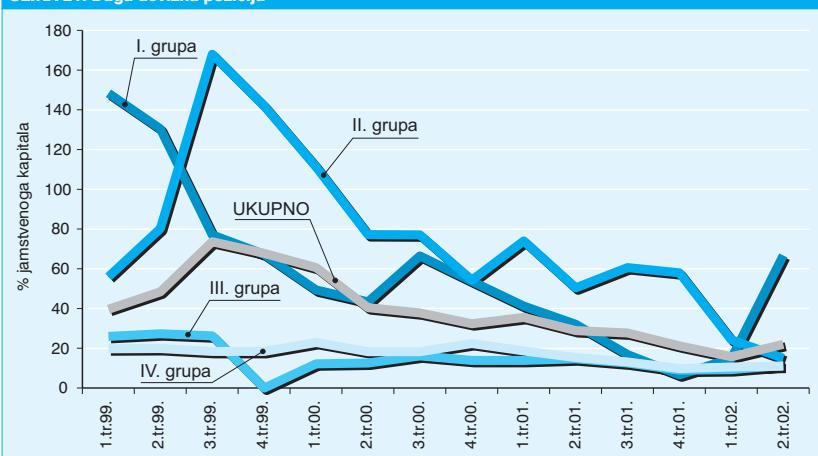
⇒ Omjer kratkoročne aktive i kratkoročne pasive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kratkoročne aktive u određenom tromjesečju svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga, na jednak način, zbroje i kratkoročne pasive. Tako dobivena suma kratkoročne aktive podijeli se sa sumom kratkoročne pasive i pomnoži sa 100.

Izvori su podataka o kratkoročnoj aktivi izvješća banaka na obrascima BS i BS/RK (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001). Izvor podataka o kratkoročnoj pasivi jesu izvješća banaka na obrascima BS i BS/RD (Statističko izvješće za banke).

Na kraju prvog polugodišta 2002. omjer kratkoročne aktive i kratkoročne pasive iznosio je 110,5 posto i povećao se u odnosu prema kraju 2001. godine za 3,9 postotnih bodova. Rast navedenog omjera ostvarile su sve grupe banaka (5,8 postotnih bodova I. grupe banaka, 1,0 postotni bod II. grupe banaka, 0,7 postotnih bodova III. grupe banaka), osim IV. grupe banaka, gdje je došlo do pada omjera kratkoročne aktive i kratkoročne pasive za 19,1 postotni bod zbog bržeg rasta kratkoročne pasive od rasta kratkoročne aktive (32,6 posto prema 15,5 posto).

Duga pozicija svih banaka iznosila je na kraju prvog polugodišta 2002. godine 6,3 posto jamstvenoga kapitala svih banaka. Na razini bankovnog sustava kao i u svim grupama banaka, osim kod II. grupe banaka, došlo je tijekom prvih šest mjeseci 2002. godine do povećanja duge devizne pozicije. U II. grupi banaka došlo je u istom razdoblju do smanjenja duge pozicije za čak 9,3 postotna boda. Kod kratke pozicije zapaža se smanjenje na razini svih banaka, te kod I. i II. grupe banaka, dok se kod III. i IV. grupe banaka kratka devizna pozicija povećala.

2.1.9. Valutna uskladenost imovine i obveza

SLIKA 21. Duga devizna pozicija

⇒ Omjer duge devizne pozicije (kad su devizna potraživanja veća od deviznih obveza) i jamstvenoga kapitala za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje duge devizne pozicije u određenom tromjesečju onih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, a iskazale su dugu deviznu poziciju, te se nakon toga, na jednak način, zbroje iznosi jamstvenoga kapitala. Tako dobivene sume međusobno se podijele i dobiveni se iznos pomnoži sa 100.

Izvori su podataka o dugoj deviznoj poziciji izvješća banaka koja se dostavlja na temelju Odluke o sprečavanju izloženosti devizne pozicije ovlaštenih banaka i štedionica valutnom riziku (NN, br. 134/1997. i 94/2000).

Jamstveni se kapital računa prema Odluci o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) i odgovarajućoj uputi za rješenje provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Izvori podataka o jamstvenom kapitalu jesu izvješća banaka na obrascu JAK, odnosno JK1, koji je sastavni dio navedene Upute.

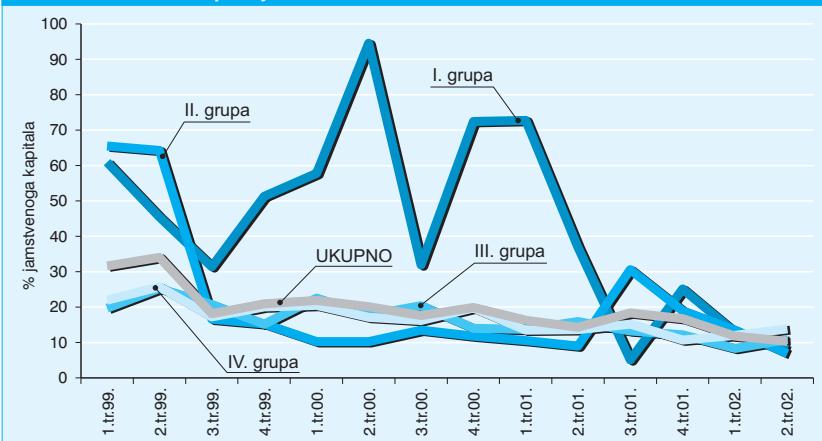
⇒ Omjer kratke devizne pozicije (kad su devizna potraživanja manja od deviznih obveza) i jamstvenoga kapitala za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kratke devizne pozicije u određenom tromjesečju onih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, a iskazale su kratku deviznu poziciju, te se nakon toga, na jednaki način, zbroje iznosi jamstvenoga kapitala. Tako dobivene sume međusobno se podijele i dobiveni se iznos pomnoži sa 100.

Izvori su podataka za kratku deviznu poziciju izvješća banaka koja se dostavljaju na temelju Odluke o sprečavanju izloženosti devizne pozicije ovlaštenih banaka i štedionica valutnom riziku (NN, br. 134/1997. i 94/2000).

Jamstveni se kapital računa prema Odluci o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000) i odgovarajućoj uputi za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Izvori su podataka o jamstvenom kapitalu izvješća banaka na obrascu JAK, odnosno JK1, koji je sastavni dio navedene Upute.

SLIKA 22. Kratka devizna pozicija

2.2. Štedionice

Na kraju prvog polugodišta 2002. godine poslovalo je samo 5 štedionica, od čega 3 stambene štedionice, što je smanjenje za 13 štedionica u usporedbi s krajem 2001. godine. Tijekom navedenog razdoblja došlo je, naime, do konsolidacije u poslovanju štedionica u smislu usklađivanja njihova poslovanja s odredbom čl. 119. (tada važećeg) Zakona o bankama iz 1998. godine, pa se nakon navedenog usklađivanja šest štedionica registriralo za rad kao banka, te su uključene u analizu poslovanja banaka. Od ostalih sedam štedionica koje su izašle iz sustava štedionica, jedna stambena štedionica pripojena je drugoj stambenoj štedionici, tri su se štedionice pripojile drugim dvjema bankama, a u trima štedionicama započet je postupak likvidacije poslovanja. Te su promjene najjače utjecale na pokazatelje poslovanja štedionica u prvih šest mjeseci 2002. godine.

2.2.1. Struktura bilance

Aktiva štedionica iznosila je na dan 30. lipnja 2002. 1,7 milijardi kuna i bila je za 28,9 posto manja nego na kraju 2001. godine. Od ukupne aktive štedionica krajem prvog polugodišta 2002. godine čak 86,8 posto odnosilo se na aktivu stambenih štedionica, što je povećanje udjela aktive stambenih štedionica u ukupnoj aktivi štedionica za 32,3 postotna boda u usporedbi sa stanjem na kraju 2001. godine, pa se statički pokazatelji poslovanja svih štedionica na kraju lipnja 2002. godine najvećim svojim dijelom odnose na poslovanje stambenih štedionica, dok su pokazatelji promjene,¹² s druge strane, uglavnom pod utjecajem smanjenja broja štedionica u sustavu u promatranom razdoblju. Tako se, naime, promatra li se samo pokazatelj rasta ukupne aktive stambenih štedionica, vidi porast aktive u prvih šest mjeseci 2002. od čak 13,3 posto (sa 1,3 milijarde kuna na kraju 2001. godine na 1,5 milijardi kuna na kraju prvog polugodišta 2002. godine), a ne pad aktive ostvaren na ukupnoj razini svih štedionica.

Najveći udio u ukupnoj aktivi štedionica na kraju prve polovine 2002. godine imao je trgovачki portfelj vrijednosnih papira (32,9 posto), slijedio je udio trezorskih zapisa MF-a i blagajničkih zapisa HNB-a (26,7 posto), pa udio investicijskih vrijednosnih papira (20,7 posto), tako da je udio ukupnih vrijednosnih papira činio 80,3 posto ukupne aktive štedionica, dok je udio kredita ostalim komitentima iznosio samo 10,5 posto ukupne aktive. Zbog velikog smanjenja broja štedionica te prevladavajućeg utjecaja stambenih štedionica na pokazatelje poslovanja štedionica, u strukturi aktive štedionica došlo je u prvih šest

¹² Statički pokazatelji uključuju pokazatelje stanja određenih stavki te udjele stavki na određeni dan, a pokazatelji promjene odnose se na pokazatelje rasta, odnosno promjene udjela u određenom razdoblju.

TABLICA 16. Struktura aktive štedionica, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2002.		
	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a	91,61	5,81	2,06	156,77	6,57	71,12	15,94	0,94	-89,83
1.1. Gotovina	34,52	2,19	42,07	54,73	2,29	58,53	5,57	0,33	-89,82
1.2. Depoziti	57,09	3,62	-12,80	102,04	4,28	78,74	10,37	0,61	-89,84
2. Depoziti kod bankovnih institucija	98,95	6,27	6,27	123,52	5,18	24,83	45,83	2,70	-62,90
3. Trezorski zapisi MF-a i blag. zapisi HNB-a	237,33	15,04	87,69	418,90	17,56	76,51	451,86	26,66	7,87
4. Trgovački portfelj vrijednosnih papira	144,37	9,15	4.605,57	472,61	19,81	227,36	558,15	32,93	18,10
5. Krediti financijskim institucijama	10,75	0,68	-78,70	14,44	0,61	34,35	18,66	1,10	29,20
6. Krediti ostalim komitetima	625,65	39,66	-5,53	701,20	29,40	12,08	177,63	10,48	-74,67
7. Investicijski portfelj vrijednosnih papira	190,88	12,10	488,42	337,00	14,13	76,55	350,21	20,66	3,92
8. Ulaganja u podružnice i povezana trg. društva	1,40	0,09	2,57	1,14	0,05	-18,11	1,17	0,07	2,19
9. Preuzeta imovina	17,73	1,12	-31,33	16,39	0,69	-7,52	6,44	0,38	-60,72
10. Materijalna imovina i softver (minus amort.)	57,17	3,62	-13,98	56,24	2,36	-1,63	27,19	1,60	-51,66
11. Kamate, naknade i ostala imovina	109,62	6,95	-23,08	96,07	4,03	-12,36	44,28	2,61	-53,90
12. Manje: posebne rezerve za neident. gubitke	7,90	0,50	4,59	8,99	0,38	13,82	2,26	0,13	-74,83
Ukupno	1.577,55	100,00		22,65	2.385,28	100,00	51,20	1.695,10	100,00
									-28,94

mjeseci 2002. godine do značajnog povećanja udjela onih stavki koje su imale najveće udjele u strukturi aktive stambenih štedionica, a to su upravo vrijednosni papiri, udio kojih se povećao za 28,8 postotnih bodova, i krediti financijskim institucijama, udio kojih se povećao za 0,5 postotnih bodova, u skladu s povećanjem razine navedenih stavki u promatranom razdoblju.

Najveći udio u strukturi pasive štedionica na kraju prvog polugodišta 2002. imali su depoziti (90,9 posto), pri čemu se 90,3 posto ukupne pasive odnosilo na oročene depozite, slijedio je kapital sa 6,7 posto udjela, dok su udjeli ostalih stavki pasive bili zanemarivi. Sve stavke pasive, osim kredita od financijskih

⇒ Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001 – obrazac BS) te izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini sustava, za promatrana razdoblja izračunat je udjel svake bilančne stavke aktive u ukupnoj aktivi. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi s prethodnim razdobljem.

TABLICA 17. Struktura pasive štedionica, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2002.		
	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena
1. Krediti od financijskih institucija	13,60	0,86	-52,85	3,53	0,15	-74,08	3,70	0,22	4,96
1.1. Kratkoročni krediti	12,38	0,78	-50,05	2,50	0,10	-79,81	3,70	0,22	48,00
1.2. Dugoročni krediti	1,22	0,08	-69,93	1,03	0,04	-15,91	–	–	-100,00
2. Depoziti	1.197,03	75,88	44,87	1.964,82	82,37	64,14	1.541,12	90,92	-21,56
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	6,97	0,44	5,49	6,72	0,28	-3,54	0,72	0,04	-89,35
2.2. Štedni depoziti	46,87	2,97	21,41	47,21	1,98	0,74	9,40	0,55	-80,12
2.3. Oročeni depoziti	1.143,19	72,47	46,36	1.910,88	80,11	67,15	1.531,01	90,32	-19,88
3. Ostali krediti	4,40	0,28	-47,96	2,02	0,08	-53,97	–	–	-100,00
3.1. Kratkoročni krediti	3,83	0,24	-51,20	2,02	0,08	-47,18	–	–	-100,00
3.2. Dugoročni krediti	0,57	0,04	-5,52	–	–	-100,00	–	–	–
4. Izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Dopunski kapital	52,55	3,33	1,15	28,01	1,17	-46,69	10,05	0,59	-64,13
5.1. Izdani podređeni instrumenti	7,87	0,50	-38,36	3,83	0,16	-51,36	–	–	-100,00
5.2. Izdani hibridni instrumenti	44,68	2,83	14,02	24,19	1,01	-45,87	10,05	0,59	-58,45
6. Kamate, naknade i ostale obvezne	64,53	4,09	21,72	85,15	3,57	31,95	26,11	1,54	-69,34
7. Dobit/gubitak tekuće godine	-66,14	-4,19	59,61	-29,45	-1,23	-55,48	-0,03	-0,00	-99,89
8. Kapital (bez dobiti ili gubitka tekuće godine)	311,60	19,75	-13,23	331,20	13,89	6,29	114,16	6,73	-65,53
Ukupno	1.577,56	100,00		22,65	2.385,28	100,00	51,20	1.695,10	100,00
									-28,94

⇒ Primijenjeno je isto načelo kao i u Tablici 16., tj. na osnovi podataka iz izvješća na obrascima BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001) te iz izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini sustava, za promatrana razdoblja izračunat je udjel svake bilančne stavke pasive u ukupnoj pasivi. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi s prethodnim razdobljem. Stavka Dobit ili gubitak tekuće godine izdvojena je iz stavke Kapital i prikazana zasebno.

institucija, bilježe u promatranom razdoblju pad razine, pri čemu su, posljedično, mnoge stavke smanjile svoje udjele u ukupnoj pasivi, dok su druge, unatoč velikom padu svoje razine, uspjеле povećati svoj udio. Tako su, primjerice, depoziti povećali svoj udio za 8,5 postotnih bodova (oročeni depoziti za 10,2 postotna boda), a dobit tekuće godine za 1,2 postotna boda.

U skladu sa smanjenjem broja štedionica uključenih u njihovu analizu smanjio se i ukupni kapital štedionica na kraju prvog polugodišta 2002. u usporedbi sa stanjem na kraju 2001. godine, i to sa 301,8 milijuna kuna na 114,1 milijun kuna, što je smanjenje od 62,2 posto. Pritom su sve stavke kapitala zabilježile pad (dionički kapital 52,24 posto, gubitak tekuće godine 99,9 posto, zakonske rezerve 76,1 posto, statutarne i ostale kapitalne rezerve 0,5 posto), osim zadržanog gubitka, koji je povećan za 13,1 posto. Takvo kretanje stavki kapitala štedionica odrazilo se i na strukturu kapitala. Tako je na kraju prvog polugodišta 2002. godine najveći udio u ukupnom kapitalu štedionica imao dionički kapital (152,1 posto), koji je, unatoč padu razine, povećao svoj udio u promatranom razdoblju za 26,4 postotna boda. Slijedi po veličini udjela u ukupnom kapitalu zadržani gubitak (64,1 posto), čiji se udio u ukupnom kapitalu povećao za 42,7 postotnih bodova. Udio statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi povećan je sa 4,3 posto na kraju 2001. godine na 11,3 posto na kraju prvog polugodišta 2002. godine. Gubitak tekuće godine (udio od 0,03 posto) i zakonske rezerve (udio od 0,76 posto) smanjili su u istom razdoblju svoje udjele u ukupnom kapitalu (gubitak tekuće godine za 9,7 postotnih bodova, a zakonske rezerve za 0,4 postotna boda).

▷ Kapital, kao jedna od stavki na strani pasive agregirane bilance svih štedionica prikazane u Tablici 17., detaljnije je razrađen te je za promatrana razdoblja izračunat udio svake od navedenih stavki u ukupnom kapitalu svih štedionica stavljanjem u odnos svake stavke s ukupnim kapitalom štedionica. Navedeni iznosi pomnoženi su sa 100. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi s prethodnim razdobljem.

	XII. 2000.			XII. 2001.			VI. 2002.		
	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena	Iznos	Udio	Promjena
1. Dionički kapital	339,53	138,33	-8,09	379,35	125,72	11,73	173,60	152,12	-54,24
2. Dobit/gubitak tekuće godine	-66,14	-26,95	59,77	-29,45	-9,76	-55,48	-0,03	-0,03	-99,89
3. Zadržana dobit/gubitak	-52,88	-21,54	14,67	-64,72	-21,45	22,39	-73,19	-64,14	13,10
4. Zakonske rezerve	3,95	1,61	-71,04	3,64	1,21	-7,90	0,87	0,76	-76,06
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	20,99	8,55	-5,31	12,93	4,28	-38,41	12,87	11,28	-0,45
Ukupno	245,45	100,00	-22,74	301,76	100,00	22,94	114,12	100,00	-62,18

Stopa adekvatnosti kapitala štedionica iznosila je na kraju prve polovine 2002. godine 34,0 posto, što je u usporedbi sa stanjem na kraju 2001. godine smanjenje za 2,4 postotna boda. Pad stope adekvatnosti kapitala rezultat je većeg pada jamstvenoga kapitala (63,6 posto) od pada ponderirane rizične aktive (60,9 posto) u promatranom razdoblju, a samo jedna štedionica ima stopu adekvatnosti kapitala ispod zakonskog minimuma od 10 posto.

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Tijekom prve polovine 2002. godine štedionice su ostvarile gubitak od samo 30 tisuća kuna, što znači da je u usporedbi s krajem prvog polugodišta 2001. godine gubitak manji za gotovo 18,97 milijuna kuna ili za 99,8 posto. Od pet štedionica, koliko ih je poslovalo na kraju lipnja 2002. godine, dvije su poslovanje u prvoj polovini 2002. godine završile s gubitkom, pri čemu se 97,3 posto ukupno ostvarenog gubitka odnosi na jednu stambenu štedionicu, a manji dio na jednu štedionicu.

Promatramo li strukturu prihoda i rashoda štedionica, valja istaknuti da i na kraju prvog polugodišta 2002. godine kao i sredinom 2001. godine prihode najvećim dijelom čine kamatni prihodi (70,4 posto), a njihov se udio u ukupnim

prihodima u usporedbi sa stanjem sredinom 2001. godine neznatno povećao (0,7 postotnih bodova), i to na teret smanjenja udjela nekamatnih prihoda. Neto kamatni prihod pao je u istom razdoblju više nego što je pao neto nekamatni prihod (29,5 posto prema 25,1 posto), pa se može zaključiti da je na konačni rezultat poslovanja štedionica na kraju prvog polugodišta 2002. najviše utjecalo smanjenje općih administrativnih troškova i amortizacije (44,6 posto) te smanjenje troškova rezervacija za gubitke (39,0 posto), što je utjecalo i na smanjenje gubitka tekuće godine (99,8 posto) u odnosu prema stanju sredinom 2001. godine.

TABLICA 19. Račun dobiti i gubitka štedionica, u milijunima kuna

	I-VI. 2001.	I-VI. 2002.
1. Neto kamatni prihod	44,12	31,11
1.1. Kamatni prihodi	110,27	84,15
1.2. Kamatni troškovi	66,15	53,04
2. Neto nekamatni prihod	22,95	17,18
2.1. Nekamatni prihodi	48,03	35,37
2.2. Nekamatni troškovi	25,07	18,19
3. Opći administrativni troškovi i amortizacija	74,15	41,06
4. Neto prihod iz poslovanja prije rezervacija za gubitke	-7,10	7,23
5. Trošak rezervacija za gubitke	11,90	7,26
6. Dobit/gubitak prije oporezivanja	-19,00	-0,03
7. Porez na dobit	0,85	0,00
8. Dobit/gubitak poslije oporezivanja	-19,84	-0,03

Na kraju prvog polugodišta 2002. godine ukupni plasmani svih štedionica iznosili su 990,5 milijuna kuna, što znači da su se u usporedbi s krajem 2001. godine smanjili za čak 44,0 posto, a to je rezultat već spomenutog smanjenja broja štedionica.

Utjecaj smanjenja broja štedionica u sustavu presudan je i za analizu strukture plasmana štedionica na dan 30. lipnja 2002., dok je utjecaj MRS-a 39 bio značajniji za promjene tijekom 2001. godine.¹³ Tako su, u skladu sa smanjenjem razine ukupnih plasmana, smanjene i razine svih dijelova plasmana. Ipak, unatoč smanjenju razine, povećan je udio potpuno nadoknadivih plasmana za 4,1 postotni bod, dok su u skladu sa smanjenjem razine, smanjeni i udjeli djelomično nadoknadivih plasmana (za 2,8 postotnih bodova) i nenadoknadivih plasmana (za 1,3 postotna boda).

TABLICA 20. Klasifikacija plasmana štedionica po rizičnim skupinama, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Plasmani	XII. 2000.		XII. 2001.		VI. 2002.	
	Iznos	Udio	Iznos	Udio	Iznos	Udio
1. Potpuno nadoknadi plasmani	1.239,06	90,47	1.653,80	93,44	966,19	97,54
1.1. Skupina A	1.177,70	85,99	1.582,85	89,43	910,12	91,88
1.2. Skupina B	61,36	4,48	70,95	4,01	56,06	5,66
2. Djelomično nadoknadi plasmani	86,80	6,34	79,52	4,49	16,48	1,66
2.1. Skupina C	50,70	3,70	59,81	3,38	11,84	1,20
2.2. Skupina D	36,11	2,64	19,71	1,11	4,64	0,47
3. Nenadoknadi plasmani	43,76	3,19	36,64	2,07	7,84	0,79
3.1. Skupina E	43,76	3,19	36,64	2,07	7,84	0,79
Ukupno	1.369,62	100,00	1.769,96	100,00	990,51	100,00

⇒ Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001 – obrazac RDG) kumulativno je, za promatrana razdoblja, iskazana svaka stavka iz izvješća na razini svih štedionica. Ukupan iznos za svaku stavku izračunat je tako da su zbrojeni iznosi istovrsnih stavki iz izvješća, i to na razini svih štedionica.

2.2.3. Kreditna aktivnost

¹³ Vidi *Bilten o bankama*, br. 4.

⇒ U Tablici 20. navedeni su iznosi plasmana raspoređenih po rizičnim skupinama, kao i njihov udio u ukupnim plasmanima koji se raspoređuju.

Izvor podataka su izvješća štedionica na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatske narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001) kod izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

Promjene u strukturi plasmana utjecale su na smanjenje omjera ukupnih rezervacija za gubitke i ukupnih plasmana štedionica sa 4,7 posto na kraju 2001. godine na 2,1 posto na kraju prve polovine 2002. godine. To je rezultat bržeg pada razine ukupnih rezervacija (74,3 posto) od pada razine ukupnih plasmana štedionica (44,0 posto) tijekom prvog polugodišta 2002. godine. Istodobno je udio umanjenja za identificirane gubitke iznosio 89,3 posto, što je povećanje za samo 0,2 postotna boda u odnosu prema kraju 2001. godine, dok je u istom razdoblju udio rezervacija za neidentificirane gubitke smanjen za 0,2 postotna boda i iznosio je na kraju prvog polugodišta 2002. godine 10,7 posto ukupnih rezervacija za gubitke.

⇒ Omjer ukupnih rezervacija i ukupnih plasmana štedionica koji se raspoređuju u rizične skupine, izračunat je tako da su zbrojene posebne rezerve za identificirane gubitke, odnosno umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak) i rezervacije za neidentificirane gubitke štedionica te je dobivena suma podijeljena s iznosom ukupnih plasmana štedionica koji se raspoređuju u rizične skupine i pomnožena sa 100.

Izvori podataka o iznosu posebnih rezerva za identificirane gubitke, odnosno umanjenja vrijednosti plasmana (gubitaka) i rezervacija za neidentificirane gubitke jesu izvješća štedionica na obrascu PR, odnosno PR1, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000), a koja je donesena na temelju Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 32/1999).

Izvori podataka o ukupnim plasmanima su izvješća štedionica na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatska narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001) kod izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

TABLICA 21. Omjer ukupnih rezervacija i ukupnih plasmana štedionica, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 2000.	XII. 2001.	VI. 2002.
1. Ukupne rezervacije za gubitke	94,94	82,46	21,16
1.1. Umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak)	87,20	73,45	18,90
1.2. Rezervacije za neidentificirane gubitke	7,73	9,01	2,26
2. Ukupni plasmani	1.369,62	1.769,96	990,51
3. Relativni omjer uk. rezervacija i uk. plasmana	6,93%	4,66%	2,14%

3. Popis banaka

Podaci o adresama, telefonskim brojevima, brojevima telefaksa, članovima uprave i nadzornog odbora, dioničarima koji imaju 3 ili više posto u temeljnem kapitalu banke te o revizorima banke za 2001. godinu.

Podaci o dioničarima koji imaju 3 ili više posto u temeljnem kapitalu banke odnose se na stanje 30. lipnja 2002.

Podaci o članovima uprave i nadzornog odbora odnose se na stanje 30. rujna 2002.

Uprava

Zdenko Vidaković – predsjednik, Mićo Tomičić

Nadzorni odbor

Damir Kreso – predsjednik, Mara Tomičić, Maja Vidaković

Dioničari

	Udio u temeljnem kapitalu (%)
1. Mićo Tomičić	9,89
2. Mara Tomičić	9,89
3. Karlo Tomičić	9,89
4. Zdenko Vidaković	9,89
5. Maja Vidaković	9,89
6. Mirko Vidaković	9,89
7. Slobodanka Kreso	9,89
8. Razija Kreso	9,89
9. Damir Kreso	9,89
10. Željko Rački	5,00
11. Višnja Rački	5,00

Revizor za 2001. godinu: Alfa Revizija d.o.o., Slavonski Brod

BANKA BROD d.d.

Zajčeva 21, 35000 Slavonski Brod

Telefon 035/445-711

telefaks 035/445-755

VBDI 4124003

www.bankabrod.hr

Uprava

Lidija Hočurščak – predsjednica, Katarina Kuhanec

Nadzorni odbor

Josip Samaržija – predsjednik, Božica Samaržija, Milan Štimac, Ivan Majdak, Franjo Valjak

Dioničari

	Udio u temeljnem kapitalu (%)
1. Josip Samaržija	45,00
2. Veljko Bukarica	9,00
3. Branko Turić	9,00
4. Božica Samaržija	8,00
5. Gaj grupa d.o.o.	7,00
6. Posmrtna pripomoć d.o.o.	4,00
7. Karbon d.d. u stečaju	4,00

Revizor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Zagreb

BANKA KOVANICA d.d.

P. Preradovića 29, 42000 Varaždin

Telefon 042/403-403

telefaks 042/212-148

VBDI 4133006

www.kovanica.hr

Uprava

Jasna Končarević – predsjednica, Vlasta Zaninović

Nadzorni odbor

Branko Ostović – predsjednik, Tatjana Ostović, Robert Solomun

BANKA SONIC d.d.

Savska cesta 131, 10000 Zagreb

Telefon 01/6345-666

telefaks 01/6190-615

VBDI 4115008

www.sonic.hr

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Branko Ostović	33,07
2. Ljiljana Ostović	5,20
3. Tatjana Ostović	5,19
4. Mirjana Ostović	5,00
5. Krešimir Štimac	4,20

Revisor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Zagreb

BRODSKO-POSAVSKA BANKA d. d.

Trg pobjede 29, 35000 Slavonski Brod
Tel. 035/445-700, faks 035/445-900
VBDI 2489004

1. Marica Orlović članica je Uprave od 1. listopada 2002.

Uprava¹

Gabrijel Sentić – predsjednik, Anka Olić

Nadzorni odbor

Antun Milović – predsjednik, Bartol Jerković, Vlatko Blekić, Mika Mimica, Josip Galić

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Brodsko-posavska banka d. d.	11,90
2. Jurves d.o.o.	7,99
3. Nova Immobilia d.o.o.	7,95
4. Mikser beton d.o.o.	7,35
5. Đuro Đaković – Poljoprivredni strojevi i uređaji d.d.	6,76
6. Kaptol banka d.d. u likvidaciji	5,10
7. Telecomp d.o.o.	4,26
8. Šoštarić d.o.o.	4,07
9. Đuro Đaković holding d.d.	3,35
10. Croatia osiguranje d.d.	3,07
11. Đuro Đaković – Termoenergetska postrojenja d.d.	3,07

Revisor za 2001. godinu: Revicon Zagreb d.o.o., Zagreb

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE – BANCA d.d.

Smičiklasova 23, 10000 Zagreb
Tel. 01/4552-610, faks 01/4614-347
VBDI 2499000

Uprava

Adriano Carisi – predsjednik, Jasna Mamić

Nadzorni odbor

Giovanni Battista Ravida – predsjednik, Giorgio Cerutti, Giorgio Covacich, Tito Favaretto, Milan Travan, Fulvio Soldati, Adalberto Donaggio

Dioničar	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Cassa di Risparmio di Trieste – Banca S.p.A.	72,06
2. International Finance Corporation	14,00
3. Finest S.p.A.	7,50
4. Simest-Societa Italiana Per Le Imprese Miste All'Estero-Simest S.p.A.	4,40

Revisor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

CENTAR BANKA d.d.

Jurišićeva 3, 10000 Zagreb
tel. 01/4803-400, faks 01/4803-441
VBDI 2382001
www.centarbanka.hr

Uprava

Gordana Zrinščak – predsjednica, Ljiljana Podhraški, Ružica Vađić

Nadzorni odbor

Dragutin Biondić – predsjednik, Igor Knežević, Irena Kovačević, Žarko Kraljević, Željko Lalić

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Heruc d.d.	58,36
2. Heruc – izrada odjeće d.o.o.	6,02
3. Lipa Mill d.d.	6,02
4. Heruc Zug AG	4,22
5. Diners Club Adriatic d.d.	4,13

Revisor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

Uprava

Ivan Maljevac – predsjednik, Ferenc Müller

Nadzorni odborJanos Müller – predsjednik, Imre Balogh, Ferenc Müller²**Dioničari**

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Magyar Külkereskedelmi Bank R. t.	100,00

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

CONVEST BANKA d.d.Gajeva 33, 10000 Zagreb
Tel. 01/4922-333, faks 01/4819-153
VBDI 2496001

2 Od 1. veljače 2002. mu članstvo u Nadzornom odboru miruje, u skladu s člankom 261. stavak 2. Zakona o trgovачkim društvima, zbog imenovanja u Upravu Banke.

Uprava

Šime Luketin – predsjednik, Mato Mišić

Nadzorni odbor

Mirko Vuković – predsjednik, Boris Barać, Dražen Bilić

Dioničari

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Darko Gaurina	9,98
2. Uvel d.o.o.	9,52
3. Prima-auto d.o.o.	8,94
4. Bedem d.o.o.	8,00
5. Berman d.o.o.	7,47
6. Plastald.o.o.	7,04
7. Credo banka d. d.	6,03
8. Arca Merkatus d.o.o.	4,98
9. Boris Barać	4,98

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

CREDO BANKA d.d.Zrinsko-Frankopanska 58, 21000 Split
tel. 021/380-660, faks 021/380-685
VBDI 2491005
www.credobanka.com**Uprava**

Vedran Kuiš – predsjednik, Nataša Marendić

Nadzorni odbor

Niko Šeremet – predsjednik, Ivan Tomljenović, Jure Šimović, Maja Petvajdić, Joško Miliša

Dioničari

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	100,00

Revizor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

CROATIA BANKA d.d.Kvaternikov trg 9, 10000 Zagreb
Tel. 01/2391-120, faks 01/2391-470
VBDI 2485003
www.croatianbanka.hr**Uprava**

Hans-Joachim Gersmann – predsjednik, Mato Karačić

Nadzorni odbor

Erich Brogl – predsjednik, Gisbert Jockenhöfer, Felix Friedrich Carl von Joest

Dioničari

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Dresdner Bank AG	100,00

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

DRESDNER BANK CROATIA d.d.Gajeva 1, 10000 Zagreb
Tel. 01/4866-704, faks 01/4866-779
VBDI 2504000
www.dresdner-bank.hr**Uprava**

Vlaho Sutić – predsjednik, Krešimir Krile, Dražen Božić

Nadzorni odbor

Robert Hans van Griethuysen – predsjednik, Hubert Steffen Leendert, Ronald Oliver Drake, David Mc Mahon, David Curl

DUBROVAČKA BANKA d.d.Put Republike 9, 20000 Dubrovnik
Tel. 020/356-788, faks 020/356-778
VBDI 2401003
www.dubank.hr

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Nova banka d.d.	100,00

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d.

Varšavska 3 – 5, 10000 Zagreb
 Tel. 01/4561-823, faks 01/4561-900
 VBDI 2402006
www.esb.hr

³ Od 12. srpnja 2002. mu članstvo u Nadzornom odboru miruje, u skladu s člankom 261. stavak 2. Zakona o trgovачkim društvima, zbog imenovanja u Upravu Banke.

Uprava	Udio u temeljnog kapitalu (%)
Tomislav Vujić – predsjednik, Borislav Centner, Dragutin Bohuš	

Nadzorni odbor

Reinhard Ortnar – predsjednik, August Jost, Josef Kassler, Herbert Martinetz, Reinhold Schuster, Franz Mally, Ivan Ljubanović, Vladimir Jurašić, Kristijan Schellander, Karin Svoboda, Dragutin Bohuš³

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG	41,57
2. Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	41,20

Revizor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

GOSPODARSKO KREDITNA BANKA d.d.

Draškovićeva 58, 10000 Zagreb
 Tel. 01/4802-666, faks 01/4802-571
 VBDI 2381009

Uprava	Udio u temeljnog kapitalu (%)
Izidor Sučić – predsjednik, Suzana Sučić, Branka Andrassy	

Nadzorni odbor

Branko Josipović – predsjednik, Lovre Božina, Zdenko Prohaska

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Kristina Sučić	9,22
2. Željko Krznarić	7,44
3. Josip Bašić	7,43
4. Krešimir Jerin	7,40
5. Kata Šparica	7,38
6. Darko Gojčić	7,33
7. Faktor banka d.d.	7,28
8. Vesna Mijović	6,75
9. Cobalt Investments International	6,23
10. Milan Zec	5,54
11. Gospodarsko kreditna banka d.d.	4,91
12. Branko Josipović	3,67

Revizor za 2001. godinu: Revicon Zagreb d.o.o., Zagreb

HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.

Jurišićeva 4, 10000 Zagreb
 Tel. 01/4804-574, faks 01/4810-791
 VBDI 2390001
www.hpb.hr

Uprava	Udio u temeljnog kapitalu (%)
Josip Slade – predsjednik, Slavko Durmiš	

Nadzorni odbor

Mato Crkvenac – predsjednik, Božidar Pankretić, Ivan Videka, Zita Nikolorić, Željko Pecek, Hrvoje Vojković, Srećko Vuković

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Hrvatski fond za privatizaciju	37,00
2. Hrvatska pošta d.d.	33,56
3. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	28,01

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

HVB BANK CROATIA d.d.

Jurišićeva 2, 10000 Zagreb
 Tel. 01/4800-817, faks 01/4800-891
 VBDI 2502004
www.hvb.hr

Uprava	Udio u temeljnog kapitalu (%)
Goran Gazivoda – predsjednik, Ivo Bilić	

Nadzorni odbor

Anton Knett – predsjednik, Willibald Cernko, Günther Ettenauer, Heinz Meidlinger, Alistair Bruce Turnbull, Günther Wabnig, Wolfgang Edelmüller

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Bank Austria Creditanstalt International AG	80,02
2. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	19,98

Revisor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

Uprrava

Heinz Truskaller – predsjednik, Igor Kodžoman

Nadzorni odbor

Wolfgang Kulterer – predsjednik, Günter Striedinger, Othmar Ederer, Roberto Marzanati, Gerd Penkner

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Hypo Alpe-Adria-Bank AG	93,61
2. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	6,39

Revisor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

HYP ALPE-ADRIA-BANK d.d.

Koturaška 47, 10000 Zagreb
Tel. 01/6103-589, faks 01/6103-555
VBDI 2500009
www.hypo-alpe-adria.hr

Uprrava

Zdenka Batinić – predsjednica, Doroteja Juras

Nadzorni odbor

Siegfried Rudolf Einhellig – predsjednik, Zoran Parać, Vlado Ravlić

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Siegfried Rudolf Einhellig	99,99

Revisor za 2001. godinu: Revicon Zagreb d.o.o., Zagreb

HYPOBANKA d.d.

Tkalčićeva 11, 10000 Zagreb
Telefon 01/4800-111
telefaks 01/4800-144
VBDI 2426005

Uprrava

Branko Buljan – predsjednik, Milivoj Delač, Ivka Mijić, Ružica Šarić

Nadzorni odbor

Marita Urić-Radić – predsjednica, Mara Delale, Nevenka Buljan, Jure Svetić, Ante Čulić

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Imex trgovina d.o.o.	47,10
2. Branko Buljan	23,20
3. Trajektna luka d.d.	22,18
4. Imex banka d.d.	4,99

Revisor za 2001. godinu: Maran d.o.o., Split

IMEX BANKA d.d.

Tolstojeva 6, 21000 Split
Tel. 021/357-015, faks 021/583-849
VBDI 2492008

Uprrava

Miro Dodić – predsjednik, Anton Belušić

Nadzorni odbor

Milan Travanić – predsjednik, Edo Ivančić, Marijan Kovačić, Marko Martinčić, Klaudio Belušić, Đenio Radić, Vlado Kraljević

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Intercommerce, d.o.o.	16,86
2. Tvorница cementa d.d.	15,04
3. Hempel, d.d.	15,00
4. Montpellier finance S.A.	10,00
5. Medias S.p.A.	7,63
6. Plava laguna d.d.	3,56

Revisor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

ISTARSKA KREDITNA BANKA**UMAG d.d.**

Ernesta Miloša 1, 52470 Umag
Tel. 052/702-359, faks 052/741-275
VBDI 2380006
www.ikb.hr

JADRANSKA BANKA d.d.

Ante Starčevića 4, 22000 Šibenik
 Tel. 022/242-100, faks 022/335-881
 VBDI 2411006
www.jadranska-banka.hr

⁴ U ostavci

Uprava

Ivo Šinko – predsjednik, Željko Kardum, Anka Bandalović

Nadzorni odbor

Branko Malenica – predsjednik, Mirjana Škugor, Josip Huljev,⁴ Miro Petrić, Josip Stojanović,⁴ Roko Gracin,⁴ Ante Kulušić

Dioničari

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Croatia osiguranje d.d.	9,75
2. Jadranska banka d.d.	9,20
3. Alfa d.d.	7,89
4. Tiskara Kačić d.d.	4,23
5. Vodovod i odvodnja d.o.o.	4,20

Revisor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

KARLOVAČKA BANKA d.d.

I. G. Kovačića 1, 47000 Karlovac
 Tel. 047/614-201, faks 047/614-206
 VBDI 2400008
www.kaba.hr

Uprava

Sanda Cvitešić – predsjednica, Stjepan Poljak, Marijana Trpčić-Reškovac

Nadzorni odbor

Želimir Feitl – predsjednik, Suzana Brenko, Ivan Podvorac, Helena Lenac, Terezija Barbarić

Dioničari

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Hrvatski fond za privatizaciju	9,54
2. Lanzville Investments	5,37
3. Karlovačka pivovara d.d.	4,47
4. Ante Županović	3,41
5. PIF Pieter d.d.	3,14

Revisor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

KREDITNA BANKA d.d.

Ulica grada Vukovara 74, 10000 Zagreb
 Tel. 01/6167-373, faks 01/6116-466
 VBDI 2481000
www.kbz.hr

Uprava

Ivan Purgar – predsjednik, Željko Jakuš

Nadzorni odbor

Rudo Mikulić – predsjednik, Ivica Sertić, Tomislav Lucić

Dioničari

	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Agrokor, d.d.	18,83
2. Crodel d.o.o.	11,38
3. Ledo d.d.	8,54
4. Jamnica d.d.	8,44
5. Investco vrijednosnice d.o.o.	7,41
6. Konzum d.d.	7,09
7. Litograf d.o.o.	5,85
8. Zvijezda d.d.	5,66
9. Solana Pag d.d.	5,61
10. Ivalim d.o.o.	5,61

Revisor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

KRIŽEVAČKA BANKA d.d.

Preradovićeva 14, 48260 Križevci
 Telefon 048/681-018
 telefaks 048/711-938
 VBDI 4101001

Uprava

Ivan Šaško – predsjednik, Časlav Stošić

Nadzorni odbor

Dubravka Horvat – predsjednica, Željko Gagro, Marija Keleković

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Goran Delić	8,79
2. Jelena Benčak	8,68
3. Željko Gagro	8,68
4. Marin Kolega	8,68
5. Darko Sukalić	8,68
6. Siniša Delić	8,68
7. Boris Brčić	8,68
8. Leopold Kolega	8,68
9. Josipa Kolega	8,68
10. Đurđa Jakovljev	8,68
11. Grozdana Borčić	8,68

Revizor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Varaždin

Uprrava

Goran Rameša – predsjednik, Milivoj Debelić

Nadzorni odbor

Nikola Pavletić – predsjednik, Mirjana Petkovć, Ivan Prpić, Marijan Ključariček, Vito Svetina

KVARNER BANKA d.d.

Jadranski trg 4/l, 51000 Rijeka
Tel. 051/353-577, faks 051/353-566
VBDI 2488001
www.kvarnerbanka.hr

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Adria Consulting S.R.L.	50,00
2. Riječka banka d.d.	31,85
3. Transadria d.d.	14,77

Revizor za 2001. godinu: Iris nova d.o.o., Rijeka

Uprrava

Mladenka Gombar – predsjednica, Marija Ribić, Gordan Miler

Nadzorni odbor

Mislav Blažić – predsjednik, Tomislav Lazarčić, Davorin Rimac, Stjepan Varga, Dragutin Lončarić

MEDIMURSKA BANKA d.d.

V. Morandinija 37, 40000 Čakovec
Tel. 040/314-658, faks 040/370-623
VBDI 2392007
www.mb.hr

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Privredna banka Zagreb d.d.	96,38

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

Uprrava

Stipan Pamuković – predsjednik, Željko Škalec

Nadzorni odbor

Jakov Gelo – predsjednik, Ivan Gudelj, Daniel Hrnjak, Andelko Ivančić, Višnjica Mališa

NAVA BANKA d.d.

Tratinjska 27, 10000 Zagreb
Tel. 01/3656-777, faks 01/3656-700
VBDI 2495009
www.navabanka.hr

Dioničari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Kemika d.d.	21,65
2. GIP Pionir d.d.	8,86
3. Stipan Pamuković	5,85
4. Željko Škalec	5,85
5. Aling J.T.D.	4,92
6. Ivan Gudelj	4,33
7. Ivan Leko	3,14
8. Ante Pamuković	3,14
9. Ante Samodol	3,14

Revizor za 2001. godinu: Rudan d.o.o., Zagreb

Uprrava

Davorka Jakir – predsjednica, Helena Banjad, Zorislav Vidović

Nadzorni odbor

Robert Hans van Griethuysen – predsjednik, Hubert Steffen Leendert, Ronald Oliver Drake, David Mc Mahon, David Curl

NOVA BANKA d.d.

Divka Budaka 1 d, 10000 Zagreb
Telefon 01/2352-856; 052/527-292
telefaks 01/2352-886; 052/527-241
VBDI 2407000
www.novabanka.hr

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Reginter d.o.o.	66,75
2. Seef holding Ltd.	23,18
3. SWR Investment Ltd.	4,84

Revisor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

PARTNER BANKA d.d.

Vončinina 2, 10000 Zagreb
Tel. 01/4602-215, faks 01/4602-289
VBDI 2408002
www.partner-banka.hr

Uprava

Marija Šola – predsjednica, Branka Oštrić

Nadzorni odbor

Borislav Škegro – predsjednik, Igor Oppenheim, Joseph Pehar

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Metroholding d.d.	75,90
2. Serica Bank AG	9,62
3. INGRA d.d.	5,94
4. Josip Kovač	4,07

Revisor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

PODRAVSKA BANKA d.d.

Opatička 3, 48300 Koprivnica
Tel. 048/655-126, faks 048/622-542
VBDI 2386002
www.poba.hr

Uprava

Julio Kuruc – predsjednik, Marijan Marušić

Nadzorni odbor

Sigifredo Montinari – predsjednik, Nevenka Cerovsky, Ivan Pavliček, Ivan Henezi, Jurica (Đuro) Predović, Miljan Todorović, Dario Montinari

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Cerere S.R.L.	9,35
2. Antonia Gorgoni	9,35
3. Lorenzo Gorgoni	9,34
4. Jurica (Đuro) Predović	8,74
5. Miljan Todorović	7,32
6. Giovani Semerano	4,11
7. Andrea Montinari	3,36
8. Dario Montinari	3,36
9. Piero Montinari	3,36
10. Sigifredo Montinari	3,36

Revisor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Zagreb i Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

POŽEŠKA BANKA d.d.

Republike Hrvatske 1b, 34000 Požega
Tel. 034/254-304, faks 034/254-258
VBDI 2405004
www.pozecka-banka.hr

Uprava

Vinko Matijević – predsjednik, Mihovil Petrović, Goran Matanović

Nadzorni odbor

Vlado Zec – predsjednik, Željko Glavić, Luka Balenović, Đurđa Babić, Vlado Krauthaker

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Požeška banka d.d.	7,40
2. JP Hrvatske šume p.o.	6,04
3. Zvonko Potnik	4,59
4. Croatia osiguranje d.d.	4,38
5. Kutjevo d.d.	4,06

Revisor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

PRIMORSKA BANKA d.d.

Scarpina 7, 51000 Rijeka
Tel. 051/ 355-777, faks 051/332-762
VBDI 4132003
www.primorska.hr

Uprava

Ante Županić – predsjednik, Duško Miculinić

Nadzorni odbor

Francesco Signorio – predsjednik, Domenico Petrella, Gordana Pavletić, Senad Uzelac, Milan Holjevac

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Francesco Signorio	41,17
2. Carlo Di Dato	10,85
3. Svitlana Bondareva	7,63
4. J.L.L. Marc Jourdan	7,51
5. Domenico Petrella	7,39
6. Franco Guidantoni	5,02
7. Gordana Pavletić	4,30
8. Cofisi S.A.	4,21

Revizor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Zagreb

Uprava
Zdravka Cukon – predsjednica, Roberto Drandić

Nadzorni odbor
Tomislav Lazarić – predsjednik, Ljiljana Horvat, Draženka Pavlinić

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Privredna banka Zagreb d.d.	100,00

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

Uprava
Božo Prka – predsjednik, Franjo Filipović, Davor Holjevac, Ivan Gerovac, Ivan Krolo, Zvonko Agićić, Nediljko Matić

Nadzorni odbor
Gyorgy Suranyi – predsjednik, Adriano Bisogni, Gianfranco Mandelli, Adriano Arietti, Marijan-Marinko Filipović, Leonardo Attanasio, Arna Bušljeta

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Intesa Bci Holding International S.A.	66,30
2. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	25,00

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

Uprava
Zdenko Adrović – predsjednik, Lovorka Penavić, Velimir Šonje, Vlasta Žubrinić-Pick

Nadzorni odbor
Herbert Stepic – predsjednik, Heinz Hoedl, Franz Rogi

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Raiffeisen International Beteiligungs AG	72,46
2. Raiffeisenbank-Zagreb-Beteiligungsgesellschaft mbH	25,00

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

Uprava
Vesna Badurina – predsjednica, Branka Jurićev

Nadzorni odbor
Tomislav Lazarić – predsjednik, Hrvoje Matezović, Mislav Blažić, Snježana Kaponja, Marinko Dumanić

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Privredna banka Zagreb d.d.	77,98
2. Riadria banka d.d.	7,96

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

PRIVREDNA BANKA – LAGUNA BANKA d.d.

Prvomajska 4a, 52440 Poreč
Tel. 052/416-711, faks 052/416-770
VBDI 2497004

PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d.

Račkoga 6, 10000 Zagreb
Tel. 01/4723-878, faks 01/4723-131
VBDI 2340009
www.pbz.hr

RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d.

Petrinjska 59, 10000 Zagreb
Tel. 01/6006-900, faks 01/4811-624
VBDI 2484008
www.rba.hr

RIADRIA BANKA d.d.

Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
Tel. 051/356-700, faks 051/211-093
VBDI 2325004
www.riab.hr

RIJEČKA BANKA d.d.

Jadranski trg 3a, 51000 Rijeka
 Tel. 051/208-441, faks 051/330-525
 VBDI 2300007
www.rbri.hr

Uprava

Petar Radaković – predsjednik, Slađana Jagar, Sava Dalbokov

Nadzorni odbor

Reinhard Ortner – predsjednik, Christian Coreth, Manfred Wimmer, August Jost, Karin Svoboda, Herbert Martinetz, Kristijan Schellander

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG	92,92
--	-------

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

SAMOBORSKA BANKA d.d.

Tomislavov trg 8, 10430 Samobor
 Tel. 01/3362-530, faks 01/3361-523
 VBDI 2403009

Uprava

Marijan Trusk – predsjednik, Verica Lindić, Višnja Jednačak

Nadzorni odbor

Želimir Kodrić – predsjednik, Džemal Mešinović, Ante Tustonjić, Zvonko Palameta, Antun Štimac, Milan Penava, Ignacije Marđetko, Vladimir Mučnjak, Anica Vrbančić

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Samoborka d.d.	9,35
2. JP Hrvatske šume p.o.	6,86
3. V. H. Trade d.o.o.	5,84
4. Sant d.o.o.	4,96
5. Tigra d.o.o.	4,96
6. Chromos d.d.	4,92
7. Vajda elvit d.o.o.	4,34
8. Končar d.d.	3,46

Revizor za 2001. godinu: M.Z. Auditors d.o.o., Zagreb

SLATINSKA BANKA d.d.

Vladimira Nazora 2, 33520 Slatina
 Tel. 033/551-354, faks 033/551-566
 VBDI 2412009
www.slatinska-banka.hr

Uprava

Ante Šimara – predsjednik,⁵ Angelina Horvat

Nadzorni odbor

Josip Koleno – predsjednik, Marija Maleković, Ljiljana Katavić, Ružica Šimara, Sandra Šimara, Ante Šimara⁶

- ⁵ Proces dobivanja suglasnosti Hrvatske narodne banke za imenovanje u Upravu na temelju članka 26. Zakona o bankama je u tijeku.
⁶ Od 17. rujna 2001. članstvo u Nadzornom odboru miruje, u skladu s člankom 261. stavak 2. Zakona o trgovackim društvima, zbog imenovanja u Upravu Banke.

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Lustrin d.o.o.	17,98
2. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	7,93
3. Ante Šimara	7,40
4. Pronekinvest d.d.	7,00
5. Ljiljana Katavić	5,78
6. Nova banka d.d.	3,11

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

SLAVONSKA BANKA d.d.

Kapucinska 29, 31000 Osijek
 Tel. 031/231-115, faks 031/201-039
 VBDI 2393000
www.slbo.hr

Uprava

Ivan Mihaljević – predsjednik, Tadija Vrdoljak

Nadzorni odbor

Günter Striedinger – predsjednik, Wolfgang Kulterer, Othmar Ederer, Roberto Marzanati, Gerd Penkner

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Hypo Alpe-Adria-Bank AG	71,53
2. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	15,93
3. Slavonska banka d.d.	3,76

Revizor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

Uprava

Tomo Bolotin – predsjednik, Stjepan Kolovrat, Darko Medak

Nadzorni odbor

Anton Knott – predsjednik, Christian Bruckner, Willibald Cernko, Wolfgang Edelmüller, Wolfgang Helpa, Friedrich Kadrnoska, Heinz Meidlinger

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Bank Austria Creditanstalt International AG	90,08
2. Splitska banka d.d.	9,60

Revisor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

Uprava

Ivan Malada – predsjednik, Joško Vukušić

Nadzorni odbor

Juroslav Buljubašić – predsjednik, Nataša Vuković, Mirko Vukušić

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Juroslav Buljubašić	73,71
2. Joško Dvornik	6,57
3. Toma Buljubašić	3,92
4. Nataša Vuković	3,86
5. Ivan Marković	3,39

Revisor za 2001. godinu: SD Nika d.o.o., Split

Uprava

Željko Udovičić – predsjednik, Ante Babić, Josip Ševerdija

Nadzorni odbor

Ivo Andrijanić – predsjednik, Đuro Benček, Franjo Škoda

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Šted – Invest d.d.	89,71
2. Paveko 2000 d.o.o.	4,16
3. Redip d.o.o.	4,05

Revisor za 2001. godinu: Revizija Zagreb d.o.o., Zagreb

Uprava

Mato Lukinić – predsjednik, Borna Zane, Pavao Parat

Nadzorni odbor

Tea Martinčić – predsjednica, Renata Babić, Duilio Belić

Dioničari**Udio u temeljnog kapitalu (%)**

1. Zagrebačka banka d.d.	93,80
--------------------------	-------

Revisor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

Uprava

Heinrich Angelides – predsjednik,⁷ Julio Krevelj, Andrea Kovacs

Nadzorni odbor

Klaus Thalhammer – predsjednik, Hans Janeschitz, Ralf Weingartner, Fausto Maritan, Pierre-Yves Tarneaud, Christian-Georg Kaltenbrunner, Herbert Hartl

SPLITSKA BANKA d.d.

R. Boškovića 16, 21000 Split
Tel. 021/312-609, faks 021/312-586
VBDI 2330003
www.splitskabanka.hr

SPLITSKO-DALMATINSKA BANKA d.d.

Matice hrvatske 1, 21000 Split
Telefon 021/540-280
telefaks 021/540-290
VBDI 4109006

ŠTEDBANKA d.d.

Slavonska avenija 3, 10000 Zagreb
Tel. 01/6306-620, faks 01/6187-015
VBDI 2483005

VARAŽDINSKA BANKA d.d.

Kapucinski trg 5, 42000 Varaždin
Tel. 042/400-166, faks 042/400-112
VBDI 2391004
www.banka.hr

VOLKSBANK d.d.

Varšavska 9, 10000 Zagreb
Tel. 01/4801-300, faks 01/4801-365
VBDI 2503007

⁷ Novim predsjednikom Uprave 1. listopada 2002. imenovan je Tomasz Jerzy Taraba, a gosp. Angelidesu i Krevelju prestaje članstvo u Upravi.

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. VBB International holding AG	70,00
2. Banque Federale des Banques Populaires	10,00
3. GZ-Bank AG	6,66
4. WGZ-Bank AG	3,33

Revisor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

ZAGORSKA BANKA d.d.

Trg Lj. Gaja 6-7, 49230 Krapina
Telefon 049/370-627
telefaks 049/370-545
VBDI 4114005

Uprava

Marijan Kantolić – predsjednik, Ivan Krklec

Nadzorni odbor

Dragutin Plahutar – predsjednik, Branko Kunštek, Ivan Krklec⁸

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. Strahinjačica d.d.	86,62
2. Stražoplastika d.d.	7,27
3. Dekor d.d.	3,60

Revisor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Varaždin

ZAGREBAČKA BANKA d.

Paromlinska 2, 10000 Zagreb
Tel. 01/6305-250, faks 01/6110-533
VBDI 2360000
www.zaba.hr

Uprava

Franjo Luković – predsjednik, Nikola Kalinić, Milivoj Goldštajn, Zvonimir Jurjević, Sanja Rendulić, Damir Odak, Tomica Pustišek

Nadzorni odbor

Roberto Nicastro – predsjednik, Marina Monassi, Milan Ujević, Klaus Junker, Ante Vlahović, Andrea Moneta, Alois Steinbichler, Giuseppe Vovk, Torsten Leue

Dioničari	Udio u temeljnog kapitalu (%)
1. UniCredito Italiano S.p.A.	82,19
2. Allianz AG	13,67

Revisor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

Prilog

Popis banaka po grupama usporedivih značajki, na kraju razdoblja

Naziv banke i sjedište	Oznaka usporedive grupe			
	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.	VI. 2002.
AGROOBRTNIČKA BANKA d.d., Zagreb ¹	IV.	–	–	–
ALPE JADRAN BANKA d.d., Split ¹	IV.	–	–	–
BANKA BROD d.d., Slavonski Brod	–	–	–	IV.
BANKA KOVANICA d.d., Varaždin	–	–	–	IV.
BANKA SONIC d.d., Zagreb	–	–	–	IV.
BAIERISCHE HYPO- UND VEREINSBANK AG, Glavna podružnica Zagreb ²	–	IV.	IV.	–
BJELOVARSKA BANKA d.d., Bjelovar ³	II.	–	–	–
BRODSKO-POSAVSKA BANKA d.d., Slavonski Brod	IV.	IV.	IV.	IV.
CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE – BANCA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
CENTAR BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
CIBALAE BANKA d.d., Vinkovci ¹	IV.	–	–	–
CONVEST BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
CREDO BANKA d.d., Split	IV.	IV.	IV.	IV.
CROATIA BANKA d.d., Zagreb	II.	II.	II.	II.
ČAKOVEČKA BANKA d.d., Čakovec ³	IV.	–	–	–
DALMATINSKA BANKA d.d., Zadar ⁴	II.	II.	II.	–
DRESDNER BANK CROATIA d.d., Zagreb	IV.	III.	III.	III.
DUBROVAČKA BANKA d.d., Dubrovnik	II.	II.	II.	II.
ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Zagreb	–	II.	II.	I.
GOSPODARSKO KREDITNA BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
HRVATSKA GOSPODARSKA BANKA d.d., Zagreb ¹	IV.	–	–	–
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb	II.	II.	II.	II.
HVB BANK CROATIA d.d., Zagreb	II.	II.	II.	II.
HYPOLPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb	II.	II.	I.	I.
HYPOBANKA d.d., Zagreb ⁵	IV.	IV.	IV.	IV.
IMEX BANKA d.d., Split	IV.	IV.	IV.	IV.
ISTARSKA BANKA d.d., Pula ⁴	II.	II.	II.	–
ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d.d., Umag	III.	III.	II	II
JADRANSKA BANKA d.d., Šibenik	II.	II.	II.	II.
KAPTON BANKA d.d., Zagreb ⁶	IV.	IV.	–	–
KARLOVAČKA BANKA d.d., Karlovac	III.	III.	III.	III.
KRAPINSKO-ZAGORSKA BANKA d.d., Krapina ⁷	IV.	–	–	–
KREDITNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb	III.	III.	III.	III.
KRIŽEVAČKA BANKA d.d., Križevci	–	–	–	IV.
KVARNER BANKA d.d., Rijeka	IV.	IV.	IV.	IV.
MEDIMURSKA BANKA d.d., Čakovec	II.	II.	II.	II.
ONAVA BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
NOVA BANKA d.d., Zagreb	–	–	–	I
PARTNER BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
PODRAVSKA BANKA d.d., Koprivnica	IV.	IV.	III.	III.
POŽEŠKA BANKA d.d., Požega	IV.	IV.	IV.	IV.
PRIMORSKA BANKA d.d., Rijeka	–	–	IV.	IV.
PRIVREDNA BANKA – LAGUNA BANKA d.d., Poreč	IV.	IV.	IV.	IV.
PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb	I.	I.	I.	I.
RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Zagreb	II.	I.	I.	I.
RAZVOJNA BANKA "DALMACIJA" d.o.o., Split ¹	IV.	–	–	–
RIADRIA BANKA d.d., Rijeka	II.	II.	II.	II.
RIJEČKA BANKA d.d., Rijeka	I.	I.	I.	I.
SAMOBORSKA BANKA d.d., Samobor	IV.	IV.	IV.	IV.
SISAČKA BANKA d.d., Sisak ⁴	III.	III.	III.	–
SLATINSKA BANKA d.d., Slatina	III.	III.	III.	III.
SLAVONSKA BANKA d.d., Osijek	II.	II.	II.	II.
SOCIETE GENERALE d.d. PARIS, Zagreb ⁸	IV.	–	–	–
SPLITSKA BANKA d.d., Split	I.	I.	I.	I.
SPLITSKO-DALMATINSKA BANKA d.d., Split	–	–	–	IV.
ŠTEDBANKA d.d., Zagreb	IV.	III.	III.	III.
TRGOVACKA BANKA d.d., Zagreb ³	IV.	–	–	–
TRGOVACKO-TURISTIČKA BANKA d.d., Split ¹	IV.	–	–	–
VARAŽDINSKA BANKA d.d., Varaždin	II.	II.	II.	II.
VOLKS BANK d.d., Zagreb	IV.	III.	II.	II.
ZAGORSKA BANKA d.d., Krapina	–	–	–	IV.
ZAGREBAČKA BANKA – POMORSKA BANKA SPLIT d.d., Split ⁹	II.	–	–	–
ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb	I.	I.	I.	I.

1 Banke u stečaju

2 Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, Glavna podružnica Zagreb prenijela je svoje poslovanje na HVB Bank Croatia d.d., Zagreb.

3 Trgovacka banka d.d., Zagreb i Čakovečka banka d.d., Čakovec pripojene su Bjelovarskoj banci d.d., Bjelovar te od tada posluju pod imenom Erste & Steiermärkische Bank d.d., Zagreb.

4 Istarska banka d.d., Pula i Sisačka banka d.d., Sisak pripojene su Dalmatinskoj banci d.d., Zadar te od tada posluju pod imenom Nova banka d.d., Zagreb.

5 Hypobanci d.d., Zagreb se u srpnju 2002. pripojila Prva obrtnička banka d.d., Zagreb, pa je njezino izvješće o poslovanju na dan 30. lipnja 2002. dostavljeno zajedno s izvješćima Hypobanke d.d., Zagreb.

6 Oduzeto odobrenje za rad 7. ožujka 2001.

7 Pripojena Privrednoj banci Zagreb d.d., Zagreb

8 Podružnica je prodana, a njezine poslove preuzeala je Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, Glavna podružnica Zagreb

9 Pripojena Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb

Kratice

amort.	= amortizacija
blag.	= blagajnički
HNB	= Hrvatska narodna banka
invest.	= investicijskom
MF	= Ministarstvo financija
neident.	= neidentificirane
NN	= Narodne novine
OECD	= Organization for Economic Cooperation & Development
posl.	= poslovne
RH	= Republika Hrvatska
trg.	= trgovačka
uk.	= ukupni
val.	= valutnom
VBDI	= vodeći broj depozitne institucije

